

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy w Ręcznie
Termin kontroli:	20 października – 5 grudnia 2014 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Bożena Wojnarowska – główny inspektor kontroli Małgorzata Łągiewska – inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2013- III kwartał 2014 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/47/2014 z dnia 3 października 2014 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz.1198), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Ręczno zajmuje obszar o powierzchni 88,9 km². Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku na terenie Gminy zamieszkiwało 3.743 osób, w tym 1.887 kobiet i 1.856 mężczyzn. Gmina Ręczno obejmuje 14 sołectw. Siedzibą organów Gminy jest miejscowość Ręczno.

Struktura demograficzna mieszkańców gminy przedstawia się następująco:

Przedział wiekowy	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
do 6 lat	147	155	302
od 7 do 12 lat	108	97	205
od 13 do 15 lat	49	50	99
od 16 do 17 lat	49	40	89
18 lat	33	25	58
od 19 do 65 lat	1236	20	1256
od 19 do 60 lat	10	1016	1026
powyżej 60 lat	10	479	489
powyżej 65 lat	214	5	219
Ogółem	1856	1887	3743

Na koniec 2013 roku na terenie Gminy było 174 osób bezrobotnych, (w tym 89 - kobiet), co stanowiło 4,65% ogólnej liczby mieszkańców. Spośród osób bezrobotnych do zasiłku uprawnione były 24 osoby, z czego 13 - to kobiety.

Siedziba Urzędu Gminy mieści się w Ręcznie przy ulicy Piotrkowskiej 5

	Gmina Ręczno	Urząd Gminy Ręczno
REGON	590647925	000547840
NIP	771-10-75-533	771-26-66-905

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Ręczno została przeprowadzona na podstawie przepisów art. 1 ust. 2 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. z 2012 roku, poz. 1113) w dniach od 20 października do 5 grudnia 2014 roku.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Gminy Ręczno w latach 2011-2014, obliczone w oparciu o dane wynikające ze sprawozdań finansowych – Rb-27S z wykonania dochodów jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S z wykonania wydatków jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, przedstawiają się następująco:

Lp.	Treść	2011	2012	2013	2014 – na 30.09.
	Liczba mieszkańców	3785	3768	3745	3715
Wskaźniki budżetowe w %					
1.	WB1 - udział dochodów bieżących w dochodach ogółem Db/Do	<u>9.517.093,95</u> 9.644.751,94 98,68	<u>10.251.144,61</u> 11.000.454,61 93,19	<u>10.278.710,53</u> 10.395.917,51 98,87	<u>7.781.335,27</u> 7.995.761,37 97,32
2.	WB3 – udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem No/Do	<u>800.815,87</u> 9.644.751,94 8,30	<u>1.142.782,76</u> 11.000.454,61 10,39	<u>1.319.710,26</u> 10.395.917,51 12,69	<u>580.133,92</u> 7.995.761,37 7,25
3.	WB4 – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem Wm/Wo	<u>650.603,73</u> 9.366.881,81 6,94	<u>1.606.924,24</u> 10.715.286,09 15,00	<u>1.440.139,98</u> 10.399.140,25 13,85	<u>431.757,75</u> 7.201.201,35 5,99
4.	WB5 – obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne Ww/Wb	<u>4.662.099,61</u> 8.716.278,08 53,49	<u>5.074.148,47</u> 9.108.361,85 55,71	<u>4.662.708,32</u> 8.959.000,27 52,04	<u>3.835.821,36</u> 6.769.443,63 56,66
5.	WB6 – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem No+Sm/Do	<u>800.815,87 + 68.657,00</u> 9.644.751,94 9,01	<u>1.142.782,76 + 126,00</u> 11.000.454,61 10,39	<u>1.319.710,26 + 6.300,00</u> 10.395.917,51 12,75	<u>580.133,92 + 1.171,70</u> 7.995.761,37 7,27
6.	WB7 – wskaźnik samofinansowania No+Dm/Wm	<u>800.815,87 + 127.657,99</u> 650.603,73 142,71	<u>1.142.782,76 + 749.310,00</u> 1.606.924,24 117,75	<u>1.319.710,26 + 117.206,98</u> 1.440.139,98 99,78	<u>580.133,92 + 214.426,10</u> 431.757,75 184,03
Wskaźniki na mieszkańca					
1.	WL2 - nadwyżka operacyjna na mieszkańca No/L	211,58	303,29	352,39	156,16
Wskaźniki dla zobowiązań					
1.	WZ1 – udział zobowiązań ogółem w -dochodach ogółem Zo/Do	<u>2.388.820,99</u> 9.644.751,94 24,77	<u>1.809.909,93</u> 11.000.454,61 16,45	<u>1.620.274,35</u> 10.395.917,51 15,59	<u>1.076.969,45</u> 7.995.761,37 13,47
2.	WZ2 – zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem Zo-UE/Do	<u>2.388.820,99</u> 9.644.751,94 24,77	<u>1.809.909,93</u> 11.000.454,61 16,45	<u>1.452.662,00</u> 10.395.917,51 13,97 1.620.274,35 10.395.917,51 15,59	<u>970.413,75</u> 7.995.761,37 12,14
3.	WZ3 – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia O+R/Do	<u>134.332,15 + 432.317,04</u> 9.644.751,94 5,87	<u>129.961,12 + 683.434,55</u> 11.000.454,61 7,39	<u>69.445,61 + 733.600,00</u> 10.395.917,51 7,72	<u>38.898,87 + 649.860,60</u> 7.995.761,37 8,61
4.	WZ4 – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne O+R-UE/Do	<u>134.332,15 + 432.317,04</u> 9.644.751,94 5,87	<u>129.961,12 + 683.434,55</u> 11.000.454,61 7,39	<u>69.445,61 + 733.600,00</u> 10.395.917,51 7,72	<u>38.898,87 + 482.248,25</u> 7.995.761,37 6,52
5.	WZ6 – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia Wb+R+O/Db	<u>8.716.278,08 + 432.317,04 + 134.332,15</u> 9.517.093,95 97,54	<u>9.108.361,85 + 683.434,55 + 129.961,12</u> 10.251.144,61 96,79	<u>8.959.000,27 + 733.600,00 + 69.445,61</u> 10.278.710,53 94,97	<u>6.769.443,63 + 649.860,60 + 38.898,87</u> 7.781.335,27 95,85
6.	WZ7 - udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem Zw/Zo	0,00	0,00	0,00	0,00

Z powyższych danych wynika, że relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem w latach 2011-2013 była stosunkowo niska, jednakże z tendencją wzrostową, i tak w 2011 roku relacja ta wynosiła 8,30%, w 2012 roku 10,39%, a w 2013 roku 12,69 %; za III kwartały 2014 roku udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem wynosił 7,25%. W analizowanym okresie Gmina ponosiła stosunkowo niskie wydatki majątkowe do wydatków ogółem; najniższy ich udział wystąpił w roku 2011 i wynosił jedynie 6,94% wydatków ogółem. W latach 2012-2013 udział wydatków majątkowych wynosił odpowiednio 15,0%, 13,85%; za okres 3 kwartałów 2014 roku udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosił jedynie 5,99%. Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne był najniższy w 2013 roku, kiedy to wynosił 52,04%; w roku 2011 wydatki na wynagrodzenia i pochodne w stosunku do wydatków bieżących stanowiły 53,49%, w roku 2012 wzrosły do 55,71%; za okres 3 kwartałów 2014 roku wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły najwyższe obciążenie wydatków bieżących i wynosiły 56,66%. Udział nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem w roku 2013 roku był najwyższy, jednakże wynosił jedynie 12,75%; w latach 2011/2012 wynosił odpowiednio 9,01% i 10,39%. Za okres 3 kwartałów 2014 roku udział nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem wynosił 7,27%. Niski wskaźnik wynikał m.in. uzyskania przez Gminę Ręczno minimalnych dochodów ze sprzedaży majątku. Wskaźnik samofinansowania był najniższy w 2013 roku, kiedy to wynosił 99,78%, a najwyższy za okres 3 kwartałów 2014 roku i wynosił 184,03%. Nadwyżka operacyjna na mieszkańca była najwyższa w 2013 roku i wynosiła 352,39 zł, a najniższa za 3 kwartały 2014 roku, kiedy to wynosiła 156,16 zł. W latach 2011-2012 kształtowała się na poziomie odpowiednio 211,58 zł i 303,29 zł.

Udział zobowiązań ogółem do dochodów ogółem był najwyższy w roku 2011 i wynosił 24,77%. W latach 2012/2013 zobowiązania ogółem do dochodów ogółem kształtowały się na zbliżonym poziomie i wynosiły odpowiednio 16,45% i 15,58%; za okres 3 kwartałów 2014 roku udział zobowiązań ogółem do dochodów ogółem wynosił 13,47%. Wskaźnik zobowiązań ogółem pomniejszonych o zobowiązania na projekty unijne w stosunku do dochodów ogółem w okresie 2013 roku i 3 kwartały 2014 roku wynosił odpowiednio 13,97% i 12,14%. W latach 2011-2012 jednostka nie zaciągała zobowiązań na projekty unijne. Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia było najwyższe za okres 3 kwartałów 2014 roku i wynosiło 8,61%, a najniższe w roku 2011 i wynosiło 5,87%. W latach 2012-2013 kształtowało się na zbliżonym poziomie i wynosiło odpowiednio 7,39% i 7,72%. Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne wystąpiło w 2014 roku i za okres 3 kwartałów wynosiło 2,58%. Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia w latach 2011-2014 nie przekroczyło 100% i wynosiło odpowiednio 97,54%, 96,79%, 94,97% i 95,85%.

Wynik bieżący jednostki – art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

Wynik operacyjny jednostki – nadwyżki operacyjnej – określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych obliczono w oparciu o dane wynikające z uchwał Rady Gminy w sprawie uchwalenia budżetu na 2011, 2012 i 2013 rok, a mianowicie: nr IV/14/2011 z dnia 27 stycznia 2011 roku; nr X/67/2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku i nr XXII/139/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku oraz na podstawie sprawozdań Rb 27S z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb 28S z wykonania planu wydatków budżetowych i sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie na dzień 31 grudnia 2011, 2012 i 2013 roku.

	2011		2012		2013	
	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	9.006.110,00	9.517.093,95	9.846.822,44	10.251.144,61	9.855.313,83	10.278.710,53
		301.686,78		747.239,84		521.635,81
Suma		9.818.780,73		10.998.384,45		10.800.346,34
Wydatki bieżące	8.725.167,54	8.716.278,11	8.822.022,38	9.108.361,85	8.602.013,83	8.959.000,27
Wynik	280.942,46	1.102.502,62	1.024.800,06	1.890.022,60	1.253.300,00	1.841.346,07

Art. 243 ustawy o finansach publicznych - wskaźnik relacji łącznej kwoty zadłużenia przypadającego do spłaty w roku budżetowym z tytułów określonych w art. 243 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (z tytułu planowanego do zaciągnięcia kredytu i spłaty odsetek z tego tytułu) do planowanych dochodów w stosunku do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów budżetu ogółem wyliczony dla lat 2011-2015 ilustruje poniższe zestawienie:

Dane do obliczenia wskaźnika na 2011 rok			
Plan na 1.01.2011 r.	2010 rok wykonanie na 31.12.	2009 rok wykonanie na 31.12.	2008 rok wykonanie na 31.12.
R - 432.317,04 O - 140.000,00 Do - 9.006.110,00 Wskaźnik - 0,0635	Db - 9.404.314,72 Sm - 700,00 Wb - 8.966.486,51 Do - 9.651.619,46 wskaźnik - 0,0454	Db - 9.421.230,82 Sm - 200,00 Wb - 8.453.075,05 Do - 9.661.430,82 wskaźnik - 0,1002	Db - 8.725.697,40 Sm - 6.813,00 Wb - 7.581.425,22 Do - 8.862.221,32 wskaźnik - 0,1299
0,0454 + 0,1002 + 0,1299 = 0,2755 x 1/3 = 0,0918 Relacja - 0,0635 < 0,0918			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2012 rok			
Plan na 1.01.2012 r.	2011 rok wykonanie na 31.12.	2010 rok wykonanie na 31.12.	2009 rok wykonanie na 31.12.
R - 751.573,06 O - 140.000,00 Do - 9.846.822,44 wskaźnik - 0,0905	Db - 9.517.093,95 Sm - 68.657,99 Wb - 8.716.278,08 Do - 9.644.751,94 wskaźnik - 0,0901	Db - 9.404.314,72 Sm - 700,00 Wb - 8.966.486,51 Do - 9.651.619,46 wskaźnik - 0,0454	Db - 9.421.230,82 Sm - 200,00 Wb - 8.453.075,05 Do - 9.661.430,82 wskaźnik - 0,1002
0,0901 + 0,0454 + 0,1002 = 0,2357 x 1/3 = 0,0786 Relacja - 0,0905 > 0,0786			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2013 rok			
Plan na 1.01.2013 r.	Plan na 30.09.2012	2011 rok wykonanie na 31.12.	2010 rok wykonanie na 31.12.
R - 733.600,00 O - 120.000,00 Do - 9.855.313,83 wskaźnik - 0,0866	Db - 10.081.944,93 Sm - 126,00 Wb - 9.491.880,87 Do - 10.442.278,93 Wskaźnik - 0,0565	Db - 9.517.093,95 Sm - 68.657,99 Wb - 8.716.278,08 Do - 9.644.751,94 wskaźnik - 0,0901	Db - 9.404.314,72 Sm - 700,00 Wb - 8.966.486,51 Do - 9.651.619,46 wskaźnik - 0,0454
0,0565 + 0,0901 + 0,0454 = 0,1920 x 1/3 = 0,0640 Relacja - 0,0866 > 0,0640			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2014 rok			
Plan na 1.01.2014 r.	2013 rok plan na 30.09.	2012 rok wykonanie na 31.12.	2011 rok wykonanie na 31.12.

R – 586.331,00 O – 80.000,00 Do – 9.606.709,85 wskaźnik – 0,0694	Db – 10.210.518,08 Sm – 6.300,00 Wb – 9.345.675,20 Do – 10.360.153,08 wskaźnik – 0,0841	Db – 10.251.144,61 Sm – 126,00 Wb – 9.108.361,85 Do – 11.000.454,61 wskaźnik – 0,1039	Db – 9.517.093,95 Sm – 68.657,99 Wb – 8.716.278,08 Do – 9.644.751,94 wskaźnik – 0,0901
0,0841+0,1039+0,0901=0,2781 x 1/3 = 0,0927 Relacja – 0,0694 < 0,0927			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2015 rok - wg WPF na 2014 rok z dnia 30.12.2013 r.			
Plan na 2015 rok według WPF na lata 2014 - 2021	2014 rok według WPF na lata 2014 - 2021	2013 rok – wykonanie na 31.12.	2012 rok wykonanie na 31.12.
R – 516.331,00 O – 60.000,00 Do – 9.864.900,00 wskaźnik – 0,0584	Db – 9.389.561,85 Sm – 0,00 Wb – 9.212.766,50 Do – 9.606.709,85 wskaźnik – 0,0184	Db – 10.278.710,53 Sm – 6.300,00 Wb – 8.959.000,27 Do – 10.395.917,51 wskaźnik – 0,1275	Db – 10.251.144,61 Sm – 126,00 Wb – 9.108.361,85 Do – 11.000.454,61 wskaźnik – 0,1039
0,0184 + 0,1275+ 0,1039 = 0,2498 x 1/3 = 0,0832 Relacja 0,0584 < 0,0832			

Z powyższych danych wynika, że w latach 2012-2013 wskaźnik relacji łącznej kwoty zadłużenia przypadającego do spłaty w roku budżetowym z tytułów określonych w art. 243 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów był wyższy w stosunku do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów budżetu. Na 2014 rok relacja została zachowana i wynosiła 0,0694 do 0,0927; według danych zawartych w WPF uchwalonym na lata 2014/2021 relacja łącznej kwoty zadłużenia przypadającego do spłaty w 2015 roku do planowanych dochodów w stosunku do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów budżetu kształtowała się w wielkościach: **0,0584 do 0,0832**.

II. USTALENIA OGÓLNE

KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Ręczno jest Pan Mirosław Zawada wybrany do pełnienia tej funkcji mocą uchwały nr I/2/2010 roku z dnia 30 listopada 2010 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Ręczno jest Pan Piotr Łysoń wybrany w powszechnych wyborach bezpośrednich, które odbyły się w dniu 5 grudnia 2010 roku; Wójt Gminy Ręczno złożył ślubowanie na Sesji Rady Gminy w dniu 14 grudnia 2010 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Ręczno jest Pani Bożena Jarosińska powołana na to stanowisko z dniem 30 sierpnia 2010 roku uchwałą nr XXV/159/2010 Rady Gminy z dnia 18 czerwca 2010 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Ręczno jest od dnia 1 października 2004 roku Pani Maria Lesiakowska powołana na to stanowisko uchwałą nr XIV/92/2004 Rady Gminy z dnia 2 września 2004 roku. Zgodnie z pismem Wójta Gminy z dnia 2 stycznia 2009 roku - w związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych – dotychczasowy stosunek pracy Sekretarza Pani Marii Lesiakowskiej na podstawie powołania przekształcił się z mocy prawa w umowę o pracę na czas nieokreślony.

GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W toku kontroli ustalono, że w Statucie Gminy Ręczno nie określono jednostek organizacyjnych. W oparciu o wykaz sporządzony przez Sekretarza Gminy Panią Marię Lesiakowską ustalono, że jednostkami organizacyjnymi Gminy są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ręcznie – działa na podstawie Statutu nadanego uchwałą nr XVI/109/04 Rady Gminy z dnia 28 grudnia 2004 roku; GOPS jest jednostką budżetową Gminy Ręczno;
- 2) Publiczny Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Ręcznie - działający na podstawie Statutu nadanego uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 29 stycznia 2013 roku ze zmianami; tekst jednolity Statutu obowiązuje od dnia 25 marca 2014 roku; Zespół jest jednostką budżetową;
- 3) Szkoła Podstawowa w Stobnicy – działa na podstawie Statutu nadanego uchwałą nr 179/2010 Rady Pedagogicznej z dnia 10 lutego 2012 roku; Szkoła jest jednostką budżetową Gminy Ręczno;
- 4) Urząd Gminy Ręczno działa na podstawie Statutu nadanego uchwałą nr VI/40/07 Rady Gminy z dnia 27 czerwca 2007 roku; Urząd jest jednostką organizacyjną Gminy Ręczno;
- 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Ręcznie - jest instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji prowadzonego przez Wójta Gminy. Statut Biblioteki nadany został uchwałą nr XV/142/2001 Rady Gminy w Ręcznie z dnia 26 stycznia 2001 roku, ze zmianami wprowadzonymi uchwałami: nr XXV/178/06 z dnia 21 czerwca 2006 roku i nr XXIII/145/2010 z dnia 28 stycznia 2010 roku.

UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Ręczno przyjęty został uchwałą nr IV/28/03 Rady Gminy w Ręcznie z dnia 21 marca 2003 roku; zmiany do Statutu wprowadzane były: uchwałą nr IX/61/03 z dnia 30 grudnia 2003 roku, uchwałą nr XIV/94/04 z dnia 2 września 2004 roku uchwałą nr XXVI/183/06 z dnia 15 września 2006 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Ręczno wprowadzony został zarządzeniem nr 31/07 Wójta Gminy Ręczno z dnia 29 czerwca 2007 roku. W związku z licznymi zmianami wprowadzanymi do Regulaminu zarządzeniem nr 118/2013 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2013 roku przyjęty został tekst jednolity przedmiotowego Regulaminu.

W skład Urzędu wchodzi samodzielne stanowiska, a mianowicie:

- 1) Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego;
- 2) stanowisko ds. obsługi Rady Gminy i ochrony p.poż.;
- 3) stanowisko ds. gospodarki wodno-ściekowej i działalności gospodarczej;
- 4) stanowisko ds. obsługi prawnej – ½ etatu;
- 5) stanowisko ds. informatyki, obrony cywilnej i bezpieczeństwa publicznego;
- 6) stanowisko ds. edukacji, zdrowia, kultury i sportu;
- 7) stanowisko ds. rozwoju, promocji gminy i pozyskiwania środków finansowych;
- 8) stanowisko ds. wymiaru podatków i opłat;
- 9) stanowisko ds. księgowości podatkowej i ścigalności;
- 10) stanowisko ds. dochodów i rozliczeń VAT;
- 11) stanowisko ds. wydatków Urzędu Gminy;
- 12) stanowisko ds. kadr i wynagrodzeń;
- 13) stanowisko ds. zamówień publicznych, inwestycji i gospodarki ziemią;
- 14) stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska;
- 15) stanowisko ds. gospodarki komunalnej;
- 16) stanowisko ds. obsługi kasy, funduszu alimentacyjnego i spraw organizacyjnych;
- 17) 17 stanowisk obsługi (w tym m.in.: kierowcy, pracownicy gospodarczy, palacz, konserwator, elektryk, pomoc administracyjna).

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy Ręczno nie ustaliła zasad zbywania nieruchomości stanowiących własność Gminy oraz ich obciążania, wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata. W przypadku zbywania nieruchomości stanowiących własność Gminy, oddawania w użytkowanie wieczyste, dzierżawę lub najem – Rada Gminy podejmuje uchwały każdorazowo.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 22/2011 Wójta Gminy Ręczno z dnia 28 marca 2011 roku przyjęta została „Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”.

UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Procedury kontroli wewnętrznej określone zostały:

- 1) w „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Ręczno” wprowadzonej zarządzeniem nr 85/2010 Wójta Gminy Ręczno z dnia 31 grudnia 2010 roku. Powyższą instrukcją uregulowano m.in. ogólne zasady ewidencjonowania dokumentów finansowo-księgowych, zasady kontroli dowodów księgowych (w tym sprawdzanie dokumentów pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym); zasady obiegu dokumentów; zasady dokumentowania ruchu środków trwałych, pozostałych środków trwałych raz wartości niematerialnych i prawnych, dokumentowanie obrotu pieniężnego, w tym wypłata wynagrodzeń; dokumentowanie obrotu materiałowego, dokumentowanie rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług oraz pozostałych rozliczeń z tytułu wydatków;

- 2) w „zasadach (polityce) rachunkowości” wprowadzonych zarządzeniem nr 53A/2012 Wójta Gminy z dnia 26 lipca 2012 roku;
- 3) w „Instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie Ręczno” wprowadzonej zarządzeniem nr 68/2007 Wójta Gminy Ręczno z dnia 31 grudnia 2007 roku;
- 4) w „Instrukcji inwentaryzacyjnej” wprowadzonej zarządzeniem nr 16/2003 Wójta Gminy Ręczno z dnia 30 czerwca 2003 roku;
- 5) w dniu 15 lutego 2014 roku Wójt Gminy wydał zarządzenie nr 16/2014 w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w urzędzie Gminy w Ręcznie. Powyższym zarządzeniem wprowadzono również „Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Ręczno”, „Instrukcję gospodarki kasowej w Urzędzie Ręczno”, „Instrukcję inwentaryzacyjną”, „Instrukcję kontroli i ewidencji druków ścisłego zarachowania”, „Instrukcję ewidencji i poboru podatków i opłat”. Unormowania wprowadzone powyższym zarządzeniem obowiązują od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Wykonywanie obowiązków określonych w art.54 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych Wójt Gminy Ręczno powierzył Skarbnikowi Pani Bożenie Jarosińskiej zakresem czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 1 kwietnia 2011 roku.

Sprawdzanie dowodów pod względem rachunkowo-finansowym przypisano zakresem czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 20 marca 2013 roku do obowiązków Pani Agnieszki Patek – mł. księgowej ds. wydatków w Urzędzie Gminy.

Ustalono, że obowiązujące w kontrolowanej jednostce zasady rachunkowości nie zawierają informacji o wszystkich dokumentach stanowiących podstawę dokonywania zapisów księgowych (dotyczy to np. podlegających ewidencji księgowej raportów kasowych, wyciągów bankowych). Stwierdzono ponadto, że instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych nie określa szczegółowo procedur obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych ujmowanych w księgach rachunkowych.

Przestrzeganie procedur kontroli wewnętrznej określonych w w/w uregulowaniach przeprowadzono na podstawie dowodów księgowych zapisanych w dziennikach w latach 2013/2014 w dniach: 3-7 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 4656-4807); 27-28 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 5269-5364); 2-5 września 2013 roku (liczba dziennika 7156-7332); 18-19 marca 2014 roku (liczba dziennika 1780-1863); 25-26 marca 2014 roku (liczba dziennika 1912-1953).

Zestawienie dowodów księgowych ujętych w dziennikach w latach 2013-2014 podanych kontroli na okoliczność przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej oraz prawidłowości dokonywania zapisów księgowych w dniach: 3-7 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 4656-4807); 27-28 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 5269-5364); 2-5 września 2013 roku (liczba dziennika 7156-7332); 18-19 marca 2014 roku (liczba dziennika 1780-1863); 25-26 marca 2014 roku (liczba dziennika 1912-1953) – stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Test dotyczący kontroli wewnętrznej stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Ręczno przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w okresie od 12 maja do 15 lipca 2010 roku. Pismem z dnia 14 października 2010 roku nr WK-602/49/2010 Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi skierował do Wójta Gminy wystąpienie pokontrolne, dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości. O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową pismem znak Nz.0911/3/2010/SE z dnia 23 listopada 2010 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2012 - 2014

W latach 2012-2014 w kontrolowanej jednostce przeprowadzono następujące kontrole:

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2012			
1.	WFOŚiGW w Łodzi – protokół nr JS/223/2012 z 8 listopada 2012 roku	Kontrola zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Dęba”.	8.11.2012 r.
ROK 2013			
2.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Tomaszowie Mazowieckim	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do obierania których zobowiązany jest Zakład	5, 9-11. 13, 17, 19, 31 grudnia 2013 roku.
ROK 2014			
3.	Urząd Marszałkowski Departament ds. PO Kapitał Ludzki – Łódź	Kontrola projektu „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych Gminy Ręczno	5-7.02. 2014 roku

BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Rachunki bankowe

Bankową obsługę budżetu Gminy Ręczno powierzono na podstawie umowy nr 9/12/2013 z dnia 31 grudnia 2013 roku Bankowi Spółdzielczemu w Przedborzu Oddział w Ręcznie. Umowę zawarto na czas określony od 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. Według umowy Bank zobowiązał się do otwierania i prowadzenia rachunków: bieżącego, pomocniczego i rachunków lokat.

W ramach kompleksowej obsługi Bank prowadzi rachunki: dla budżetu Gminy i dla Urzędu Gminy (7 rachunków) oraz dla gminnych jednostek organizacyjnych, a mianowicie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ręcznie (2 rachunki), dla Publicznego Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Ręcznie (2 rachunki), dla Szkoły Podstawowej w Stobnicy (1 rachunek) oraz dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Ręcznie (2 rachunki).

Umowę rachunku bankowego na podstawie której powierzono kompleksową obsługę bankową podpisał Wójt Gminy Pan Piotr Łysoń przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej. Ustalono, że zarówno Wójt jak i Skarbnik Gminy podpisali – jako osoby reprezentujące posiadacza rachunku - **potwierdzenia otwarcia rachunków bieżących jednostek organizacyjnych Gminy Ręczno. W świetle powyższego wskazać należy, iż jednostki organizacyjne gminy są jednostkami**

odrębnymi od Urzędu Gminy, a ich kierownicy – stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym – działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta. Pełnomocnictwo to obejmuje umocowanie do podejmowania czynności zwykłego zarządu, które dotyczy bieżącego funkcjonowania jednostki i wykonywania zadań statutowych. W związku z powyższym umowy z bankiem na prowadzenie rachunku bieżącego i rachunków pomocniczych jednostek powinny być zawarte z kierownikami tychże jednostek.

Wykaz rachunków prowadzonych do obsługi budżetu i Urzędu Gminy Ręczno ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2013
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek bankowy organu - 46 8988 0001 0030 0306 0004 0004	133	493.549,28
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
2.	Wydatki – Urząd - 03 8988 0001 0030 0306 0004 0002	130	0,00
3.	Dochody – Urząd - 30 8988 0001 0030 0306 0004 0001	130	0,00
4.	Fundusz Alimentacyjny - 43 8988 0001 0030 0306 0004 0058	130	0,00
5.	Dokształcanie Młodocianych - 59 8988 0001 0030 0306 0004 0061	130	0,00
6.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych - 73 8988 0001 0030 0306 0004 0003	135	20.180,79
7.	Depozyty - 97 8988 0001 0030 0306 0004 0071	139	13.636,51

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki – 2013/2014 rok

W badanym okresie Gmina Ręczno zaciągnęła kredyt w Banku Spółdzielczym Przedborzu z przeznaczeniem na:

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego i na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek (art.89 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W dniu 12 sierpnia 2013 roku Wójt Gminy Ręczno wydał zarządzenie nr 60/2013 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego do wysokości 607.751,24 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na zadania określone w budżecie gminy na 2013 rok do wysokości 372.139,12 zł oraz na spłatę rat pożyczek i kredytów do wysokości 235.612,12 zł. Spłata kredytu nastąpi w latach 2014-2016.

Na dzień podpisania zarządzenia, tj. na 12 sierpnia 2013 roku deficyt budżetu wynosił 659.912,12 zł (zarządzeniem nr 65/2013 Wójta Gminy z dnia 6 sierpnia 2013 roku w sprawie zmiany w budżecie Gminy ustalone dochody wynosiły - 10.267.973,44 zł, a wydatki - 10.927.885,56 zł).

W dniu 6 listopada 2013 roku Gmina Ręczno zawarła umowę nr 2/11/2013 z Bankiem Spółdzielczym w Przedborzu o udzielenie kredytu długoterminowego w wysokości 607.751,24 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie w 2013 roku deficytu budżetu w

wysokości 372.139,12 zł oraz na spłatę rat pożyczek i kredytów do wysokości 235.612,12 zł. Okres kredytowania ustalono od dnia podpisania umowy do dnia 10 lipca 2016 roku. Strony umowy ustaliły, że Kredyt przekazany zostanie kredytobiorcy w transzach: I – do dnia 8 listopada 2013 roku w wysokości 200.000,00 zł, II – do dnia 2 grudnia 2012 roku w wysokości 200.000,00 zł i III transza do 23 grudnia 2013 roku w wysokości – 207.751,24 zł. Spłatę kredytu przewidziano w 8 ratach kwartalnych, począwszy od dnia 10 października 2014 roku do dnia 10 lipca 2016 roku (I rata - 75.968,94 zł do 10.10.2014 r.; pozostałe 8 rat po 75.968,90 zł płatne do 10.01.2015 r.; 10.04.2015 r.; 10.07.2015 r.; 10.10.2015 r.; 10.01.2016 r.; 10.04.2016r.; 10.07.2016r.). Odsetki naliczane będą w okresach miesięcznych i podlegają spłacie w terminach miesięcznych do ostatniego dnia każdego miesiąca. Oprocentowanie kredytu jest zmienne ustalane na podstawie stawki WIBOR 3M. O zmianie stopy procentowej spowodowanej zmianą stawki WIBOR-3M Bank będzie zawiadamiał kredytobiorcę na piśmie.

Na dzień podpisania umowy, tj. na 6 listopada 2013 roku deficyt budżetu Gminy wynosił 659.912,12 zł (dochody Gminy w kwocie - 10.514.017,13 zł, a wydatki w kwocie - 11.173.929,25 zł uchwalone zostały uchwałą nr XXX.208.2013 Rady Gminy z dnia 30 października 2013 roku).

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

1. W dniu 11 kwietnia 2013 roku Gmina Ręčno zawarła z Samorządem Województwa Łódzkiego umowę o przyznanie pomocy nr 00986-6930-UM0530126/12 w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadającym warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Gminie zostanie przyznana na podstawie złożonego wniosku pomoc w wysokości 287.773,00 zł; pomoc wypłacona zostanie do wysokości 80% kosztów kwalifikowalnych. Aneks nr 1 z dnia 20 sierpnia 2013 roku do w/w umowy wprowadzone zostały zmiany w zakresie wysokości przyznanej pomocy, którą obniżono do kwoty – 217.148,00 zł.

W dniu 8 lipca 2013 roku Gmina Ręčno zawarła umowę pożyczki nr PROW 413.11.03669.10 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 – wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Bank udziela Gminie Ręčno pożyczki z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie w wysokości do 287.773,00 zł, tj. kwoty wynikającej z umowy o przyznaniu pomocy. Pożyczka przeznaczona jest na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji *remont sali „Wspólny Dom” pełniące funkcje kulturalne*. Spłata wykorzystanej kwoty pożyczki jest dokonywana ze środków otrzymanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Dnia 3 czerwca 2013 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr XXVI/184/2013 w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie projektu pn. „Remont sali Wspólny Dom” pełniący funkcje kulturalne”. Zgodnie z uchwałą Gmina Ręčno zaciąga w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczkę do wysokości 287.773,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie w/w zadania inwestycyjnego realizowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Spłata pożyczki nastąpi ze środków uzyskanych z budżetu Unii Europejskiej w terminach wynikających z harmonogramu spłaty pożyczki.

2. Dnia 27 maja 2014 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr XXXVII.251.2014 w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Zgodnie z uchwałą Gmina w BGK zaciąga pożyczkę do kwoty 152.411,00 zł na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej związanych z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „zagospodarowanie placu w centrum Ręczna”.

Uchwałą nr II/124/2014 z dnia 30 maja 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty przez Gminę Ręczno pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 152.411,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w związku z realizacją zadania inwestycyjnego współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej pn. „zagospodarowanie placu w Centrum Ręczna”.

W dniu 12 maja 2014 roku Gmina Ręczno zawarła z Samorządem Województwa Łódzkiego umowę o przyznanie pomocy nr 01478-6930-UM0530103/13 w ramach działania „wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Gminie zostanie przyznana na podstawie złożonego wniosku pomoc w wysokości 152.411,00 zł na realizację operacji „zagospodarowanie placu w centrum Ręczna”; pomoc przekazana będzie jednorazowo.

W dniu 5 czerwca 2014 roku Gmina Ręczno zawarła umowę pożyczki nr PROW 413.11.04398.10 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 – wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Bank udziela Gminie Ręczno pożyczki z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie w wysokości do 152.411,00 zł, tj. kwoty wynikającej z umowy o przyznaniu pomocy. Spłata wykorzystanej kwoty pożyczki jest dokonywana ze środków otrzymanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2011 - 2014 rok

W latach 2011/2014 Gmina Ręczno nie udzielała poręczeń i gwarancji.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Ręczno nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Ręczno nie posiada akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – rok 2013/2014

Według ewidencji księgowej zadłużenie Gminy Ręczno na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowiło kwotę – 1.620.274,35 zł (z tego 72.662,00 zł wobec wierzycieli sektora finansów publicznych zaliczonych do II grupy i 1.547.612,35 zł wobec banków).

Wskaźnik zadłużenia Gminy Ręczno określony w art. 170 ust.1 ustawy o finansach publicznych, według którego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, a w trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekroczyć 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki – na dzień 31 marca,

30 czerwca, 30 września i 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 marca, 30 czerwca i 30 września 2014 roku wynosił:

- 31 marca 2013 roku – **16,69%** (zobowiązania – 1.626.509,93 zł/ planowane dochody – 9.744.438,32 zł);
- 30 czerwca 2013 roku – **14,04%** (zobowiązania – 1.443.109,93 zł/ planowane dochody – 10.275.762,44);
- 30 września 2013 roku – **13,76%** (zobowiązania – 1.425.635,33 zł/ planowane dochody – 10.360.153,08 zł);
- 31 grudnia 2013 roku – **15,59%** (zobowiązania – 1.620.274,35 zł/dochody wykonane – 10.395.917,51 zł);
- 31 marca 2014 roku – **13,19%** (zobowiązania – 1.293.579,25 zł/ planowane dochody – 9.808.156,65);
- 30 czerwca 2014 roku – **11,36%** (zobowiązania – 1.137.038,29 zł/ planowane dochody – 10.006.973,57 zł);
- 30 września 2014 roku – **10,48%** (zobowiązania – 1.076.969,45 zł/planowane dochody – 10.278.968,57 zł).

Obliczenia powyższych wskaźników dokonano na podstawie danych wynikających ze sprawozdań Rb-Z i Rb-NDS kwartalnych oraz na dzień 31 grudnia 2013 i na 30 września 2014 roku.

Wskaźnik procentowy limitu obciążeń finansowych, o którym mowa w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych obliczono w oparciu o dane wynikające z uchwały Rady Gminy Ręczno nr XXII/139/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2013 rok i uchwały nr XXXII.228.2013 Rady Gminy Ręczno z dnia 30 grudnia 2013 roku.

wskaźnik zadłużenia obliczony na rok	2013	2014
• kwota przypadających do spłaty rat pożyczek i kredytów	733.600,00	586.331,00
• przewidywane wydatki na obsługę długu	120.000,00	80.000,00
• potencjalne spłaty w roku budżetowym kwot wynikających z udzielonych poręczeń	0,00	0,00
• kwota planowanych dochodów	9.855.313,83	9.606.709,85

Wskaźnik zadłużenia obliczony w oparciu o powyższe dane w 2013 roku wynosił – 8,66% dochodów planowanych na 2013 rok i 6,94% dochodów planowanych na 2014 rok (po uwzględnieniu wyłączeń z art. 243 ust. 3 pkt 1).

Zobowiązania Gminy w badanym okresie dotyczyły zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych na podstawie następujących umów:

- 1) umowa nr 76/76JST/2009 z dnia 25 września 2009 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim o kredyt długoterminowy w kwocie 2.213.277,08 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego w 2009 roku deficytu budżetu Gminy Ręczno. Według umowy kredyt przekazany zostanie w 3 transzach: w dniu 25.09.2009 roku – 1.700.000,00 zł; w dniu 5.10.2009 roku – 300.000,00 zł i w dniu 5.12.2009 roku 213.277,08 zł. Spłaty

kredytu dokonywane będą na podstawie pisemnych dyspozycji bezgotówkowych kredytobiorcy bądź w wyniku wpłat gotówkowych.

Aneksem nr 1/2009 z dnia 30 grudnia 2009 roku wprowadzono zmiany dotyczące kwoty udzielonego Gminie Ręczno kredytu, który zmniejszono do 1.700.000,00 zł oraz wysokości przypadających do spłaty rat, z których pierwsze 8 – ustalono po 40.000,00 zł; kolejne 10 rat po 125.000,00 zł i ostatnia rata w wysokości 130.000,00 zł; terminy spłaty rat nie uległy zmianie.

- 2) umowa nr 1/2010/G z dnia 1 października 2010 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Przedborzu o kredyt długoterminowy do wysokości 784.049,71 zł na sfinansowanie deficytu budżetu. Okres kredytowania ustalono na okres 3 lat, a uruchomienie kredytu ustalono w transzach: kwota do 200.000,00 zł do 4.10.2010 roku; kwota do 200.000,00 zł do dnia 4.11.2010 roku i kwota do 384.049,71 zł do dnia 4 grudnia 2010 roku. Spłatę kredytu ustalono w 12 ratach kwartalnych płatnych do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał lub w pierwszym dniu roboczym następującym po tym terminie, jeżeli ostatni dzień miesiąca przypadnie dniu ustawowo wolnym od pracy. Odsetki naliczane będą w okresach miesięcznych i podlegają spłacie do ostatniego dnia każdego miesiąca; odsetki płatne są do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Aneksem nr 1 z dnia 1 grudnia 2010 roku do w/w umowy wprowadzone zostały zmiany dotyczące kwoty udzielonego Gminie kredytu, którą zmniejszono do 400.000,00 zł. Spłatę kredytu przewidziano również w 12 ratach, z których pierwsza płatna do dnia 31 marca 2011 roku w kwocie 32.600,00 zł i kolejne 11 rat w wysokości 33.400,00 zł każda; ostatnia rata płatna do dnia 31 grudnia 2013 roku;

- 3) umowa nr 1G/2011 z dnia 9 września 2011 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Przedborzu o kredyt długoterminowy do wysokości 943.500,00 zł na sfinansowanie w 2011 roku deficytu budżetu Ręczno. Okres kredytowania ustalono do 2018 roku, a uruchomienie kredytu ustalono w 4 transzach, w tym: I transza w kwocie 300.000,00 zł do 21.09.2011 roku; II transza w kwocie 300.000,00 zł do dnia 15.10.2011 roku; III transza w kwocie 170.000,00 zł do dnia 1.11.2011 roku i IV transza w kwocie 174.500,00 zł do 1 grudnia 2011 roku. Spłatę kredytu ustalono w 24 ratach kwartalnych płatnych do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał lub w pierwszym dniu roboczym następującym po tym terminie, jeżeli ostatni dzień miesiąca przypadnie dniu ustawowo wolnym od pracy. Odsetki naliczane będą w okresach miesięcznych i podlegają spłacie w terminach miesięcznych do ostatniego dnia każdego miesiąca; odsetki płatne są do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Aneksem nr 1 z dnia 31 października 2011 roku do w/w umowy wprowadzone zostały zmiany dotyczące kwoty udzielonego Gminie kredytu, którą zmniejszono do 600.000,00 zł. Spłatę kredytu przewidziano w 24 ratach kwartalnych płatnych do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał lub w pierwszym dniu roboczym następującym po tym terminie, jeżeli ostatni dzień miesiąca przypadnie dniu ustawowo wolnym od pracy, począwszy od 31 marca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku;

- 4) umowa z dnia 20 grudnia 2012 roku o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 612/GW/P/2012 w formie pożyczki; zgodnie z umową WFOŚiGW w Łodzi udzielił Gminie Ręczno pożyczkę w kwocie 72.662,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie „budowy sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Dęba”. Spłatę pożyczki przewidziano w 8 ratach po 9.082,75 zł każda, płatne w okresach 3-miesięcznych począwszy od dnia 31 stycznia 2014 roku do 31 października 2015 roku. Termin spłaty odsetek i ich wysokość określone został w harmonogramie stanowiącym załącznik do umowy. Spłatę odsetek wyznaczono w okresach miesięcznych do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 10 lutego 2014 roku;

- 5) umowa nr 3/12/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Przedborzu o kredyt długoterminowy do wysokości 100.000,00 zł na sfinansowanie w 2012 roku deficytu budżetu Ręczno. Okres kredytowania ustalono do 1 października 2015 roku. Spłatę kredytu ustalono w 5 ratach płatnych w kwotach po 20.000,00 zł w terminach 1.10.2014 roku; 1.01.2015 roku; 1.04.2015 roku; 1.07.2015 roku i 1.10.2015 roku. Odsetki naliczane będą w okresach miesięcznych i podlegają spłacie w terminach miesięcznych do ostatniego dnia każdego miesiąca;

Na okoliczność zaciągnięcia w/w kredytu Rada Gminy w Ręcznie podjęła uchwałę nr XXI/136/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku w sprawie zaciągnięcia w 2012 roku długoterminowej pożyczki i kredytu bankowego w kwocie 362.265,77 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2012 roku w kwocie 357.932,55 zł i na spłatę wcześniej zaciągniętego kredytu w kwocie 4.333,22 zł.

Uchwałą nr II/336/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty przez Gminę Ręczno kredytu długoterminowego w kwocie 362.265,77 zł – zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy nr XXI/136/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku.

Na dzień podpisania umowy, tj. na 28 grudnia 2012 roku deficyt budżetu Gminy wynosił 208.410,55 zł (dochody wynosiły 11.049.960,52 zł, a wydatki 11.258.371,07 zł – ustalone uchwałą Rady Gminy nr XXII/152/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku);

- 6) umowa nr 2/11/2013 z dnia 6 listopada 2013 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Przedborzu o kredyt długoterminowy do wysokości 607.751,24 zł na sfinansowanie w 2013 roku deficytu budżetu Gminy Ręczno w wysokości 372.139,12 zł oraz na spłatę rat pożyczek i kredytów do wysokości 235.612,12 zł. Okres kredytowania ustalono od dnia podpisania umowy do dnia 10 lipca 2016 roku. Strony umowy ustaliły, że kredyt przekazany zostanie kredytobiorcy w transzach: I – do dnia 8 listopada 2013 roku w wysokości 200.000,00 zł, II – do dnia 2 grudnia 2013 roku w wysokości 200.000,00 zł i III transza do 23 grudnia 2013 roku w wysokości – 207.751,24 zł. Spłatę kredytu przewidziano w 8 ratach kwartalnych, począwszy od dnia 10 października 2014 roku do dnia 10 lipca 2016 roku. Odsetki naliczane będą w okresach miesięcznych i podlegają spłacie w terminach miesięcznych do ostatniego dnia każdego miesiąca.

Aneksem nr 1 z dnia 12 grudnia 2013 roku do w/w umowy wprowadzone zostały zmiany dotyczące kwoty udzielonego Gminie kredytu, którą zmniejszono do 400.000,00 zł. Przekazanie kredytu przewidziano w 2 transzach, w tym I transza w kwocie do 200.000,00 zł do dnia 8 listopada 2013 roku i II transza do wysokości 200.000,00 zł do dnia 2 grudnia 2013 roku. Spłatę kredytu przewidziano w 8 ratach kwartalnych po 50.000,00 zł każda, począwszy od dnia 10 października 2014 roku do dnia 10 lipca 2016 roku;

W dniu 12 sierpnia 2013 roku Wójt Gminy Ręczno wydał zarządzenie nr 60/2013 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego do wysokości 607.751,24 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na zadania określone w budżecie gminy na 2013 rok do wysokości 372.139,12 zł oraz na spłatę rat pożyczek i kredytów do wysokości 235.612,12 zł. Spłata kredytu nastąpi w latach 2014-2016.

Na dzień w/w zarządzenia, tj. na 12 sierpnia 2013 roku deficyt budżetu wynosił 659.912,12 zł (dochody ustalone zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 6 sierpnia 2013 roku stanowiły kwotę - 10.267.973,44 zł, a wydatki - 10.927.885,56 zł).

Na dzień podpisania umowy, tj. na dzień 6 listopada 2013 roku deficyt budżetu Gminy wynosił 659.912,12 zł (dochody 10.528.129,59 zł, a wydatki 11.188.041,71 zł – ustalone zarządzeniem nr 93/2013 Wójta Gminy z dnia 4 listopada 2013 roku);

7) umowa nr 1137938/624/2014 z dnia 13 października 2014 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Aleksandrowie Łódzkim o kredyt długoterminowy w wysokości 1.387.589,00 zł na okres od dnia podpisania umowy do dnia 31 maja 2021 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie w 2014 roku deficytu budżetu Gminy Ręczno w wysokości 1.153.683,42 zł oraz na spłatę rat pożyczek i kredytów do wysokości 235.905,58 zł. Strony umowy ustaliły, że kredyt przekazany zostanie kredytobiorcy w transzach: I – w ciągu 2 dni od daty zawarcia umowy w wysokości 850.000,00 zł, II – do dnia 4 listopada 2014 roku w wysokości 300.000,00 zł i III transza do 4 grudnia 2014 roku w wysokości – 237.589,00 zł. Spłatę kredytu przewidziano w 70 ratach miesięcznych z karencją spłaty I raty do dnia 19 sierpnia 2015 roku (spłata I raty w dniu 20 sierpnia 2015 roku), a ostatniej raty w dniu 20 maja 2021 roku. Spłata odsetek będzie następowała w 80 ratach miesięcznych, do końca każdego miesiąca, począwszy od dnia uruchomienia kredytu.

Na okoliczność zaciągnięcia w/w kredytu długoterminowego Rada Gminy w Ręcznie podjęła w dniu 18 września 2014 roku uchwałę nr XXXIX.262.2014. Przedmiotową uchwałą Rada Gminy postanowiła o zaciągnięciu kredytu do kwoty 1.387.589,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu do kwoty 1.153.683,42 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek do kwoty 233.905,58 zł. Spłatę kredytu przewidziano na lata 2015-2021.

Na dzień podjęcia uchwały przez Radę Gminy deficyt budżetu wynosił 1.138.482,15 zł (dochody ustalone uchwałą nr XXXIX.261.2014 Rady Gminy z dnia 18 września 2014 roku stanowiły kwotę 10.252.302,52 zł, a wydatki 11.390.784,67 zł);

Na dzień podpisania umowy nr 1137938/624/2014 z dnia 13 października 2014 roku deficyt budżetu Gminy Ręczno wynosił 1.138.482,07 zł (dochody 10.279.598,57 zł, a wydatki 11.418.080,64 zł ustalone zostały zarządzeniem nr 95/2014 Wójta Gminy Ręczno z dnia 10 października 2014 roku).

Uchwałą nr II/209/2014 z dnia 25 września 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty przez Gminę Ręczno kredytu długoterminowego do kwoty 1.387.589,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego do kwoty 1.153.683,42 zł i na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek do kwoty 233.905,58 zł.

Zestawienia ilustrujące oznaczenie tytułu dłużnego, datę i kwotę zaciągniętego zobowiązania, okres spłaty zobowiązania oraz kwoty pozostałe do spłaty na dzień 31 grudnia 2013 roku i 30 września 2014 roku stanowią załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Stwierdzono, że zobowiązania z tytułu zaciągniętych przez Gminę Ręczno kredytów i pożyczek objęte są ewidencją kont budżetu Gminy 134 (kredyty) i 260 (pożyczki). Spłata zadłużenia ewidencjonowana jest na kontach odpowiednio Wn 134 bądź 260/ Ma 133.

Kontrolą objęto terminowość spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek na podstawie umów opisanych powyżej, pozostających do zapłaty w 2013 roku i w 2014 roku w okresie do 30 września 2014 roku. Ustalono, że zarówno raty kredytów i pożyczek jak i odsetki spłacane były przez jednostkę w umownie określonych terminach.

Zestawienie zaciągniętych przez Gminę Ręczno kredytów i pożyczek, uwzględniające umowny termin zapłaty rat i odsetek oraz datę faktycznej ich zapłaty wraz z ich wysokością stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Udzielone pożyczki

Gmina Ręczno nie udzielała z budżetu pożyczek innym podmiotom.

Ewidencja w zakresie długu

Kontrola obejmuje prawidłowość ewidencjonowania następujących operacji:

- **ewidencja kredytów i pożyczek** – kredyty i pożyczki objęte są ewidencją księgową budżetu gminy i ujmowane na kontach Wn 133/Ma 134 (kredyty) i odpowiednio Wn 133/Ma 260 (pożyczki). Spłatę rat kredytów i pożyczek ujmuje się na kontach Wn 134/Ma 133 bądź Wn 260/Ma 133. Kontrola wykazała, że do ewidencji księgowej syntetycznej kont 134 i 260 nie prowadzi się kont analitycznych;
- **naliczenie i spłata odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek** – terminy spłaty odsetek od pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Gminę Ręczno ustalone zostały w danym roku kalendarzowym którego dotyczą, w związku z czym nie były objęte ewidencją konta 909 – rozliczenia międzyokresowe. Zapłata odsetek od kredytów i pożyczki objęta jest ewidencją księgową Urzędu Gminy na kontach Wn 751/Ma 130.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

W badanym okresie w kontrolowanej jednostce obowiązywała polityka rachunkowości wprowadzona zarządzeniami Wójta Gminy: nr 53A/2012 z dnia 26 lipca 2012 roku (obowiązująca do 31 grudnia 2013 roku) i nr 16/2014 z dnia 15 lutego 2014 roku.

Zarządzeniem nr 53a/2012 określono: ogólne zasady rachunkowości (załącznik nr 1); metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego (załącznik nr 2); sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych wraz z wykazem zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe (załącznik nr 3). Zgodnie z § 3 w/w zarządzenia utraciło moc zarządzenie nr 49/2006 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2006 roku w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy w Ręcznie (którym określono ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych; metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego; sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych; system ochrony danych w jednostce). Powyższe zasady obowiązywały do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Kontrola wykazała, że polityka rachunkowości wprowadzona zarządzeniem 53A/2012 nie spełniała wymagań określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Stwierdzono brak określenia okresów sprawozdawczych, brak wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych w procesach przetwarzania danych; brak opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji; brak opisu systemu służącego

ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Przedstawiony kontrolującym załącznik nr 3, w którym zgodnie z zarządzeniem nr 53A/2012 określono sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych wraz z wykazem zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe opisany został (w nagłówku) jako załącznik nr 51A/2010 Wójta Gminy z dnia 26 lipca 2010 roku.

Unormowanie *Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych* wskazuje, że księgi rachunkowe prowadzi się w oparciu o zakładowy plan kont (dla jednostki – załącznik nr 3b do zarządzenia) oraz plan kont dla budżetu gminy (załącznik nr 3a do zarządzenia) Poza tym zawarto wykaz kont księgowych jednostki (pod którym zapisano, że zasady klasyfikacji zdarzeń wynikają z komentarza do planu kont ujętego w załączniku nr 2 do rozporządzenia oraz opracowania. W powyższym unormowaniu wskazano konta księgowe syntetyczne do których tworzy się konta pomocnicze, jednakże nie wskazano sposobu i klucza ujmowania poszczególnych zdarzeń na kontach, nie określono sposobu tworzenia kont analitycznych do poszczególnych kont syntetycznych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. **Kontrolującym nie przedstawiono zakładowego planu kont jednostki i budżetu gminy wprowadzonych jako załączniki 3a i 3b do zarządzenia nr 53A/2012. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej wynika m.in., że Wójt Gminy nie opracował powyższych załączników (czyli ZPK dla budżetu Gminy i dla Urzędu Gminy), a jednostka opierała się na załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych. Natomiast w załączniku nr 3 do zarządzenia błędnie zapisano rok 2010, zamiast 2012 i numer zarządzenia 51A zamiast 53A/2012. Ponadto Skarbnik Gminy wskazuje w powyższym wyjaśnieniu o polityce rachunkowości obowiązującej od 1 stycznia 2014 roku wprowadzonej zarządzeniem nr 14/2014 Wójta Gminy z dnia 15 lutego 2014 roku.**

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej z dnia 10 grudnia 2014 roku w sprawie zakładowego planu kont stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości wprowadzona zarządzeniem nr 16//2014 Wójta Gminy z dnia 15 lutego 2014 roku zawiera m.in.:

- politykę rachunkowości (załącznik nr 1);
- określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych (załącznik nr 2);
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego (załącznik nr 3);
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 4), w tym: zakładowy plan kont budżetu Gminy i zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy;
- wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych (załącznik nr 4b); opis i funkcjonowanie poszczególnych programów zawiera *instrukcja użytkownika* stanowiąca załączniki nr 4c – księgowość budżetowa i planowanie; załącznik nr 4d – środki trwałe; załącznik nr 4e – podatki, jgu; załącznik nr 4f – księgowość zobowiązań podatkowych;
- system ochrony danych (załącznik nr 5);
- ewidencję dochodów i wydatków budżetowych (załącznik nr 6);

- instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych (załącznik nr 7);
- instrukcję kasową (załącznik nr 8);
- instrukcję inwentaryzacyjną (załącznik nr 9);
- instrukcję kontroli i ewidencji druków ścisłego zarachowania (załącznik nr 10);
- instrukcję w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat (załącznik nr 11).

Powyższe uregulowania obowiązują od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Zgodnie z zasadami rachunkowości w kontrolowanej jednostce prowadzi się komputerowo księgi rachunkowe dla Urzędu Gminy i dla budżetu Gminy. Do prowadzenia ksiąg rachunkowych stosuje się programy komputerowe firmy INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa:

- 1) **Budżet** – wprowadzony do użytkowania od stycznia 2007 roku;
- 2) **Kasa** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2009 roku;
- 3) **Podatki** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2004 roku;
- 4) **Księgowość zobowiązań** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2004 roku;
- 5) **Przelewy** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2007 roku;
- 6) **GOMIG odpady** - wprowadzony do użytkowania od 1 marca 2013 roku;
- 7) **Środki trwałe** - wprowadzony do użytkowania od 1 sierpnia 2013 roku;
- 8) **Płace i kadry** – wprowadzony do eksploatacji od 2007 roku;
- 9) **Płatnik** – oprogramowanie ZUS;
- 10) **Bestia** - wprowadzony do użytkowania w 2006 roku; opracowany przez Skarb Państwa Ministerstwo Finansów.

URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Zgodnie z zasadami rachunkowości księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera w programie *księgowość budżetowa i planowanie U.I. INFO-SYSTEM R. i T. Groszek s.c. z Legionowa*. Księgi prowadzone są odrębnie dla budżetu Gminy i dla Urzędu Gminy (jako jednostki). Księgi rachunkowe jednostki tworzą: dziennik dochodów, dziennik wydatków, dziennik Funduszu Świadczeń socjalnych, dziennik Funduszu Alimentacyjnego, dziennik depozytów oraz konta księgi głównej, księgi pomocnicze, zestawienia obrotów i sald. Kontrola wykazała, że podział na dzienniki opisane powyżej wynika z polityki rachunkowości obowiązującej od dnia 1 stycznia 2014 roku. Do tego czasu brak było odpowiednich unormowań wewnętrznych wskazujących na taki sposób prowadzenia ewidencji księgowej.

Kontrolującym nie przedstawiono łącznego zestawienia obrotów prowadzonych dzienników, a także zestawienia obrotów i sald obejmującego wartości wszystkich kont księgowych syntetycznych dla których prowadzone są odrębne dzienniki. Stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości – jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy. Ponadto zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające: symbole lub nazwy kont; salda kont

na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego; sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych.

Wskazać należy, że zestawienie obrotów i sald pełni przede wszystkim funkcję kontrolną, ale ma ono również znaczenie informacyjne, ponieważ dostarcza danych, w postaci sald końcowych, o stanie majątku i źródłach finansowania podmiotu gospodarczego na koniec każdego okresu sprawozdawczego, przed sporządzeniem stosownych sprawozdań.

Kontrola wykazała, że w przypadku ewidencji księgowej budżetu gminy nie prowadzono ewidencji analitycznej do kont 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe; ewidencja do w/w kont księgowych założona została w czasie trwania niniejszej kontroli i obejmuje wszystkie zobowiązania Gminy wynikające z zawartych umów.

W toku kontroli stwierdzono, że w zestawieniu obrotów i sald kont księgowych nie wykazuje się wartości poszczególnych stron (Wn i Ma) danego konta, a jedynie per salda poszczególnych kont księgowych zespołu „2”. Wskazać należy, że w przypadku kont zespołu 2 – rozrachunki i roszczenia, dla których przewiduje się występowanie zarówno salda strony Wn jak i strony Ma w zestawieniu obrotów i sald winny być wykazane salda dwustronne danego konta księgowego. Salda poszczególnych stron kont księgowych wyrażają rozrachunki z kontrahentami z tytułu należności i zobowiązań. Stosownie do art. 16 ust. 2 ustawy o rachunkowości salda kont księgi głównej podlegają uzgodnieniu z zapisami kont ksiąg pomocniczych stanowiących uszczegółowienie kont syntetycznych. Ponadto salda strony Wn i Ma kont zespołu 2 wyrażające stan należności i zobowiązań, w wielkościach faktycznych winny być wykazywane w sprawozdaniach finansowych oraz w bilansie jednostki. Powyższe narusza również obowiązujące w jednostce zasady rachunkowości, z których wynika m.in., że zestawienie obrotów i sald odzwierciedla sumy zapisów na kontach księgi głównej i na kontach analitycznych na koniec każdego miesiąca.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły zapisu dowodów księgowych ujętych w zestawieniu stanowiącym *załącznik nr 1* do protokołu kontroli, a mianowicie:

- 1) stwierdzono, że zapisy w księgach rachunkowych nie spełniały wymagań określonych w art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, a w szczególności w zakresie braku daty dokonania operacji gospodarczej; poza tym stwierdzono również przypadki braku numeru identyfikacyjnego dowodów księgowych (wyciągów bankowych) stanowiących podstawę zapisu;
- 2) stwierdzono przypadki (opisane pod poz. 1,9,10,12,13,25,26,27,29,38,39,56,57,76, 78,80,81,82,83,84,95,110 zestawienia stanowiącego *załącznik nr 1* do protokołu kontroli) nie ujmowania w księgach rachunkowych danego okresu sprawozdawczego zdarzeń gospodarczych, jakie wystąpiły w tym okresie sprawozdawczym; kontrola wykazała, że dowody księgowe opisane w poz. 10,12,25,26,29,38,39,56,57,82 w/w zestawienia wpłynęły do jednostki w miesiącu, w którym zdarzenia gospodarcze miały miejsce. W pozostałych przypadkach dowody księgowe, które dotyczyły zdarzeń danego miesiąca (maj i sierpień 2013 roku oraz luty 2014 roku) wpłynęły do jednostki po jego zakończeniu, jednakże w terminie umożliwiającym sporządzenie wymaganych sprawozdań budżetowych. Nieujmowanie w okresie sprawozdawczym zdarzeń gospodarczych i finansowych, które wystąpiły w tym okresie wskazuje na

nieprzestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, a w szczególności art.20 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Wskazać przy tym należy, że w polityce rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Gminy w Ręcznie nie określono dnia, do którego wpływające do jednostki dowody księgowe dotyczące poprzedniego miesiąca, będą ewidencjonowane pod datą okresu sprawozdawczego, którego dotyczą. W instrukcji obiegu dowodów księgowych zapisano jedynie, że dowody księgowe wystawione przez kontrahentów w miesiącu grudniu, obciążają koszty tego miesiąca.

Przedstawiony sposób dokonywania zapisów księgowych wskazuje na naruszenie zasady wyrażonej w art. 4 ust.1 ustawy o rachunkowości, według której jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty;

- 3) pod poz. księgową 490 (pozycja 48 zestawienia), 491 (pozycja 52 zestawienia), 492 (pozycja 53 zestawienia) i 164 (pozycja 93 zestawienia) ujęto zestawienia zbiorcze faktur wystawionych przez PGE odpowiednio na kwoty: 947,38 zł, 6.568,14 zł, 2.048,13 zł i 1.696,35 zł. Kontrola wykazała, że zestawienia te nie spełniają wymagań dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisu określonych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości w zakresie określenia numeru identyfikacyjnego dowodu, daty jego wystawienia. Poza tym wskazać należy, że art. 20 ust.3 pkt 1 w/w ustawy przewiduje możliwość dokonywania zapisów księgowych na podstawie dowodów zbiorczych, jednak dotyczy to dowodów sporządzonych przez jednostkę w sposób określony w ustawie;
- 4) stwierdzono przypadki dokonywania zapłaty zobowiązań wobec kontrahentów po upływie terminu określonego w wystawionych fakturach; dotyczy to przypadków opisanych w zestawieniu pod pozycją 84, 95 i 110 na łączną kwotę – 2.528,41 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości świadczą również o braku nadzoru Skarbnika Gminy w odniesieniu do stanowisk pracy pionu finansowego oraz o nieegzekwowaniu od pracowników obowiązku przestrzegania przepisów prawa i obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych.

Test dotyczący zapisów w ewidencji księgowej stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

Ponadto szczegółowej kontroli poddano zgodność zapisów operacji finansowych na koncie jednostki 130 z obrotami wyciągów bankowych rachunku wydatków jednostki. Dane dotyczące obrotów i sald na rachunku bankowym oraz na koncie 130 ilustruje poniższe zestawienie:

l.p.	Data operacji	Nr WB	Wyciągi bankowe			Konto 130			
			s. początkowe	s. końcowe	obroty Wn	obroty Ma	Strona Wn	Strona Ma	Saldo końcowe
1	2	3	4		5		6	7	
1.	1.10.2013	198 BGK nr 4	s.p.Ma	57.393,13	Wn -	1.200,69	Wn-	0,00	Wn - 61.682,41
			s.k.Ma	56.192,44	Ma -	0,00	Ma -	1.221,34	
			s.p.Ma	5.510,62	Wn -	20,65			
			s.k.Ma	5.489,97					
2.	31.10.2013	220	s.p.Ma	45.958,80	Wn -	13.079,59	Wn -	3.422,85	Wn - 48.955,05 - saldo końcowe
			s.k.Ma	36.299,82	Ma -	3.420,61	Ma -	13.081,83	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

		221	s.p.Ma 36.299,82 s.k.Ma 36.299,82 BS nr 8 BGK nr 6 s.p.Ma 8.081,00 s.k.Ma 8.081,00 s.p.Ma 4.574,23 s.k.Ma 4.494,23 suma sald końcowych Ma wg poszczególnych wyciągów bankowych – 48.875,05 zł	Wn - 2,15 Ma - 2,15 Wn - 0,09 Ma - 0,09 Wn - 80,00 suma obrotów Wn 13.161,83 zł	obroty Ma zaniżone o kwotę 80,00 zł w stosunku do obrotów na rachunku bankowym	wg ew. księgowej zawyżone o kwotę 80,00 zł w stosunku do sald końcowych wyciągów bankowych
3.	1-4.11.2013	222 BGK nr 7 BS nr 6	s.p.Ma 36.299,82 s.k. Ma 81.991,57 s.p.Ma 4.494,23 s.k.Ma 4.337,95 s.k. Ma 8.081,00	Wn 4.308,25 Ma - 50.000,00 Wn 156,28 suma obrotów Wn na r-kach bank. 4.464,53	Wn - 50.000,00 Ma - 4.544,53 obroty zawyżone do obrotów na r-ku o 80,00 zł	Wn 94.410,52
4.	30.11.2013	241 BS 10 BGK nr 8	s.p. Ma - 62.682,04 s.k. Ma - 62.682,04 s.p.Ma - 0,00 s.k.Ma 0,00 s.p.Ma 4.337,95 s.k.Ma 4.257,95	Wn - 3,61 Ma - 3,61 Wn - 0,15 Ma - 0,15 Wn - 80,00	Wn- 3,76 Ma- 83,76	Wn 66.939,99
5.	3.12.2013	242 BGK nr 9	s.p. Ma - 62.682,04 s.k. Ma - 251.458,22 s.p.Ma - 4.257,95 s.k.Ma - 4.101,52	Wn - 11.223,82 Ma - 200.000,00 Wn - 156,43	Wn - 200.000,00 Ma - 11.380,25	Wn - 255.559,74
6.	31.12.2013	260 261 BS nr16 BGK nr12	s.p. Ma - 25.654,82 s.k.Ma - 19.041,55 s.p.Ma - 19.041,55 s.k.Ma - 0,00 s.p. Ma - 0,00 s.k.Ma - 0,00 s.p.Ma - 4.097,52 s.k.Ma - 0,00	Wn - 10.619,61 Ma- 4.006,34 Wn - 19.257,05 Ma - 215,50 Wn - 0,13 Ma - 0,13 Wn - 4.097,52 Ma - 0,00 Suma obrotów Wn - 33.974,31 Ma - 4.221,97	Wn- 7.990,36 Ma- 37.742,70 Różnica obrotów na rachunkach bankowych w stosunku do obrotów na koncie 130 po stronie Wn i Ma stanowi kwoty 3.768,39 zł	Wn - 0,00
7.	2.01.2014	1	s.p. Ma - 0,00 s.k.Ma - 42.225,59	Wn- 7.774,41 Ma - 50.000,00	Wn - 53.768,39 Ma - 7.774,41	Wn - 45.993,98
8.	31.01.2014	22	s.p. Ma - 15.466,68 s.k. Ma - 11.662,38	Wn - 3.804,30 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 3.804,30	Wn - 11.662,38
9.	3.02.2014	23	s.p. Ma - 11.662,38 s.k. Ma - 110.298,65	Wn - 1.363,73 Ma - 100.000,00	Wn - 100.000,00 Ma - 1.363,73	Wn - 110.298,65
10.	28.02.2014	42	s.p. Ma - 38.297,31 s.k. Ma - 22.113,14	Wn - 16.184,17 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 16.184,17	Wn - 22.113,14
11.	3.03.2014	43	s.p. Ma - 22.113,14 s.k. Ma - 55.091,09	Wn - 67.022,05 Ma - 100.000,00	Wn - 100.000,00 Ma - 67.022,05	Wn - 55.091,09
12.	31.03.2014	63 64	s.p. Ma - 481,02 s.k.Ma - 96.501,78 s.p.Ma - 96.501,78 s.k.Ma - 96.501,78	Wn - 3.979,24 Ma - 100.000,00 Wn - 4,13 Ma - 4,13	Wn - 100.004,13 Ma - 3.983,37	Wn - 96.501,78
13.	1.04.2014	65	s.p.Ma - 96.501,78 s.k Ma - 30.431,41	Wn - 66.070,37 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 66.070,37	Wn - 30.431,41
14.	30.04.2014	85	s.p.Ma - 10.480,25 s.k.Ma - 837,95	Wn - 17.684,58 Ma - 8.041,88	Wn - 8.041,88 Ma - 17.684,58	Wn - 837,95
15.	2.05.2014	86	s.p.Ma - 837,95 s.k.Ma - 837,30	Wn - 0,25 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 0,25	Wn - 837,30
16.	30.05.2014	106	s.p.Ma - 18.938,23 s.k.Ma - 10.498,67	Wn - 8.476,83 Ma - 37,27	Wn - 37,27 Ma - 8.476,83	Wn - 10.498,67
17.	2.06.2014	107	s.p. Ma - 10.498,67 s.k.Ma - 5.870,51	Wn - 4.628,16 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 4.628,16	Wn - 5.870,51
18.	30.06.2014	126-127	s.p.Ma - 6.658,53 s.k.Ma - 4.023,50	Wn - 27.661,45 Ma - 25.026,42	Wn - 25.026,42 Ma - 27.661,45	Wn - 4.023,50

W sprawie rozbieżności pomiędzy obrotami na rachunkach bankowych i na koncie 130 w dniach 31 października 2013 roku, 31 grudnia 2013 roku oraz 2 stycznia 2014 roku i tym samym niezgodności sald końcowych wyjaśnienia do protokołu kontroli złożyła Skarbnik Gminy Pani Bożena Jarosińska.

Z wyjaśnienia w sprawie rozbieżności na dzień 31 października 2013 roku wynika, że w dniu 4 listopada 2013 roku błędnie wprowadzono do systemu księgowego „**budżet**” wyciąg bankowy nr 6 dotyczący rachunku bankowego w BGK, który sporządzony był w dniu 1 listopada 2013 roku, jednakże dotyczył on operacji bankowych na kwotę 80,00 zł z dnia 31 października 2013 roku. Operacja ta dotyczyła prowizji bankowej za październik 2013 roku od rachunków bankowych jednostki w BGK i powinna być ujęta w księgach rachunkowych za m-c październik pod datą 31 październik 2013 roku, a nie pod datą 1 listopada 2013 roku. Działanie to spowodowało różnice w obrotach i saldach końcowych pomiędzy wyciągami bankowymi a ewidencją konta 130. Według wyciągów bankowych suma obrotów wynosiła 13.161,83 zł, a saldo końcowe po stronie Ma wynosiło 48.875,05 zł; suma obrotów na koncie 130 wynosiła 13.081,83 zł, zaś saldo końcowe stanowiło kwotę 48.955,05 zł. Tym samym zapis ten spowodował również rozbieżności w zapisach obrotów pomiędzy rachunkami bankowymi a ewidencją konta 130 w dniu 4 listopada 2013 roku; obroty na rachunkach bankowych w tym dniu po stronie Wn stanowiły łączną kwotę 4.464,53 zł, natomiast na koncie 130 obroty po stronie Ma stanowiły kwotę 4.544,53 zł, bowiem od datą 4 listopada 2013 roku (był to pierwszy dzień roboczy w miesiącu listopadzie 2013 roku) ujęto również zapisy z dnia 1 listopada 2013 roku na łączną kwotę 80,00 zł – jako *opłata za październik za prowadzenie rachunku*.

Wyjaśnienie Skarbnika Pani Bożeny Jarosińskiej dotyczące ewidencji księgowej na koncie 130 w dniu 31 październik 2013 roku stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

W przypadku rozbieżności obrotów i sald końcowych pomiędzy wyciągami bankowymi a ewidencją konta 130 na dzień 31 grudnia 2013 roku Skarbnik Gminy Pani Bożena Jarosińska wyjaśniła, że w dniu 31 grudnia 2013 roku przypadał termin zapłaty odsetek od kredytów bankowych zaciągniętych przez Gminę w Banku Spółdzielczym na łączną kwotę 3.768,39 zł. W tym też dniu przekazano do BS polecenia przelewu odsetek z konta bankowego podstawowego Urzędu. W dniu 2 stycznia 2014 roku dokonując przeglądu operacji bankowych na rachunkach bankowych przy użyciu programu „HOMONET” z bieżących i minionych operacji, stwierdzono, że bank nie przeprowadził operacji zapłaty w/w odsetek. W związku z powyższym w dniu 2 stycznia 2014 roku ponownie sporządzono i przekazano do banku celem realizacji polecenia przelewu zapłaty powyższych odsetek. Tym samym zgodnie z dyspozycją Bank w dniu 2 stycznia 2014 roku dokonał z konta jednostki przelewu odsetek od umów kredytowych nr 2/11/2013 w kwocie 1.387,13 zł, nr 3/12/2012 w kwocie 377,94 zł i nr 1G/2011 w kwocie 2.003,32 zł (łącznie 3.768,39 zł) - WB nr 1 z dnia 2 stycznia 2014 roku. Po przeprowadzeniu w tym samym dniu konsultacji z bankiem ustalono jednak, że zapłata odsetek została dokonana w dniu 31 grudnia 2013 roku z rachunku organu, jednak na wyciągu bankowym będzie zapisane, że Bank dokonał przelewu środków z konta organu na konto jednostki jako środki na pokrycie odsetek – WB 210 z dnia 31 grudnia 2013 roku. W związku z powyższym również w dniu 2 stycznia 2014 roku Bank dokonał korekty księgowania na rachunku jednostki – WB nr 2 z dnia 2 stycznia 2014 roku). W związku z powyższym odsetki zapłacone z konta budżetu gminy w dniu 31 grudnia 2013 roku w ewidencji księgowej budżetu zaksięgowane zostały na podstawie wyciągu bankowego nr 210 na kontach Wn 223/Ma 133 w dniu 31 grudnia 2013 roku, poz. księgowa 212, a w jednostce - jako środki otrzymane z budżetu na podstawie polecenia księgowania PK 384 z dnia 31 grudnia 2013 roku na kontach Wn 130/Ma 223 i Wn 751/Ma 130.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej w sprawie ewidencji na koncie 130 w dniu 31 grudnia 2013 roku stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Sprawozdanie Rb-27S i Rb-PDP

Dane wykazane w sprawozdaniach według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Wykonanie	Skutki obniżenia górnych stawek	Skutki udzielonych ulg i zwolnień	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa	
				Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenie terminu płatności
Podatek od nieruchomości od osób prawnych	141.531,00	31.558,82	19.267,06	0,00	0,00
Podatek rolny od osób prawnych	1.737,00	469,08	0,00	0,00	0,00
Podatek leśny od osób prawnych	74.183,00	0,00	0,00	0,000,00	
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	0,,00	7.184,22 2.322,30	7.938,00 3.358,00	904,00	0,00
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	170.471,95	103.199,00	498,00	4.237,00	95,00
Podatek rolny od osób fizycznych	258.861,57	70.268,00	0,00	14.758,62	1.092,00
Podatek leśny od osób fizycznych	23.683,40	0,00	0,00	1.836,00	148,00
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	827,0033.	32.731,64	0,00	1.875,00	0,00

Dane wykazane w sprawozdaniach według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku

	Wykonanie	Skutki obniżenia górnych stawek	Skutki udzielonych ulg i zwolnień	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa	
				Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenie terminu płatności

Podatek od nieruchomości od osób prawnych	72.714,00	29.887,27	20.342,03	0,00	0,00
Podatek rolny od osób prawnych	1.305,00	214,00	0,00	0,00	0,00
Podatek leśny od osób prawnych	34.242,00	0,00	0,00	0,000	0,00
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	0,00	1631,68	3.200	0,00	0,00
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	101.408,70	102.286,00	580,50	1.763,00	1.985,80
Podatek rolny od osób fizycznych	143.094,93	32.355,00	0,00	4.086,00	0,00
Podatek leśny od osób fizycznych	15.145,70	0,00	0,00	62,00	0,00
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	18.029,00	34.245,88	0,00	0,00	0,00

Kontrola wykazała, że w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania dochodów jednostki samorządu terytorialnego kwartalnych jednostka posługiwała się wydrukami rocznymi sporządzanymi przez program księgowy. Organ podatkowy nie obliczał skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w poszczególnych miesiącach, w wyniku czego powstały rozbieżności. Zauważyć należy, że z § 3 ust 1 pkt 9 załącznika nr 39 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) wynika, iż w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasta na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną, a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek...” sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w zakresie podatku od środków transportowych od osób prawnych wykazywane były od samochodów specjalnych zwolnionych ustawą. Skutki ulg zwolnień uchwalał pojazdów specjalnych również wykazano nieprawidłowo. Stwierdzono, że w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych nieprawidłowo wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatkowych i zwolnień dotyczące cmentarzy. W 2013 roku kwotę 11.407,60 zł ujęto jako skutki obniżenia górnych stawek podatkowych od cmentarzy. Natomiast kwotę 15.610,40 zł dotyczącą cmentarzy pokazano jako zwolnione na podstawie Uchwały Rady Gminy. W sprawozdaniu Rb-27s za okres od 1 stycznia 2014 roku do 30 września 2014 roku w kolumnie nr 13 -(skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy) została podana kwota zwolnienia 16.210,80 zł. Natomiast w kolumnie nr 12 skutki obniżenia górnych stawek

podatkowych obliczone za okres sprawozdawczy została uwzględniona kwota 11.407,60 zł. Powyższe kwoty dotyczą zwolnień cmentarzy z mocy uchwały Rady Gminy. Zauważyć należy, że zarówno pojazdy specjalne jak i cmentarze korzystają ze zwolnienia ustawowego a w związku z tym nie powinny być ujmowane w skutkach obniżenia górnych stawek podatkowych i skutkach ulg przyznanych uchwałą Rady Gminy.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na dzień 31 grudnia 2013 roku

Łączna kwota zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowiła kwotę 1.620.274,35 zł i zgodnie ze sprawozdaniem zobowiązania wynikały z pożyczki w kwocie 72.662,00 zł zaciągniętej w WFOŚiGW oraz kredytów bankowych w kwocie 1.547.612,35 zł. Według sprawozdania Gmina Ręczno nie posiadała zobowiązań wymagalnych jak również zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie na dzień 31 grudnia 2013 roku

- dochody ogółem – plan – 10.522.266,14 zł; wykonanie – 10.395.917,51 zł w tym:
dochody bieżące – plan – 10.372.631,14 zł; wykonanie – 10.278.710,53 zł;
dochody majątkowe – plan – 149.635,00 zł; wykonanie – 117.206,98 zł;
- wydatki ogółem - plan – 11.123.443,41 zł; wykonanie – 10.399.140,25 zł – w tym:
wydatki bieżące - plan – 9.469.053,41 zł; wykonanie – 8.959.000,27 zł;
wydatki majątkowe – plan – 1.654.390,00 zł; wykonanie – 1.440.139,98 zł;
- deficyt – plan – 601.177,27 zł; wykonanie – 3.222,74 zł;
- przychody – plan – 1.358,425,20 zł; wykonanie – 1.089.248,16 zł;
- rozchody – plan – 757.247,93 zł; wykonanie – 733.600,00 zł.

Bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2012 roku

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	493.549,28	I. Zobowiązania	1.620.274,35 <i>suma poniższych sald</i>
1. Środki pieniężne	493.549,28	1. Zobowiązania finansowe	1.620.274,35 <i>saldo Ma konta 134 +saldo Ma konta 260</i>
1.1. Środki pieniężne budżetu	493.549,28 <i>saldo Wn konta 133</i>	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	0,00	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	1.620.274,35
II. Należności i rozliczenia	66.035,14 <i>suma poniższych sald</i>	2. Zobowiązania wobec budżetów	0,00
1. Należności finansowe		3. Pozostałe zobowiązania	0,00
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)		II. Aktywa netto budżetu	- 1.267.848,93 <i>suma poniższych sald</i>
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)		1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	- 3.222,74
2. Należności od budżetów	37.144,00 <i>saldo Wn konta 224</i>	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
3. Pozostałe należności i rozliczenia	28.891,14 <i>saldo Wn konta 223 + saldo Wn konta</i>	1.2. Deficyt budżetu (-)	- 3.222,74 <i>saldo Wn konta 961</i>

	240		
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	23.647,93 <i>Saldo Mn konta 962</i>
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		4. Środki z prywatyzacji	-
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	- 1.288.274,12
III. Inne aktywa		III. Inne pasywa	207.159,00 <i>saldo Ma konta 909</i>
Suma aktywów	559.584,42	Suma pasywów	559.584,42

Środki pieniężne budżetu

Według **sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2013 roku** - stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynosił - 493.549,28 zł (stan zgodny z wyciągiem bankowym rachunku budżetu Gminy), w tym: środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku - 207.159,00 zł.

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

Wykazany w sprawozdaniu finansowym *bilans* deficyt budżetu w kwocie 3.222,74 wynika z salda Wn konta 961 i stanowi różnicę pomiędzy wykonaniem na dzień 31 grudnia 2013 roku dochodów i wydatków, na które pod datą ostatniego dnia roku budżetowego 2013 przeniesiono saldo Wn konta 902 - wydatki budżetu w kwocie 10.399.140,25 zł i saldo Ma konta 901 - dochody budżetu w kwocie 10.395.917,51 zł. Powyższe dane w zakresie dochodów i wydatków są zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb 27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb 28S z wykonania planu wydatków budżetowych.

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W sprawozdaniu finansowym bilans za 2013 rok w poz. II.5. Skumulowany wynik budżetu wykazano wartość ze znakiem minus 1.288.274,12 zł, stanowiącą saldo Wn konta 960, które jest sumą bilansu otwarcia konta 960 (strona Wn - 1.641.581,15 zł) i nadwyżki budżetu wyrażonej saldem Ma konta 961 - wynik wykonania budżetu w kwocie 285.168,52 zł i wyniku na operacjach niekasowych wyrażonego saldem Ma konta 962 w kwocie 68.138,51 zł) - przeksięgowanych na konto 960 pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2013 roku

AKTYWA	Stan na 31.12.2013 roku	Saldo konta z którego wynikają dane wykazane w bilansie	PASYWA	Stan na 31.12.2013 roku	Saldo konta z którego wynikają dane wykazane w bilansie
A. Aktywa trwałe	10.218.372,30	011-071+080	A. Fundusz	10.437.581,87	<i>Saldo Ma konta 800 i 860</i>
I. Wartości niematerialne i prawne	5.830,57	<i>Wartości niematerialne i prawne umorzono w dacie przyjęcia do używania</i>	I. Fundusz jednostki	4.246.897,35	<i>Saldo Ma konta 800</i>
II. Rzeczowe aktywa trwałe	10.212.541,73	011-071+080	II. Wynik finansowy	6.190.684,52	<i>Saldo Ma konta 860</i>

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

			netto		
1. Środki trwałe	9.991.020,50	011-071	1.1. Zysk netto (+)		
1.1. Grunty	228.875,90	Saldo subkonta 011-10	1.2. Strata netto (-)		Saldo Ma konta 860
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	9.608.786,`6 4	Saldo subkonta -011-1,2 - saldo subkonta 071-1,2	III. Nadwyżka środków obrotowych (-)		-
1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	84.150,04	Saldo subkonta 011-3-6 - saldo subkonta 071-3-6	IV. Odpisy z wyniku finansowego (-)		-
1.4. Środki transportu	69.208,02	Saldo subkonta 011-7 - saldo subkonta 071-7	V. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek		-
1.5. Inne środki trwałe	0,00		VI. Inne		-
2. Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie)	221.521,13	Saldo Wn konta 080	B. Państwowe Fundusze celowe		
III. Należności długoterminowe	-	-	C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	141.156,87	-
1.1. Akcje i udziały	-	-	C.II. Zobowiązania krótkoterminowe	141.156,87	Salda Ma niżej wskazanych kont rozrachunkowych oraz saldo Ma konta 851
1.3. Inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-	II.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.439,66	Saldo Ma konta 201 (745,66 zł)+ część salda Ma konta 221 (694,00)
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	-	-	1.2. Zobowiązania wobec budżetów	27,25	Saldo Ma konta 221
B. Aktywa obrotowe	527.730,07		1.3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	17.943,25	Saldo Ma konta 229
I. Zapasy	10.962,34	Saldo Wn konta 310	1.4. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	94.468,14	Saldo Ma konta 231
1.1. Materiały	10.962,34	j.w.	1.5. Pozostałe zobowiązania	1.866,25	część salda Ma konta 221
1.2. Półprodukty i produkty w toku	-	-	1.6. Sumy obce (depozytowe,	0,00	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

			zabezpieczenie wykonania umów)		
1.3. Produkty gotowe	-	-	1.7. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	25.412,32	Saldo Ma konta 223
II. Należności krótkoterminowe	496.586,94		II. Fundusze specjalne	167.363,63	
1.1. Należności z tytułu dostaw i usług	73.108,32	<i>Część salda Wn konta 221 (czynsze, media, woda, ścieki, odpady komunalne)</i>	1.1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	167.363,63	Saldo Ma konta 851
1.2. Należności od budżetów	30.794,00	<i>saldo Wn konta 225 (25.412,32) część salda Wn konta 221(5.381,68 - rozr. z US (w tym udziały + pod. VAT)</i>	1.2. Inne fundusze	0,00	
1.3. Należności z tytułu ubezpieczeń społecznych	0,00		E. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	
1.4. Pozostałe należności	392.684,62	<i>część salda Wn konta 221(245.501,78) + saldo Wn konta 234 (147.182,84)</i>	I. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	0,00	
B.III. krótkoterminowe aktywa finansowe	20.180,79	<i>Saldo Wn konta 135</i>	F. Inne pasywa	0,00	-
III.1. Środki pieniężne w kasie	0,00	-			
III.2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych	20.180,79	<i>j.w.</i>			
1.3. Inne środki pieniężne	0,00	-			
Suma aktywów	10.746.102,37		Suma pasywów	10.746.102,37	

Aktywa

W cz. II – należności krótkoterminowe poz. 1.2. Należności od budżetów wykazano saldo Wn konta 225 – rozrachunki budżetami w kwocie -25.412,32 zł **oraz część salda Wn konta 221 w kwocie 5.381,70 zł. Ustalono, że kwota powyższa wynika z rozrachunków jednostki z urzędami skarbowymi, w tym z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (w wysokości 794,00 zł) oraz z tytułu podatku VAT (nadwyżka podatku naliczonego nad należnym w kwocie 4.587,68 zł). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra finansów z dnia 5 lipca 2010**

roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 289) – do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami służy konto 225.

PASYWA

W bilansie w części C.II.1 zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazano wartość 1.439,66 zł stanowiącą saldo konta Ma 201 w wysokości 745,66 zł (rozrachunki z kontrahentami) oraz kwotę 694,00 zł, stanowiącą rozrachunki objęte ewidencją konta 221 (strona Ma) z tytułu nadpłaty za wodę – 48,00 zł i nadpłaty na odbiór odpadów komunalnych. Zważywszy na charakter rozrachunków objętych ewidencją konta 221 zobowiązania wynikające z salda Ma tego konta winny być wykazane w bilansie w części C.II.5. Pozostałe zobowiązania.

Stwierdzić należy, iż w bilansie na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wykazano środków pieniężnych ulokowanych na rachunku bankowym depozytów, na którym, zgodnie z bankowym potwierdzeniem sald z dnia 31 grudnia 2013 roku pozostawało saldo w kwocie – 13.636,51 zł (potwierdzone również WB nr 18 z dnia 31 grudnia 2013 roku – poz. księgową WB 18/12/2013). Powyższej wartości nie wykazano również po stronie pasywów jako zobowiązania wobec kontrahentów nie objętych ewidencją na kontach 201-234. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej wynika, że depozyty (środki na zabezpieczenie należytego wykonania robót) przechowuje się na wyodrębnionym i oprocentowanym rachunku sum depozytowych, dla których w jednostce prowadzi się odrębny rejestr. W bilansie za 2013 rok pominięto salda kont 139 i 240.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej w sprawie ewidencji depozytów stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Akta kontroli: kserokopia bilansu jednostki na dzień 31 grudnia 2013 roku, wydruk komputerowy zapisów operacji finansowych w księdze głównej **depozytów** na kontach syntetycznych 139 i 240 w 2013 roku, wydruk komputerowy zestawienia obrotów i sald kont bilansowych księgi głównej **UG – Wydatki** za 2013 rok – strony od 1 do 18;

Analiza danych wykazanych w bilansie jednostki na dzień 31 grudnia 2013 roku w zakresie gruntów stanowiących mienie gminne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej analitycznej środków trwałych oraz z danymi wykazanymi w *informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Ręczno na dzień 31 grudnia 2013 roku* nie wykazała rozbieżności. Stwierdzono jednak nieprawidłowości powyższych danych w porównaniu z decyzjami komunalizacyjnymi, potwierdzającymi nabycie przez Gminę Ręczno z mocy prawa gruntów zajętych pod drogami. Nieprawidłowości związane są z błędnie przyjętą przez jednostkę klasyfikacją rodzajową środków trwałych. Kontrola wykazała, że wszystkie grunty nabyte przez gminę Ręczno, a zajęte pod drogi, w ewidencji księgowej analitycznej (księgi inwentarzowe) ujęte zostały w grupie 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej. Szczegółowe ustalenia w powyższym zakresie opisano w temacie **Ewidencja środków trwałych** na stronie 95-96 niniejszego protokołu kontroli.

Kontrola wykazała, że sprawozdanie bilans jednostki podpisuje księgowa Pani Agnieszka Patek, a nie Skarbnik Gminy pełniący jednocześnie funkcję głównego księgowego. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 52 ust.2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie

finansowe (każdy z jego elementów) podpisuje osoba, które powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, kierownik jednostki, a w przypadku kiedy jednostka posiada zarząd wieloosobowy – każdy członek zarządu. W przypadku kontrolowanej jednostki - wykonywanie obowiązków określonych w art.54 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych Wójt Gminy Ręczno powierzył Skarbnikowi Pani Bożenie Jarosińskiej zakresem czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 1 kwietnia 2011 roku.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2013 - 2014)

Konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – według zakładowego planu kont dla Urzędu Gminy służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług. Ewidencja szczegółowa do konta 201 powinna zapewniać możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej. W opisie funkcjonowania konta 201 wskazano przykładowe operacje przewidziane do ujęcia na tym koncie oraz konta przeciwstawne (m.in. 101, 130 135, 080, 750, 751, 240, 401, 402, 409, 800).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku saldo Wn konta 201 wyrażało wartość – 0,00 zł, a saldo Ma – 745,66 zł. Powyższe zobowiązania dotyczyły rozrachunków z kontrahentami z tytułu wystawionych faktur: CFKT/549/2013 z dnia 31 grudnia 2013 roku wystawiona przez MEF s.c. na kwotę 521,80 zł (zapłacono w terminie określonym przez kontrahent, tj. w dniu 14 stycznia 2014 roku – WB 11) i f-ra nr FVS2013/0006640/BLO z 30 grudnia 2013 roku wystawiona przez Polskapresse Sp. z o.o. na kwotę 223,86 zł (zapłacono w terminie określonym przez kontrahent, tj. w dniu 13 stycznia 2014 roku – WB 10).

Ponadto kontrolą objęto prawidłowość ewidencji na koncie 201 na podstawie dowodów księgowych (faktury/rachunki) zapisanych w dzienniku w dniach: 3-7 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 4656-4807); 27-28 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 5269-5364); 2-5 września 2013 roku (liczba dziennika 7156-7332); 18-19 marca 2014 roku (liczba dziennika 1780-1863); 25-26 marca 2014 roku (liczba dziennika 1912-1953) ujętych w *zestawieniu stanowiącym załącznik nr 1 do protokołu kontroli* oraz na podstawie faktur wystawianych przez wykonawców zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Ręczno opisanych na stronach 84-85 i 92-93 niniejszego protokołu kontroli.

Nieprawidłowości w zakresie ewidencji rozrachunków na koncie 201 na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych przedstawiono w temacie *Urządzenia księgowe* na stronie 21 niniejszego protokołu kontroli.

Test dotyczący zapisów na koncie 201 stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami – zgodnie z planem kont służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu podatków oraz nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 225 zapewnia ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Na koncie 225 ujmuje się operacje związane z przelewem na rachunki urzędów skarbowych pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób

fizycznych i zmniejszenie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, potrąconych z wynagrodzeń, w wyniku korekt zeznań podatkowych (w korespondencji z kontem 231); przelew do Urzędu Skarbowego podatku VAT; przelewy z tytułu innych zobowiązań wobec budżetów – strona Wn konta 201.

Po stronie Ma konta 225 ewidencjonuje się w szczególności: naliczone i potrącone w listach płac zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, naliczone odsetki za zwłokę w płaceniu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, zobowiązania podatkowe obciążające koszty, należny podatek VAT z tytułu sprzedaży udokumentowanej fakturami VAT od sprzedaży zaliczanej do dochodów budżetowych jednostek budżetowych, zwrot podatku VAT przez urząd skarbowy na rachunek bieżący jednostki budżetowej; zobowiązania wobec budżetu przejęte od zlikwidowanych (połączonych) jednostek.

Kontrolą objęto zapisy ujęte na koncie 225 w miesiącach październik – grudzień 2013 roku i kwiecień - czerwiec 2014 roku. Ustalono że ewidencją w/w konta objęto rozrachunki z Urzędem Skarbowym: z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (naliczenia z list płac pracowników i przelewy do urzędu skarbowego), z tytułu podatku VAT od zawartych umów dzierżawy gruntu i najmu lokali użytkowych oraz rozrachunki z tytułu podatku VAT od realizowanych inwestycji. Według ewidencji księgowej konto 225 na dzień 31 grudnia 2013 roku wyrażało saldo Wn w kwocie 25.412,32 zł.

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne – ewidencją konta 229 obejmuje się w szczególności rozrachunki z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Emerytur Pomostowych, zasiłków wypłacanych przez ZUS oraz PFRON. Analityka prowadzona jest według poszczególnych tytułów.

Kontrolą objęto terminowość odprowadzenia składek ZUS i PFRON za miesiące ujęte w poniższym zestawieniu:

Należność za miesiące	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota	Data	nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
Lipiec 2013	Społeczne	29.856,62	5.08.2013	29.856,62	2.08.2013	WB 163	
	Zdrowotne	7.719,53	5.08.2013	7.719,53	2.08.2013	WB 163	
	Fundusz pracy	1.799,63	5.08.2013	1.799,63	2.08.2013	WB 163	
	PFRON	-	-	-	-	-	
Sierpień 2013	Społeczne	28.488,54	5.09.2013	28.488,54	3.09.2013	184	
	Zdrowotne	7.374,70	5.09.2013	7.374,70	3.09.2013	184	
	Fundusz pracy	1.643,90	5.09.2013	1.643,90	3.09.2013	184	
	PFRON	-	-	-	-	-	
Kwiecień 2014	Społeczne	28.337,15	5.05.2014	28.337,15	5.05.2014	95	
	Zdrowotne	7.917,03	5.05.2014	7.917,03	5.05.2014	95	
	Fundusz pracy	1.725,55	5.05.2014	1.725,55	5.05.2014	95	
	PFRON	37,00	20.05.2014	37,00	20.05.2014	107	
Maj 2014	Społeczne	32.757,04	5.06.2014	32.757,04	4.06.2014	118	
	Zdrowotne	9.334,24	5.06.2014	9.334,24	4.06.2014	118	
	Fundusz pracy	2.043,57	5.06.2014	2.043,57	4.06.2014	118	
	PFRON	113,00	20.06.2014	113,00	18.06.2014	129	

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za miesiąc lipiec 2013 roku z 31 lipca 2013 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 30.446,65 zł; kwota do zapłaty – 29.856,62 zł (po potrąceniu kwoty – 590,03 zł);
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 7.719,53 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 1.799,63 zł.

Informacja miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych z dnia 20 sierpnia 2013 roku – jednostka nie opłacała składek na PFRON.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za miesiąc sierpień 2013 roku z 30 sierpnia 2013 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 28.757,98 zł; kwota do zapłaty – 28.488,54 zł (po potrąceniu kwoty – 269,44 zł);
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 7.374,70 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 1.643,90 zł.

Informacja miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych z dnia 20 września 2013 roku – jednostka nie opłacała składek na PFRON.

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za miesiąc kwiecień 2014 roku z 30 kwietnia 2014 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 30.651,35 zł; kwota do zapłaty – 28.337,15 zł (po potrąceniu kwoty – 2.314,20 zł);
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 7.917,03 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 1.725,55 zł.

Deklaracja wpłat na PFRON za miesiąc kwiecień 2014 roku z dnia 20 maja 2014 roku – kwota do zapłaty – 37,00 zł;

Deklaracja rozliczeniowa ZUS za miesiąc maj 2014 roku z 2 czerwca 2014 roku

- kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik – 35.920,39 zł; kwota do zapłaty – 32.757,04 zł (po potrąceniu kwoty – 3.163,35 zł);
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 9.334,24 zł;
- składki na Fundusz Pracy – 2.043,57 zł.

Deklaracja wpłat na PFRON za miesiąc maj 2014 roku z dnia 18 czerwca 2014 roku – kwota do zapłaty – 113,00 zł.

POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń – służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami urzędu oraz osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń, a w szczególności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenie, umowy o dzieło, agencyjnej, inkasa. Konto służy również do rozliczania zasiłków pokrywanych przez ZUS.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzeń za IV kwartał 2013 roku oraz I kwartał 2014 roku wyżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy Ręczno. Ustalenia w powyższym zakresie opisano na stronie 74 niniejszego protokołu kontroli.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami – służy do ewidencji należności, rozliczeń i zobowiązań wobec pracowników z wszelkich innych tytułów niż wynagrodzenia, np., z tytułu pobranych zaliczek, za świadczenia dokonane na rzecz

pracowników, z tytułu udzielonych pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, należności z tytułu niedoborów i szkód od pracowników. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków.

Kontrolą objęto zapisy na koncie 234 dokonane w miesiącach październik – grudzień 2013 roku i styczeń - marzec 2014 roku. Stwierdzono że ewidencją w/w konta objęto rozrachunki z tytułu: ryczałtów za używanie przez pracowników prywatnych samochodów do celów służbowych, spłaty pożyczek mieszkaniowych, wypłaty pożyczek mieszkaniowych, naliczenia odsetek od udzielonych pożyczek mieszkaniowych, naliczenia składek ZUS od świadczeń socjalnych

Według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2013 roku saldo konta 234 wyrażało wartość – 147.182,84 zł.

Konto 240 – pozostałe rozrachunki (Urząd) – służy do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją kont 201-234, a w szczególności z rozrachunków z tytułu sum depozytowych (np. wadia, zabezpieczenie należytego wykonania umowy), rozliczenia niedoborów i szkód, z tytułu potrąceń dokonanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzane do ZUS, roszczenia sporne, mylne obciążenia i znania rachunków bankowych oraz sumy do wyjaśnienia. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Kontrolą objęto zapisy na koncie 240 w miesiącach październik – grudzień 2013 roku i kwiecień - czerwiec 2014 roku. Ustalono, że w badanym okresie ewidencją w/w konta objęto operacje dotyczące: prowizji bankowych, przeksięgowania i zwroty nadpłat, kapitalizację odsetek, zabezpieczenia należytego wykonania umowy, potrącenia z list płac pracowników rat pożyczek z FM i PKZP, potrącenia i przelewy składek ubezpieczeniowych, wpływy i zwroty wadium, zwroty za rozmowy telefoniczne, naliczenia i przelewy świadczeń alimentacyjnych,

Według ewidencji księgowej konto 240 na dzień 31 grudnia 2014 roku wyrażało saldo Ma **13.636,51 zł.**

Konto 240 – pozostałe rozrachunki (Organ) – służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, a w szczególności z tytułu błędnych obciążeń i korekt nieprawidłowych uznań w wyciągach bankowych. Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów.

Kontrolę zapisów na koncie 240 budżetu gminy przeprowadzono za miesiące: październik – grudzień 2013 roku i kwiecień - czerwiec 2014 roku. W badanym okresie ewidencją w/w konta objęto operacje dotyczące: pomyłek bankowych, zwroty Funduszu Alimentacyjnego należnego Gminie, kapitalizację odsetek.

Według ewidencji księgowej budżetu Gminy konto 240 na 31 grudnia 2013 roku wyrażało saldo Wn 3.478,82 zł.

V. GOSPODARKA KASOWA

ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2007 roku nr 68/2007 Wójt Gminy Ręczno wprowadził instrukcję gospodarki kasowej. Z instrukcji wynikają między innymi warunki jakie powinno spełniać pomieszczenie kasowe, zasady gospodarki kasowej. Stwierdzono, że według instrukcji obowiązującej w 2013 roku jednostka prowadziła następujące raporty kasowe:

- budżet – dochody,
- wydatki – odrębnie dla każdej jednostki organizacyjnej,
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – Urząd Gminy,
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych Oświaty,
- depozyty.

Zarządzeniem z dnia 15 lutego 2014 roku nr 16/2014 Wójt Gminy Ręczno wprowadził z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2014 roku nową instrukcję kasową, w której określono zasady gospodarki kasowej, zasady transportu i ochrony wartości pieniężnych.

W dniu 3 grudnia 2014 roku przeprowadzono kontrolę kasy. Na dzień kontroli jednostka obrót gotówkowy zapisywała w następujących raportach kasowych:

- raport kasowy wydatki nr 2014/0183 z dnia 3 grudnia 2014 roku - saldo 1.153,25 zł,
- raport kasowy dochody nr 2014/0231 z dnia 3 grudnia 2014 roku - saldo początkowe 0,00 zł, przychody 99,25 zł, rozchód 0,00 zł, saldo końcowe 99,25 zł,

Gotówka w kasie po przeliczeniu stanowiła kwotę 1.252,50 zł i była zgodna z saldem wynikającym z raportów kasowych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że jednostka na dzień kontroli kasy posiadała następujące druki ścisłego zarachowania:

- czeki UG wydatki od numeru 3039870851 do numeru 3039870857 – 7 szt.
- czeki Szkoła Podstawowa Stobnica numer 3039870845 - 1 szt.,
- czeki ZFŚS od numeru 3039871336 do numeru 3039871345 - 10 szt.,
- czeki GOPS anulowany 3039871351,
- czeki ZFŚS szkoły od numeru 3039871330- 3039871335 - 6 szt.,
- czeki Publiczny Zespół Szkolno- Gimnazjalny 3039870832 – 3039870835– 4 szt.,
- karty drogowe dla pojazdu o numerze rejestracyjnym EPI 90C3 od numeru 0368226 do numeru 0368300 – 76 szt.,
- karty drogowe dla pojazdu o nr rejestracyjnym EPI V048 od numeru 0368174 do numeru 0368200 – 28 szt.

Stwierdzono, że kasę obsługuje podinspektor ds. obsługi kasy, funduszu alimentacyjnego i spraw organizacyjnych pani Małgorzata Żak. Obsługę kasy powierzono zakresami czynności z dni: 15 lutego 2005 roku, 15 marca 2012 roku, 3 lutego 2014 roku. Umowa o odpowiedzialności materialnej podinspektor ds. obsługi kasy, funduszu alimentacyjnego i spraw organizacyjnych podpisała w dniu 2 stycznia 2008 roku. Z akt osobowych wynika, że w razie niemożności pełnienia obowiązków służbowych Panią Małgorzatą Żak zastępuje podinspektor do spraw wymiaru podatku pani Anna Moneta. Osoba zastępująca umowę o odpowiedzialności materialnej podpisała w dniu 1 września 2009 roku. Zastępstwo na wypadek nieobecności kasjera powierzono zakresem czynności z dnia 5 maja 2008 roku.

Protokół kontroli kasy stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Kontrolą objęto następujące raporty kasowe wydatków:

- raport kasowy nr 2013/0179 za 2 grudnia 2013 roku – saldo początkowe 1.195,22 zł, rozchód 35,10 saldo końcowe 1.160,12 zł,
- raport kasowy nr 2013/0180 za 3 grudnia 2013 roku – saldo początkowe 1.160,12 zł, rozchód 285,- saldo końcowe 875,12 zł, (faktura gotówkowa na kwotę 45,00 zł z dnia 30 listopada 2013 roku zapłacona przez sekretarza zadekretowana Wn 401 Ma 101 powinno być przez Ma 234 ponieważ fakturę została uregulowana przez pracownika Urzędu Gminy),
- raport kasowy nr 2013/0181 za 4 grudnia 2013 roku – saldo początkowe 875,12, przychód 1.700,00 zł, rozchód 1.136,74 zł, saldo końcowe 1.438,38 zł (stwierdzono brak dekretacji dokumentów źródłowych pod raportem kasowym, zadekretowanie jedynie zbiorczo raport kasowy),
- raport kasowy nr 2013/0182 za 5 grudnia 2013 roku – saldo początkowe 1.438,38 zł, przychód 0,00 zł, rozchód 78,95 zł, saldo końcowe 1.359,43 zł,
- raport kasowy nr 2013/0183 za 6 grudnia 2013 roku – saldo początkowe 1.359,43 zł, przychód 0,00 zł, rozchód 60,18 zł, saldo końcowe 1.279,19 zł,
- raport kasowy nr 2013/0184 z dnia 9 grudnia 2013 roku saldo początkowe 1.279,19 zł, przychody 0,00 zł rozchody 568,18 zł, saldo końcowe 711,01 zł (zapłacono za fv nr PiT0624/11/13/FVS kwota 487,08 zł wpływ do jednostki 29 listopada 2013 roku wypłata 09 grudnia 2013 roku) księgowanie Wn 401 Ma 101 winno być Wn 401 Ma 240 , Wn 240 Ma 101),
- raport kasowy nr 2013/0185 z dnia 10 grudnia 2014 roku saldo początkowe 711,01 zł, przychody 1.500,00 zł, rozchody 700,- zł saldo końcowe 1.511,01 zł,
- raport kasowy nr 2013/0186 z dnia 11 grudnia 2013 roku saldo początkowe 1.511,01 zł, przychody 0,00 zł, rozchody 10,00 zł saldo końcowe 1.501,11 zł,
- raport kasowy nr 2013/0187 z dnia 12 grudnia 2013 roku saldo początkowe 1.501,01 zł, przychody 1.900,00 zł rozchody 708,18 zł, saldo końcowe 792,83 zł,
- raport kasowy nr 2013/0187 z dnia 13 grudnia 2013 roku saldo początkowe 792,83 zł, przychody 0,00 zł, rozchód 337,50 zł, saldo końcowe 455,33 zł,
- raport kasowy nr 2013/0189 z dnia 16 grudnia 2013 roku saldo początkowe 444,33 zł, przychody 1.600,00 zł, rozchody 760,00 zł saldo końcowe 1.295,33 zł,
- raport kasowy nr 2013/0190 z dnia 18 grudnia 2013 roku saldo początkowe 1.295,33 zł, przychody 78,37 zł, rozchody 2.078,37 zł, saldo końcowe 1.216,96 zł, (fv nr FS-6474/2013/L data wpływu 16 grudnia 2013 roku wypłata 18 grudnia 2013 roku kwota 125,96 - księgowanie Wn 401 Ma 101- powinno być użyte konto w zależności kto dokonywał zakupu 234 albo 240, fv data wpływu 17 grudnia 2013 roku wypłata 18 grudnia 2013 roku kwota 149,90 zł, zapłata za rachunek z dnia 9 grudnia 2013 roku nr 6/2013 gotówką w dniu 18 grudnia 2013 roku usługodawcy kwota 500,- zł, faktury poz.

księgową Rk 190/8, 190/9, 190/10, 190/11, 190/12 zaksięgowane Wn401 Ma 101 powinno być 234 z uwagi na dokonywanie przez pracownika zakupów),

- raport kasowy nr 2013/0191 z dnia 19 grudnia 2013 roku saldo początkowe 1.216,96 zł, rozchody 340,00 zł przychód 0,00 zł, saldo końcowe 876,96 zł,

- raport kasowy nr 2013/0192 z dnia 20 grudnia 2013 roku saldo początkowe 876,96 zł, przychód 1.000,00 zł, rozchód 830,00 zł, saldo końcowe 1.046,96 zł,

- raport kasowy nr 2013/0193 z dnia 23 grudnia 2013 roku saldo początkowe 734,85 zł, przychód 0,00 zł, rozchód 312,11 zł, saldo końcowe 734,85 zł, (fv poz. Rk193/1, rk193/2, wn 401 ma 101 powinno być 234 z uwagi na dokonywanie zakupów przez pracownika jednostki)

- raport kasowy nr 2013/0194 z dnia 27 grudnia 2013 roku saldo początkowe 734,85 zł przychód 0,00 zł, rozchód 150,44 zł saldo końcowe 584,41 zł,

- raport kasowy nr 2013/0195 z dnia 30 grudnia 2013 roku saldo początkowe 584,41 zł przychód 6.101,59 zł, rozchód 6686,00 zł, saldo końcowe 0,00 (rk 195/6 na 15,68 zł zaksięgowano Wn 401/Ma 101 powinno być 234, rk 195/8 kwota 61,78 zł Wn 401/Ma 101 powinno być przez 234. W wyniku kontroli stwierdzono, że wypłacono gotówkę z kasy na podstawie listy płac. Lista płac nie zawierała jednak potwierdzenia odbioru gotówki w kwocie 90 zł w kasie. Z wyjaśnienia udzielonego przez osobę obsługującą kasę wynikało, że gotówka została wypłacona z kasy sołtys nie potwierdził jednak odbioru gotówki na liście płac. Z uwagi na fakt, iż listy płac mają inny okres przechowywania pod raportem kasowym znajduje się ksero listy płac potwierdzone za zgodność. Podczas kontroli przy księgowaniu dokumentów z raportu kasowego nieprawidłowość została ujawniona, w związku z czym sołtys dokonał potwierdzenia odbioru gotówki. Podpisana lista płac nie została jednak powtórnie skopiowana pod raport kasowy.

Wyjaśnienie z dnia 2 grudnia 2014 roku osoby obsługującej kasę Pani Małgorzaty Żak stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli raportów kasowych stwierdzono:

- 1) brak dekretacji na dokumentach (delegacje, listy płac, kp), co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, iż dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania,
- 2) stwierdzono przypadki nie ujmowania na kontach rozrachunkowych zakupów dokonywanych przez pracowników jednostki, co stanowiło naruszenie zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 roku, poz. 289);
- 3) stwierdzono nieujmowanie w okresach sprawozdawczych wszystkich powstałych zobowiązań, które wypłacane były z kasy.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Dochody i przychody budżetu – 2013 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	10.522.266,14	10.395.917,51
Dochody bieżące	10.372.631,14	10/278.710,53
Dochody majątkowe	140.635,00	117.206,98
Dotacje:	2.126.677,43	2.067.127,34
z tego:		
- z budżetu Wojewody	1.847.714,08	1.839.593,18
- z budżetu Państwa	113.385,00	80.956,98
- fundusz ochrony gruntów rolnych	29.950,00	29.950,00
- z WFOŚiGW	5.280,00	5.280,00
- środki zagraniczne	129.693,35	119.483,82
- w tym: projekty i programy §2007	115.951,25	111.447,18
Projekty i programy § 2009	14.102,00	8.036,64
PRZYCHODY	1.358.425,20	1.089.248,16
z tego:		
Kredyty i pożyczki	836.789,39	567.612,35
Nadwyżka z lat poprzednich		
Inne - wolne środki	521.635,81	521.635,81

Uchwałą nr II/333/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt budżetu Gminy Ręczno na 2013 rok.

Uchwałą nr II/334/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość sfinansowania w 2013 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Ręczno.

Uchwałą nr II/335/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ręczno na lata 2013-2018..

Uchwałą nr II/336/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwości spłaty przez Gminę Ręczno kredytu długoterminowego w kwocie 362.265,77 zł, zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Ręczno nr XXI/136/2012 z dnia 7 grudnia 2012 roku w sprawie zaciągnięcia w 2012 roku długoterminowej pożyczki i kredytu bankowego z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 357.932,55 zł i na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytu w wysokości – 4.333,22 zł.

Budżet Gminy Ręczno na 2013 rok uchwalony został uchwałą nr XXII/139/2012 Rady Gminy Ręczno z dnia 28 grudnia 2012 roku.

Dochody Gminy zaplanowano w wysokości – 9.855.313,83 zł i kwota ta stanowi wyłącznie dochody bieżące. Deficyt budżetu zaplanowano w wysokości – 326.200,00 zł, którego pokrycie zaplanowano przychodami pochodzącymi z kredytu w kwocie 326.200,00 zł. Przychody zaplanowano w kwocie – 1.059.800,00 zł, a rozchody – 733.600,00 zł. Limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek ustalono w wysokości: na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - 326.200,00 zł; na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu – 150.000,00 zł; na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek – 733.600,00 zł.

Dochody z tytułu opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ustalono w wysokości – 35.000,00 zł. Dochody i wydatki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowano w wysokości 98.540,00 zł. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami zaplanowano w wysokości – 1.297.118,00 zł.

Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do maksymalnej wysokości - 150.000,00 zł, lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy.

W wyniku wprowadzonych w ciągu roku zmian plan dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2013 roku ustalony był w wysokości – 10.522.266,14 zł, w tym plan dochodów bieżących – 10.372.631,14 zł i plan dochodów majątkowych – 149.635,00 zł. Po zmianach plan przychodów stanowił kwotę 1.358.425,20 zł.

Wykonanie planu dochodów na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowiło kwotę – 10.395.917,51 zł (tj. 98,80% planu), w tym dochodów bieżących – 10.278.710,53 zł (99,09% planu dochodów bieżących) i dochodów majątkowych – 117.206,98 zł (78,33% planu dochodów majątkowych). Wykonanie planu przychodów na 31 grudnia 2013 roku stanowiło kwotę 1.089.248,16 zł.

Wydatki i rozchody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	11.123.443,41	10.399.140,25
z tego:		
Wydatki majątkowe	1.654.390,00	1.440.139,98
Wydatki bieżące	9.469.053,41	8.959.000,27
ROZCHODY	757.247,93	733.600,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	757.247,93	733.600,00

Wydatki Gminy Ręczno na 2013 rok zaplanowano w kwocie – 10.181.513,83 zł, w tym wydatki bieżące – 8.602.013,83 zł i wydatki majątkowe – 1.579.600,00 zł. W budżecie gminy zaplanowano rezerwę ogólną w kwocie – 40.000,00 zł na nieprzewidziane wydatki i rezerwę celową w kwocie 56.604,00 zł z przeznaczeniem na: realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – 22.000,00 zł, udział własny projektu POKL – 14.182,00 zł, **wynagrodzenia w dziale Oświata – jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli – 20.422,00 zł**. Rozchody zaplanowano w wysokości 733.600,00 zł; na obsługę długu z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zaplanowano kwotę 20.000,00 zł. Dotacje celowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na cele publiczne związane z realizacją zadań publicznych zaplanowano w wysokości – 54.000,00 zł.

W wyniku wprowadzonych w ciągu roku zmian do budżetu, plan wydatków zwiększony został do kwoty – 11.123.443,41 zł, w tym plan wydatków bieżących – 9.469.053,41 zł i plan wydatków majątkowych – 1.654.390,00 zł. Spłatę pożyczki w kwocie 23.647,93 zł oraz kredytu w kwocie 733.600,00 zł zaplanowano z wolnych środków w kwocie 521.635,81 zł i kredytem w wysokości 235.612,12 zł. Limity zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynoszą: na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu – 150.000,00 zł i na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu – 601.177,22 zł. Rozchody z tytułu spłaty pożyczek i kredytów zaplanowano w kwocie 757.247,93 zł.

Wykonanie planu wydatków budżetowych stanowiło kwotę – 10.399.140,25 zł, tj. 93,49%, w tym wydatki bieżące 8.959.000,27 zł, tj. 90,77 % planu wydatków bieżących i wydatki majątkowe w kwocie 1.440.139,98 zł, tj. 23,82 % planu wydatków majątkowych. Wykonanie rozchodów na 31 grudnia 2013 roku stanowiło kwotę – 733.600,00 zł. Niedobór budżetu Gminy Ręczno za 2013 rok stanowił kwotę 3.222,74 zł.

Dochody i przychody budżetu – III kwartał 2014 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	10.278.968,57	7.995.761,37
Dochody bieżące	9.909.478,87	7.781.335,27
Dochody majątkowe	369.489,70	214.428,10
Dotacje	2.175.995,22	1.640.639,63
z tego: z budżetu Wojewody	1.730.850,22	1.415.112,23
Z funduszu ochrony gruntów rolnych	151.170,00	0,00
Środki zagraniczne	244.988,00	213.254,40
PRZYCHODY	1.892.425,42	458.981,12
z tego:		
Kredyty i pożyczki	1.540.000,00	106.555,70
Nadwyżka z lat poprzednich		
Inne - wolne środki	352.425,42	352.425,42

Uchwałą nr II/342/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt budżetu Gminy Ręczno na 2014 rok.

Uchwałą nr II/343/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz możliwość sfinansowania w 2014 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Ręczno.

Budżet Gminy Ręczno na 2014 rok uchwalony został uchwałą nr XXXII.228.2013 Rady Gminy Ręczno z dnia 30 grudnia 2013 roku.

Dochody Gminy zaplanowano w wysokości – 9.606.709,85 zł, w tym dochody bieżące – 9.389.561,85 zł i dochody majątkowe – 217.148,00 zł. Deficyt budżetu zaplanowano w wysokości – 1.740.056,65 zł, którego pokrycie zaplanowano przychodami pochodzącymi z kredytu w kwocie 1.740.056,65 zł. Przychody zaplanowano w kwocie – 2.494.000,00 zł, a rozchody – 753.943,35,00 zł, w tym z tytułu pożyczki na wyprzedzające finansowanie w wysokości 167.612,35 zł. Limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek ustalono w wysokości: na sfinansowanie planowanego deficytu

budżetu – 1.740.056,65 zł i na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek – 753.943,35 zł. Na obsługę długu z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zaplanowano kwotę 20.000,00 zł.

Dochody z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustalono w wysokości – 35.000,00 zł. Dochody i wydatki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowano w wysokości 225.498,00 zł. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami zaplanowano w wysokości – 1.134.393,00 zł.

Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy m.in. do zaciągania kredytów w zakresie wykonywania budżetu 2014 roku do wysokości uchwalonego deficytu budżetu, do lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy.

W wyniku wprowadzonych w ciągu roku zmian plan dochodów budżetowych na dzień 30 września 2014 roku ustalony był w wysokości – 10.278.968,57 zł, w tym plan dochodów bieżących – 9.909.478,87 zł i plan dochodów majątkowych – 369.489,70 zł.

Wykonanie planu dochodów na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowiło kwotę – 10.395.917,51 zł (tj. 98,80% planu), w tym dochodów bieżących – 10.278.710,53 zł (99,09% planu dochodów bieżących) i dochodów majątkowych – 117.206,98 zł (78,33% planu dochodów majątkowych).

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓLEM	11.417.450,64	7.201.201,35
z tego:		
Wydatki majątkowe	1.727.065,00	431.757,72
Wydatki bieżące	9.690.385,64	6.769.443,63
ROZCHODY	753.943,35	649.860,60
w tym: spłata kredytów i pożyczek	753.943,35	649.860,60

Wydatki Gminy Ręczno na 2014 rok zaplanowano w kwocie – 11.346.766,50 zł, w tym wydatki bieżące – 9.212.766,50 zł i wydatki majątkowe – 2.134.000,00 zł. W budżecie gminy zaplanowano rezerwę ogólną w kwocie – 40.000,00 zł na nieprzewidziane wydatki i rezerwę celową w kwocie 95.000,00 zł z przeznaczeniem na: realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – 22.000,00 zł, **wynagrodzenia (na odprawy w związku z przejściem na emeryturę) w kwocie - 73.000,00 zł**. Rozchody zaplanowano w wysokości 753.943,35 zł, w tym z tytułu pożyczek na wyprzedzające finansowanie w wysokości 167.612,35 zł; na obsługę długu z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek ustalono limit w kwocie - 20.000,00 zł. Dotacje celowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na cele publiczne związane z realizacją zadań publicznych zaplanowano w wysokości – 50.000,00 zł.

W wyniku wprowadzonych zmian do budżetu, plan wydatków na 30 września 2014 roku zwiększony został do kwoty – 11.417.450,64 zł, w tym plan wydatków bieżących – 9.690.385,64 zł i plan wydatków majątkowych – 1.727.065,00 zł. Rozchody na 30 września 2014 roku zaplanowano w wysokości 753.943,35 zł.

Wykonanie planu wydatków budżetowych ogółem na 30 września 2014 roku stanowiło kwotę – 7.201.201,35 zł, tj. 63,07%, w tym wydatki bieżące 6.769.443,63 zł, tj. 69,86 % planu wydatków bieżących i wydatki majątkowe w kwocie 431.757,72 zł, tj. 25 % planu wydatków majątkowych. Wykonanie rozchodów na 30 września 2014 roku stanowiło kwotę 649.860,60 zł.

Nawiązując do zapisów w uchwałach budżetowych zarówno na 2013 jak i na 2014 rok w zakresie przeznaczenia części środków finansowych z rezerwy celowej, tj. na **wynagrodzenia w dziale oświata (JDU jednorazowy dodatek uzupełniający) – 20.422,00 zł w 2013 roku oraz na wynagrodzenia (na odprawy w związku z przejściem na emeryturę) w kwocie - 73.000,00 zł w 2014 roku** wskazać należy, iż zgodnie z art. 222 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe: 1) na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 2) na wydatki związane z realizacją programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy; 3) gdy odrębne ustawy tak stanowią.

Z powyższych unormowań prawnych wynika, że przesłanki wymienione w pkt 2 i 3 do utworzenia rezerwy celowej nie znajdują w tym przypadku zastosowania. Wskazać należy również, iż przesłanka wymieniona w pkt 1, według której w budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe, **na wydatki których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego** nie stanowi delegacji prawnej do utworzenia w budżecie gminy w latach 2013/2014 rezerwy celowej odpowiednio na wypłatę jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli (20.422,00 zł w 2013 roku) i na wypłatę odpraw w związku z przejściem na emeryturę (73.000,00 zł w 2014 roku). Z powołanego przepisu wynika wprost, że w budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe, jeżeli nie jest możliwe przyporządkowanie danego wydatku do odpowiednich podziałek klasyfikacji budżetowej.

Zauważyć należy, że zarówno wydatki na wypłatę jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli jak i wydatki na wypłatę odpraw w związku z przejściem pracowników na emeryturę nie stanowią wydatków nieprzewidywalnych, których nie można było zaplanować według odpowiednich podziałek klasyfikacji budżetowej w okresie opracowywania budżetu. Zgodnie z art. 236 ust. 3 pkt 1 lit a) ustawy o finansach publicznych w planie wydatków bieżących wyodrębnia się w układzie działów i rozdziałów planowane kwoty wydatków bieżących, w szczególności na wynagrodzenia i składki od nich naliczane. Składnikiem wynagrodzenia za pracę przysługującego pracownikowi samorządowemu są m.in. wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa, jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę bądź rentę z tytułu niezdolności do pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne przysługujące na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przedmiotowy przepis wskazuje, iż pracownik samorządowy ma prawo do jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. Przesłankami nabycia prawa do odprawy są m.in.: określony staż pracy, rozwiązanie stosunku pracy, przyznanie przez organ rentowy emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Przyjąć należy przy tym, że pracodawca posiada wiedzę zarówno o stażu pracy zatrudnianych pracowników, jak i o ewentualnym rozwiązaniu stosunku pracy

w związku z przejściem na emeryturę, co umożliwia mu zaplanowanie odpowiedniej wielkości środków finansowych na zabezpieczenie wypłaty wszystkich składników wynagrodzenia przysługujących poszczególnym pracownikom.

Podkreślić należy ponadto, że rezerwa ma charakter celowy, jeżeli łącznie spełnione są dwie przesłanki, tj. następuje określenie celu wydatku, na jaki mogą być przeznaczone środki z rezerwy oraz brak możliwości dokonania szczegółowego podziału na pozycje klasyfikacji budżetowej w okresie opracowywania budżetu.

Wieloletnia prognoza finansowa

Uchwałą nr XXXII/227/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku Rada Gminy Ręczno uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2014 – 2021. Z objaśnień wartości przyjętych do WPF uchwalonego w dniu 30 grudnia 2013 roku wynika, że założono maksymalny wzrost dochodów własnych na poziomie do 5%. Dochody bieżące zaplanowano na poziomie 9.389.561,85 zł, tj. ze spadkiem ok. 8%. Podatki i opłaty w 2014 roku zaplanowano na poziomie 1.018.295,30 zł tj. z 17% wzrostem w stosunku do 2013 roku. Na powyższy wzrost wpłynęło ujęcie przez cały rok budżetowy dochodów z opłat za odbiór śmieci. W 2015 i latach następnych (2016 i 2017) zaplanowano wzrost podatków na poziomie od 1 do 1,5%. W 2014 roku zaplanowano wydatki bieżące na poziomie 9.212.766,50 zł tj. z ok. 1,0% wzrostem w stosunku do roku poprzedniego. W latach następnych 2015, 2016, 2017 zaplanowano nieznaczny wzrost wydatków bieżących w wysokości ok. 1% w stosunku do roku poprzedniego. W wyniku analizy ustalono, że zaplanowano rozchody na poziomie 753.943,35 zł w tym kwotę 167.612,35 zł na spłatę rat kapitałowych pożyczek wyłączonych z długu na podstawie art. 243 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z zawartych umów kredytowych wynika, że na 31 grudnia 2013 roku jednostka posiada kredyty do spłaty w łącznej wysokości 1.380.000,00 zł. Pożyczki pozostałe do spłaty według umów na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowiły kwotę 289.810,00 zł (w tym pożyczka na wyprzedzające finansowanie podlegające wyłączeniu na podstawie art. 243. ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w kwocie 217.148,00 zł). Według umów kwota długu na 31 grudnia 2013 roku wynosiła zatem 1.669.810,00 zł. Kwota długu na 31 grudnia 2013 roku wykazana w WPF wynosi 1.620.274,35 zł i jest zgodna z ewidencją księgową oraz sprawozdaniem RB-Z. Rozbieżności pomiędzy kwotą wynikająca z umów a WPF wynikają z faktu, że jednostka wykorzystała pożyczkę w niższej wysokości niż określona w umowie. Jednostka część kosztów inwestycji poniosła z własnych środków. Bank Gospodarstwa Krajowego (pożyczkodawca) po rozliczeniu pożyczki w dniu 14 lutego 2014 roku dokonał zwrotu na rachunek gminy kwoty 45.642,05 zł. Stwierdzono, że kwota długu ujęta w WPF na 2014 rok wynosiła **3.688.242,89 zł**. Kwota długu na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 1.620.274,35 zł. Zaplanowano w 2014 roku przychody z tytułu kredytów i pożyczek na poziomie 2.494.000,00 zł, rozchody 753.943,35 zł. W 2014 roku nie odnotowano operacji niekasowych mających wpływ na kwotę długu. Zatem kwota długu na 31 grudnia 2014 roku winna wynosić **3.360.331,00 zł** (1.620.274,35 zł plus 2.494.000,00 zł minus 753.943,35 zł). Z wyjaśnienia Skarbnika wynika, że kwota długu przyjęta w uchwale z dnia 30 grudnia 2013 roku nr XXXII/227/2013 w sprawie WPF była błędna i została poprawiona uchwałą nr XXXIII/229/2014 z dnia 27 lutego 2014 roku.

Wyjaśnienie z dnia 19 grudnia 2014 roku w sprawie kwoty długu ujętej w uchwale z dnia 30 grudnia 2013 roku nr XXXII/227/2013 stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Uchwałą nr XXXIX/260/2014 z dnia 18 września 2014 roku Rada Gminy Ręčno uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2014-2021. W wyniku analizy WPF z dnia 18 września 2014 roku stwierdzono, że zaplanowano wydatki bieżące na poziomie 9.663.719,64 zł w 2014 roku a w 2015 roku na poziomie 9.198.569,00 zł (w tym wydatki na wynagrodzenia na 2014 rok zaplanowano w wysokości 5.268.624,46 zł, na 2015 rok- 5.008.700,00 zł, 2016 – 5.209.050,00 zł). W latach następnych (2016 oraz 2017) założono natomiast wzrost wydatków bieżących o ok.1-2% w stosunku do roku poprzedniego. Z wyjaśnień Skarbnika wynika, że zaplanowany spadek wydatków bieżących w 2015 roku w stosunku do 2014 roku o **465.150,64 zł** wynika z zaplanowania spadku wydatków na obsługę długu o 20.000,00 zł oraz z faktu, iż następujące prognozowane wydatki bieżące 2014 roku były jednorazowe, a mianowicie: nagrody jubileuszowe dla 9 pracowników w wysokości 60.691,00 zł, odprawy emerytalne 73.000,00 zł, jednorazowy dodatek uzupełniający za 2013 wypłacony w 2014 roku 100.956,24 zł. W 2014 roku zaplanowano wydatki bieżące na programy i projekty z udziałem środków z UE w wysokości 45.461,71 zł w prognozie na 2015 rok nie planowano środków na programy i projekty. Zauważyć należy, że fakt iż przy planowaniu wydatków bieżących na lata 2015 i późniejsze nie uwzględniono ewentualnej wypłaty jednorazowego dodatku, wydatków na zastępstwa nauczycieli przebywających na urloпах na poratowanie zdrowia, odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych pracowników jest działaniem nieprawidłowym, bowiem bez zmniejszenia liczby etatów nauczycieli nie jest możliwe obniżenie wydatków na wypłatę wynagrodzeń nauczycieli (w tym wydatków na wypłatę jednorazowego dodatku uzupełniającego), nie można również przewidzieć czy nie wystąpi konieczność poniesienia wydatków związanych z wypłatą wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych na zastępstwo osób przebywających na urloпах dla poratowania zdrowia.

W wyniku kontroli stwierdzono, że kwota długu stanowi sumę zobowiązań pozostałych do spłaty wynikających z umów kredytowych i pożyczkowych. Stwierdzono, że na lata 2015-2021 jednostka nie planuje przychodów z tytułu umów kredytowych i pożyczkowych. Ponadto stwierdzono, że z zawartych umów kredytowych i pożyczkowych odsetki wynikające z harmonogramów są wyższe niż wartości zawarte w WPF. W WPF przyjęto na 2015 rok kwotę odsetek w wysokości 60.000,00 zł (z harmonogramów do zawartych umów wynikają odsetki w wysokości ok. 74.000,00 zł). Na 2016 rok przyjęto kwotę odsetek w wysokości 50.000,00 zł (z harmonogramów do zawartych umów wynikają odsetki w wysokości ok. 55.000,00 zł). W tabeli poniżej przedstawiono kwoty odsetek i rozchody wynikające z zawartych umów kredytowych oraz z WPF.

L.p.		2014	2015	2016	2017
1.	Odsetki				
	- zaplanowane w WPF	80.000,00	60.000,00	50.000,00	40.000,00
	- wynikające z zawartych umów kredytowych	72.000,00	74.000,00	54.721,44	38.995,75
2.	Spłaty (rozchody)				
	- zaplanowane w WPF	753.943,35	516.331,00	490.000,00	340.000,00
	- po uwzględnieniu wyłączeń	586.331,00	516.331,00	490.000,00	340.000,00
	- wynikające z zawartych umów kredytowych	753.943,35	622.000,20	487.872,40	337.872,40
	- po uwzględnieniu wyłączeń	586.331,00	515.444,50	487.872,40	337.872,40

Ponadto stwierdzono, że jednostka w 2015 roku powinna zaplanować dochody majątkowe z tytułu dotacji na inwestycje zgodnie z zawartą w dniu 12 maja 2014 roku umową pomocy na kwotę 152.411,00 zł. Aneksiem z dnia 17 grudnia 2014 roku zmniejszono kwotę pomocy do 112.851,00 zł.

W wyniku kontroli ustalono również, że jednostka ujmowała podatek VAT od sprzedaży wody, najmu i dzierżawy jako dochód własny w paragrafie 097. Zauważyć należy, że podatek VAT nie jest dochodem Urzędu Gminy. Zauważyć należy, iż zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity z 2011 roku Dz. U. nr 177 poz. 1054 ze zm.) - podatek od towarów i usług stanowi dochód budżetu państwa; poza tym źródła dochodów gminy wymienione zostały w art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity z 2010 roku Dz. U. Nr 80 poz. 526 ze zm.). Z powyższego przepisu nie wynika, aby gmina mogła czerpać dochody z podatku od towarów i usług. W związku z powyższym ujmowanie podatku VAT jako dochód jednostki samorządu terytorialnego było działaniem nieprawidłowym.

Ponadto stwierdzono, że ponoszone wydatki nie były zmniejszane o zwroty podatku VAT dokonywane przez Urząd Skarbowy w ciągu roku. Ponadto stwierdzono, że podatek VAT zwracany w roku następującym nie był ujmowany jako dochód. Z wyjaśnień przedłożonych przez Skarbnika Gminy wynika, że dochody z tytułu podatku VAT jakie Gmina zaliczyła do dochodów własnych wynosiły odpowiednio:

- 2011 rok - 48.571,02 zł,
- 2012 rok - 54.989,37 zł,
- 2013 rok - 57.396,27 zł,
- plan 2014 rok - 50.000,00 zł,
- plan 2015 rok - 50.000,00 zł.

Ponadto stwierdzono, że zwroty podatku VAT otrzymywane w roku 2011 z tytułu zakupów dokonanych w 2011 roku nie były ujmowane na pomniejszenie wydatków. Zwrot w kwocie 14.475,00 zł za wrzesień 2011 roku dotyczył 165,43 zł nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym dotyczącej wydatków bieżących i 14.309,57 zł nadwyżki podatku naliczonego nad należnym dotyczącej wydatków majątkowych. (14.309,57 pomniejszenie wydatków, 165,43 dochody bieżące)

W 2012 roku zwrotów z tytułu nadwyżki podatku VAT nie odnotowano. Za 2012 rok dokonano zwrotu podatku VAT w 2013 roku w kwocie 65.120,00 zł. W wyniku kontroli ustalono, że w dniu 25 lutego 2013 roku na konto organu wpłynął przelew zwrotu z Urzędu Skarbowego podatku VAT w kwocie 65.120,00 zł za listopad 2012 roku, który ujęto na kontach Wn 133 rachunek budżetu Ma 240-2 pozostałe rozrachunki. W dniu 27 lutego 2013 roku przekazano kwotę 62.402,90 zł do jednostki - na konto wydatków (Wn 240-2 pozostałe rozrachunki Ma 133 rachunek budżetu). W jednostce ujęto przelew na kontach Wn 130-1 Ma 225-2 bez klasyfikacji. Zwrot środków w kwocie 62.402,90 zł z jednostki (konto wydatków) do organu nastąpił w dniu 27 lutego 2013 roku księgowania w jednostce Wn 223-1 Ma 130-1 bez klasyfikacji. W organie ujęto Wn 133 Ma 240-2 kwota 62.402,90 zł.

Kwota 2.717,10 zł została przyjęta na podstawie polecenia księgowania z dnia 28 lutego 2013 roku nr 16/02/2013 na dochody jednostki (Wn 130-2 § 097 oraz Ma 221-2) oraz przekazana na konto organu jako przeksięgowanie dochodów Wn 222 Ma 130-2. W organie na podstawie polecenia księgowania nr 6 z dnia 28 lutego 2013 roku zaewidencjonowano Wn 240-2 oraz Ma 222. Zauważyć należy, że z treści załącznika nr 3 plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w

sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz.289) wynika, że **zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.**

Zatem dochody w 2013 roku wynosiły: Db - 10.283.744,16 = 10.278.710,53 (Rb-NDS) - (minus) 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który został zaliczony na pomniejszenie wydatków).

W 2013 roku zwrotów z tytułu nadwyżki podatku VAT nie odnotowano. Za 2013 rok dokonano zwrotu podatku VAT w 2014 roku w kwocie 30.000,00 zł. W wyniku kontroli ustalono, że w dniu 26 marca 2014 roku na konto organu wpłynął przelew zwrotu z Urzędu Skarbowego podatku VAT w kwocie 30.000,00 zł za grudzień 2013 roku, który ujęto na kontach Wn 133 rachunek budżetu Ma 240 pozostałe rozrachunki. W dniu 27 marca 2014 roku poleceniem przelewu przekazano kwotę 25.412,32 zł do jednostki - na konto wydatków (Wn 240-2 pozostałe rozrachunki Ma 133 rachunek budżetu). W jednostce ujęto przelew na kontach Wn 130-1 Ma 225-2 bez klasyfikacji. Zwrot środków w kwocie 25.412,32 zł z jednostki (konto wydatków) do organu nastąpił w dniu 27 lutego 2013 roku (księgowania w jednostce Wn 223-1 Ma 130-1 bez klasyfikacji). W organie ujęto przelew Wn 133 Ma 240-2 kwota 25.412,32 zł.

Kwota 4.587,68 zł została przyjęta na podstawie polecenia księgowania z dnia 26 marca 2014 roku nr 45/03/2014 na dochody jednostki (Wn 130-2 § 097 oraz Ma 221-2) oraz przekazana na konto organu jako przeksięgowanie dochodów Wn 222 Ma 130-2. W organie na podstawie polecenia księgowania nr 8 z dnia 27 marca 2014 roku zaewidencjonowano Wn 240-2 oraz Ma 222. Zauważyć należy, że z treści załącznika nr 3 plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz.289) wynika, że **zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.**

Zauważyć również należy, że zwroty z tytułu podatku VAT otrzymane z Urzędu Skarbowego w trakcie roku budżetowego winny pomniejszać wydatki, których dotyczył zwrot. Natomiast po zakończeniu roku budżetowego zwroty z tytułu podatku VAT winny zostać ujęte w budżecie roku następnego w § 097 wpływy z różnych dochodów. Z załącznika nr 3 Klasyfikacja paragrafów dochodów, przychodów i środków do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity z 2014 roku Dz. U. nr 1053 ze zm.) wynika, że paragraf 097 Wpływy z różnych dochodów obejmuje w szczególności pozostałe dochody między innymi z rozliczeń z lat ubiegłych.

Do analizy WPF wielkość wydatków bieżących 2013 i 2014 roku przyjęto na poziomie sprawozdania Rb-NDS, z uwagi na fakt, iż zwroty podatku VAT z Urzędu Skarbowego za 2012 i 2013 rok dokonane odpowiednio w 2013 i 2014 roku zostały zaliczone na pomniejszenie wydatków odpowiednio roku 2013 i 2014 lecz nie wskazano klasyfikacji budżetowej.

Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Ręczno w sprawie ujmowania podatku VAT w dochodach wykonanych urzędu oraz dokonanych rozliczeń z tytułu zwrotów podatku VAT stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli

Ponadto stwierdzono, że w WPF w zakresie dochodów ze sprzedaży majątku nie ujęto dochodów, które gmina będzie uzyskiwać w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie działu spadku i zniesienia współwłasności. Z wyroku wynika, że gmina tytułem spłaty w związku z dokonaniem działu spadku oraz zniesieniem współwłasności otrzyma kwotę 6.965,11 zł w dziesięciu ratach począwszy od 2013 roku kwotę 700,00 zł (w 2022 roku kwotę 665,11 zł).

W poniższych zestawieniach tabelarycznych zaprezentowano relację wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych obliczoną na podstawie WPF, sprawozdań, oraz danych źródłowych faktycznych (dotyczących dochodów w tym dochodów ze sprzedaży majątku oraz wysokości rozchodów oraz odsetek od kredytów).

Tab. 1
2014 rok plan za III kwartały

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2011	2012	2013 – III kwartały
1.	dochody bieżące	9.517.093,95	10.251.144,61	10.210.518,08
2.	dochody ze sprzedaży majątku	68.657,99	126,00	6.300,00
3.	wydatki bieżące	8.716.278,08	9.108.361,85	9.345.675,20
4.	dochody ogółem	9.644.751,94	11.000.454,61	10.360.153,08
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	9,01	10,39	8,41
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	9,27		
7.	plan dochodów na 2014 r.	10.252.302,57		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2014 r. wg planu	753.943,35 586.331,00 (po wyłączeniach)		
9.	odsetki wg planu w 2014 r.	80.000,00		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	8,13 6,50 (po wyłączeniach)		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	TAK 6,50 ≤ 9,27		

Tab. 2
2014 rok plan za III kwartały – z korektą kwoty dochodów i wydatków z tytułu rozliczeń z podatku VAT

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2011	2012	2013 – III kwartały
1.	dochody bieżące	9.468.522,93	10.196.155,24	10.210.518,08
2.	dochody ze sprzedaży majątku	68.657,99	126,00	6.300,00
3.	wydatki bieżące	8.716.112,65*	9.108.361,85	9.345.675,20

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

4.	dochody ogółem	9.596.180,92*	10.945.465,24	10.360.153,08
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	8,56	9,94	8,41
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	8,97		
7.	plan dochodów na 2014 r.	10.252.302,57		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2014 r. wg planu	753.943,35 586.331,00* (po wyłączeniach)		
9.	odsetki wg planu w 2014 r.	80.000,00		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	8,13 6,50* (po wyłączeniach)		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	TAK (6,50* ≤ 8,97)		

2011 rok Db 9.468.522,93 = 9.517.093,95 (Rb-NDS) - 48.571,02 (podatek Vat)
2011 rok Wb 8.716.112,65 zł = 8.716.278,08 (RB-NDS) – 165,43 (zwrot podatku Vat)
2011 rok Do 9.596.180,92 = 9.644.751,94 (RB-NDS) – 48.571,02 (podatek Vat)
2012 rok Db 10.196.155,24 = 10.251.144,61 (RB-NDS) – 54.989,37 zł (podatek Vat)
2012 rok Do 10.945.465,24 = 11.000.454,61 (RB-NDS) - 54.989,37 (podatek Vat)

Tab. 3

2014 rok – wykonanie 2013 rok (dane ze sprawozdań) z korektą kwoty dochodów i wydatków z tytułu rozliczeń z podatku VAT

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2011	2012	2013 – wykonanie
1.	dochody bieżące	9.468.522,93*	10.196.155,24*	10.285.717,16
2.	dochody ze sprzedaży majątku	68.657,99	126,00	6.300,00
3.	wydatki bieżące	8.716.112,65*	9.108.361,85	8.959.000,27
4.	dochody ogółem	9.596.180,92*	10.945.465,24*	10.400.924,14
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	8,56	9,94	12,82
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	10,44		
7.	plan dochodów na 2014 r.	10.252.302,57		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2014 r. wg planu	753.943,35 586.331,00 (po wyłączeniach)		
9.	odsetki wg planu w 2014 r.	80.000,00		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	8,13 6,50* (po wyłączeniach)		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	TAK (6,50 ≤ 10,44)		

2011 rok Db 9.468.522,93 = 9.517.093,95 (RB-NDS) - 48.571,02 (podatek Vat zaliczony do dochodów)
2011 rok Wb 8.716.112,65 zł = 8.716.278,08 (RB-NDS) – 165,43 (zwrot podatku Vat zaliczony do dochodów)
2011 rok Do 9.596.180,92 = 9.644.751,94 (RB-NDS) – 48.571,02 (podatek Vat zaliczony do dochodów)
2012 rok Db 10.196.155,24 = 10.251.144,61 (RB-NDS) – 54.989,37 zł (podatek Vat zaliczony do dochodów)
2012 rok Do 10.945.465,24 = 11.000.454,61 (RB-NDS) - 54.989,37 (podatek Vat zaliczony do dochodów)
2013 rok Db 10.285.717,16 = 10.278.710,53 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)
2013 rok Do 10.400.924,14 = 10.395.917,51 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

Tab. 4

2015 rok – plan III kwartały 2014, lata 2012, 2013 z korektą kwoty dochodów i wydatków z tytułu rozliczeń z podatku VAT

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2012	2013	2014 – plan III kwartały (NDS)
1.	dochody bieżące	10.196.155,24*	10.285.717,16	9.909.478,87
2.	dochody ze sprzedaży majątku	126,00	6.300,00	1.171,70
3.	wydatki bieżące	9.108.361,85	8.959.000,27	9.690.385,64
4.	dochody ogółem	10.945.465,24	10.400.924,14	10.278.968,57
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym w % $[(1+2-3)/4]$	9,94	12,82	2,14
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru (w%)	8,30		
7.	plan dochodów na 2015 r.	9.864.900,00		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2015 r. wg planu	516.331,00		
9.	odsetki wg planu w 2015 r.	60.000		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	5,84		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243	5,84 ≤ 8,30 TAK		

2012 rok Db 10.196.155,24 = 10.251.144,61 (RB-NDS) – 54.989,37 zł (podatek Vat)

2012 rok Do 10.945.465,24 = 11.000.454,61 (RB-NDS) - 54.989,37 (podatek Vat)

2013 rok Db 10.285.717,16 = 10.278.710,53 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat) + 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

2013 rok Do 10.400.924,14 = 10.395.917,51 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat) + 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

Tab. 5

2015 rok - rok 2012 i 2013 z korektą kwoty dochodów i wydatków z tytułu rozliczeń z podatku VAT, 2014 i 2015 rok WPF z korektą kwoty dochodów z tytułu podatku VAT oraz uwzględnieniem kwoty 112.851,00 zł dotacji na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna, dochodów bieżących z tytułu zwrotu podatku VAT za 2014 rok do otrzymania w 2015 roku oraz kwoty rozchodów oraz kwoty odsetek w 2015 roku

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2012	2013	2014 WPF
1.	dochody bieżące	10.196.155,24	10.285.717,16	9.858.225,19
2.	dochody ze sprzedaży majątku	126,00	6.300,00	1.171,70
3.	wydatki bieżące	9.108.361,85	8.959.000,27	9.663.719,64
4.	dochody ogółem	10.945.465,24	10.400.924,14	10.227.714,89
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	9,94	12,82	1,91
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	8,22		
7.	plan dochodów na 2015 r.	9.927.751,00		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2015 r. wg zawartych umów	622.000,20		
9.	odsetki wg zawartych umów kredytowych i pożyczkowych w 2015 r.	515.444,50 ** (po wyłączeniach)		
		74.000,00***		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	5,94
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	5,94 ≤ 8,22 TAK

2012 rok Db 10.196.155,24 = 10.251.144,61 (RB-NDS) – 54.989,37 zł (podatek Vat)

2012 rok Do 10.945.465,24 = 11.000.454,61 (RB-NDS) - 54.989,37 (podatek Vat)

2013 rok Db 10.285.717,16 = 10.278.710,53 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

2013 rok Do 10.400.924,14 = 10.395.917,51 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

2014 rok Db 9.858.225,19 = 9.882.812,87 (WPF) – 50.000,00 (plan dochodów z tyt. podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2014 rok Do 10.227.714,89 = 10.252.302,57 (WPF) – 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2015 rok plan Do 9.927.751,00 = 9.864.900,00 (WPF) + 112.851,00 (dotacja na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna) – 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2015 rok)

** kwota rozchodów ujęta w WPF (516.331,00 zł) jest różna od kwoty rozchodów według zawartych umów ujętych w tabeli (po wyłączeniach 515.444,50 zł) z uwagi na fakt iż WPF objęty kontrolą uchwalony został w dniu 18 września 2014 roku a ostatnia umowa kredytowa, którą wzięto pod uwagę przy analizie WPF została zawarta w dniu 13 października 2014 roku

*** kwota odsetek ujęta w WPF (60.000,00 zł) jest różna od kwoty odsetek według zawartych umów ujętych w tabeli (74.000,00) z uwagi na fakt iż WPF objęty kontrolą uchwalony został w dniu 18 września 2014 roku a ostatnia umowa kredytowa, którą wzięto pod uwagę przy analizie WPF została zawarta w dniu 13 października 2014 roku (prognozowane odsetki według zawartej umowy kredytowej na 2015 rok wynosiły 37.417,00 zł).

Tab. 6

2016 rok – 2013 rok z korektą kwoty dochodów i wydatków z tytułu rozliczeń z podatku Vat, 2014 i 2015 z korektą dochodów z tytułu podatku Vat, dane po uwzględnieniu kwoty 112.851,00 zł dotacji na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna oraz kwoty rozchodów oraz kwoty odsetek w 2016 roku

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2013	2014 (WPF)	2015 (WPF)
1.	dochody bieżące	10.285.717,16	9.858.225,19	9.814.900,00
2.	dochody ze sprzedaży majątku	6.300,00	1.171,70	700,00
3.	wydatki bieżące	8.959.000,27	9.663.719,64	9.618.257,93
4.	dochody ogółem	10.400.924,14	10.227.714,89	9.927.751,00
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym [(1+2-3)/4]	12,82	1,91	1,99
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	5,57		
7.	plan dochodów na 2016 r.	10.111.500,00		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2016 r. wg zawartych umów	487.872,40		
9.	odsetki wg zawartych umów w 2016 r.	54.721,44		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	5,39		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	5,37 ≤ 5,57 TAK		

2013 rok Db 10.285.717,16 = 10.278.710,53 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

2013 rok Do 10.400.924,14 = 10.395.917,51 (RB-NDS) - 57.396,27 (podatek Vat)+ 62.402,90 (zwrot podatku VAT za 2012 rok, który nie został zaliczony na dochody)

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE RĘCZNO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

2014 rok Db 9.858.225,19 = 9.882.812,87 (WPF) –50.000,00 (plan dochodów z tyt. podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2014 rok Do 10.227.714,89 = 10.252.302,57 (WPF) – 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2015 rok Do 9.927.751,00 = 9.864.900,00 (WPF 2014) + 112.851,00 (dotacja na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna) – 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2015 rok) + 700,00 (dochody ze sprzedaży majątku)

2015 rok Db 9.814.900,00 = 9.864.900,00 (WPF 2014) - 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2015 rok)

2015 rok Sm= 700,00

2015 rok Wb 9.618.257,93 = 9.663.719,64 (WPF 2014) – 45.461,71 (wydatki na projekty i programy unijne realizowane w 2014 roku, które nie będą kontynuowane)

Tab. 7

2017 rok – 2014, 2015, 2016 – prognoza WPF

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2014	2015	2016
1.	dochody bieżące	9.882.812,87	9.864.900,00	10.111.500
2.	dochody ze sprzedaży majątku	1.171,70	0,00	0,00
3.	wydatki bieżące	9.663.719,64	9.198.569,00	9.393.000,00
4.	dochody ogółem	10.252.302,57	9.864.900,00	10.111.500,00
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	2,15	6,75	7,11
6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	5,34		
7.	plan dochodów na 2017 r.	10.364.300,00		
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2017 r. wg planu	340.000,00		
9.	odsetki wg planu w 2017 r.	40.000,00		
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem $[(8+9)/7]$ - lewa strona wzoru	3,67		
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	3,67 ≤ 5,34 TAK		

Tab. 8

2017 rok – 2014, 2015, 2016 **dane według WPF z 2014 i 2015 z korektą dochodów z tytułu podatku VAT**, dane po uwzględnieniu kwoty 112.851,00 zł dotacji na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna oraz korektą wydatków bieżących 2015, 2016 roku oraz korektą 2017 roku w zakresie kwoty rozchodów oraz odsetek

Lp.	Dane do obliczeń	Wykonanie		
		2014	2015	2016
1.	dochody bieżące	9.858.225,19	9.814.900,00	10.111.500,00
2.	dochody ze sprzedaży majątku	1.171,70	700,00	700,00
3.	wydatki bieżące	9.663.719,64	9.618.257,93	9.618.257,93
4.	dochody ogółem	10.227.714,89	9.927.751,00	10.112.200,00*
5.	wskaźnik w ujęciu rocznym $[(1+2-3)/4]$	1,91	1,99	4,88

6.	średnia wskaźników z wiersza nr 5 - prawa strona wzoru	2,93
7.	plan dochodów na 2017 r.wg WPF	10.364.300,00
8.	przypadające do spłaty raty pożyczek w 2017 r. wg umów	337.872,40
9.	odsetki wg umów w 2017 r.	38.995,75
10.	iloraz zadłużenia wraz z odsetkami przez dochody ogółem [(8+9)/7] - lewa strona wzoru	3,64
11.	sprawdzenie relacji z art. 243 (10 ≤ 6)	3,64 ≤ 2,93 NIE

2014 rok Db 9.858.225,19 = 9.882.812,87 (WPF) - 50.000,00 (plan dochodów z tyt. podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2014 rok Do 10.227.714,89 = 10.252.302,57 (WPF) - 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2014 rok) + 25.412,32 (zwrot podatku Vat za 2013 rok dokonany w 2014 roku, który nie został zaliczony na dochody)

2015 rok Do 9.927.751,00 = 9.864.900,00 (WPF 2014) + 112.851,00 (dotacja na realizację zadania Zagospodarowanie placu w centrum Ręczna) - 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2015 rok) + 700,00 (dochody ze sprzedaży majątku)

2015 rok Db 9.814.900,00 = 9.864.900,00 (WPF 2014) - 50.000,00 (plan dochodów z tytułu podatku Vat na 2015 rok)

2015 rok Sm = 700,00

2015 rok Wb 9.618.257,93 = 9.663.719,64 (WPF 2014) - 45.461,71 (wydatki na projekty i programy unijne realizowane w 2014 roku, które nie będą kontynuowane)

2016 rok Wb 9.618.257,93 zł przyjęto na poziomie 2015 roku

Z przedstawionych obliczeń wynika, że relacja wynikająca z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych dla roku 2017 przy przyjęciu do obliczeń za podstawę danych wynikających ze sprawozdania RB-NDS rocznego sprawozdania o nadwyżce/ deficycie jednostki samorządu terytorialnego skorygowanych o rozliczenia z tytułu podatku od towarów i usług, rzetelnych danych w zakresie wydatków bieżących, rozchodów oraz kosztów z tytułu obsługi kredytów.

Test dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2014 i następnych

Lp.	Tezy kontrolne			Uwagi
	Lata	2014 (WPF uchwalony 30.12.13)	2014 (WPF uchwalony 18.09.14)	
1.	Czy prognoza długu została uchwalona na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązanie?	T	T	
	Lata	2014	2015	
2.	Czy dochody bieżące w zakresie lat 2014-2015 w WPF z 2014 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności?	N	N	Zaplanowano dochody z tytułu podatku VAT
4.	Czy wydatki bieżące w zakresie lat 2014-2015 w WPF z 2014 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności?	T	N	Zaplanowano spadek wydatków bieżących, błędnie zaplanowano wielkość odsetek
6.	Czy dochody ogółem w zakresie lat 2014-2015 w WPF z 2014 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności?	T	N	Nie zaplanowano dochodów majątkowych w kwocie 112.851,00 zł.
9.	Czy objaśnienia do WPF z 2014 roku wyjaśniają poziom prognozowanych dochodów i wydatków bieżących w zakresie lat 2014-	T	N	Z objaśnień do WPF nie wynika dlaczego zaplanowano spadek

	2015 ?			wydatków bieżących
10.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2013 roku dane dotyczące rozchodów z tytułu spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych?	T	T	
13.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2014 roku dane dotyczące dochodów ze sprzedaży majątku?	T	N	
14.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2014 roku dane dotyczące wydatków bieżących na obsługę długu?	T	N	

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2011 - 2012.

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Załącznikiem nr 11 do zarządzenia Wójta Gminy Ręczno nr 16/2014 z dnia 15 lutego 2014 roku wprowadzono zasady ewidencji podatków i opłat. Ustalono, że ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej Urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych służy konto 221 należności z tytułu dochodów budżetowych. Do typowych operacji strony Wn konta 221 należą m.in. przypisy należności, odsetki za zwłokę. Do typowych operacji strony Ma konta 221 należą: odpisy należności, dokonane wpłaty, wygaśnięcie zobowiązań podatkowych wskutek przedawnienia, przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

Uchwałą nr V/19/2011 z dnia 31 marca 2011 roku Rada Gminy w Ręcznie zarządziła pobór podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości należnych od osób fizycznych w drodze inkasa. Na inkasentów wyznaczono sołtysów poszczególnych (14) sołectw, którzy w uchwale zostali wskazani imiennie. Uchwałą opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 148 poz. 1395. Uchwałą nr XXIX.200.2013 z dnia 26 września 2013 roku Rada Gminy Ręczno ustaliła termin płatności dla inkasentów podatków na czwarty dzień następujący po dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego wpłata powinna nastąpić. Za pobranie podatków i wpłacenie ich w terminie, inkasentowi przysługuje wynagrodzenie w formie prowizji ustalonej każdorazowo dla jednej z czterech rat podatków w wysokości w zależności od sołectwa od 7% do 10%. Wpłata wynagrodzenia powinna nastąpić w terminie dwóch tygodni od daty dokonania wpłaty zainkasowanych podatków.

Kontrolą objęto prawidłowość rozliczania inkasentów oraz naliczenia i wypłaty prowizji dla inkasentów sołectw: Łęg Ręcznyński (III, IV 2013, I, II 2014) oraz Zbyłowice (III, IV 2013, I, II 2014).

Zestawienie prawidłowości rozliczenia inkasentów, naliczenia i wypłaty prowizji dla inkasentów sołectwa Łęg Ręcznyński oraz Zbyłowice za inkaso III i IV raty za 2013 oraz I i II raty za 2014 rok stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości przy rozliczaniu się inkasentów oraz naliczeniu wynagrodzenia za inkaso.

Wyplata inkasa następuje w kasie Urzędu Gminy. Stwierdzono, że odbiór gotówki w 2013 oraz 2014 roku inkasenci potwierdzali własnoręcznym podpisem.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2013- III kwartałach 2014 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2013 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		10 522 266,14	10 395 917,51	98,80	
1.	Podatek od nieruchomości	289 000,00	312 000,95	107,99	3,00
2.	Podatek rolny	252 000,00	260 598,58	103,41	2,50
3.	Podatek leśny	98 000,00	97 866,40	99,86	0,94
4.	Podatek od środków transportowych	32 500,00	33 827,00	104,08	0,32
5.	Opłata targowa	100,00	12,00	12,00	0,0001

Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Ręcznie.

Tabela
Plan i realizacja dochodów w III kwartałach 2014 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		10 278 968,57	7 995 761,37	77,79	
1.	Podatek od nieruchomości	311 000,00	254 934,26	81,97	3,18
2.	Podatek rolny	261 850,00	191 990,13	73,32	2,40
3.	Podatek leśny	92 000,00	69 969,90	76,05	0,87
4.	Podatek od środków transportowych	37 000,00	34 762,00	94,03	0,43
5.	Opłata targowa	100,00	36,00	36,00	0,0004

Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Ręcznie.

Uchwałą nr VIII/47/2011 z dnia 29 września 2011 roku Rada Gminy w Ręcznie określiła wzory formularzy informacji na podatek od nieruchomości, rolny, leśny oraz deklaracji na podatek nieruchomości, rolny oraz leśny. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 348 pod poz. 3495 z dnia 29 listopada 2011 roku.

3) Podatek od nieruchomości

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała nr XIX/120/2012 Rady Gminy Ręczno z dnia 14 listopada 2012 roku w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 26 listopada 2012 roku pod poz. 3785). Powyższa uchwała określająca stawki podatku od nieruchomości obowiązywała w 2013 roku. W 2014 roku obowiązywała uchwała nr XXX.211.2013 Rady Gminy Ręczno z dnia 30 listopada 2013 roku w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 13 listopada 2013 roku pod poz. 4801).

Zestawienie stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Ręczno w latach 2013-2014 stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Na mocy uchwały nr VIII/53/07 z dnia 27 listopada 2007 roku Rada Gminy Ręczno zwolniła z podatku od nieruchomości:

- 1) Budynki, grunty lub ich części zajęte na potrzeby bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony pożarowej,
- 2) Budynki i budowle i grunty zajęte na potrzeby:
 - a) poboru uzdatniania i przesyłania wody,
 - b) unieszkodliwiania i przesyłania ścieków,
- 3) grunty zajęte pod cmentarze,
- 4) budynki pozostałe po przekazaniu gospodarstw rolnych w zamian za świadczenia emerytalne – rentowe oraz za renty strukturalne z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 5) do 15m² budynków wykorzystywanych do składowania opału przeznaczonych na cele mieszkalne,
- 6) Budynki lub ich części oraz grunty stanowiące własność lub będące w samoistnym posiadaniu Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zauważyć należy, że na terenie gminy istnieje jeden cmentarz parafialny, który zwolniony jest z opodatkowania na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. nr 1169 ze zm.). Z powyższego przepisu wynikało, że kościelne osoby prawne są zwolnione od opodatkowania od nieruchomości lub ich części, stanowiących własność tych osób lub używanych przez nie na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej. Z wyjaśnień udzielonych przez podinspektora do spraw wymiaru podatków i opłat wynika, że skutki zwolnienia zawarte w uchwale dotyczące cmentarza parafialnego wykazywane są w sprawozdaniu RB-27s z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Zatem działanie organu podatkowego polegające na wykazywaniu w sprawozdaniu RB-27s skutków zwolnień ustawowych jest działaniem nieprawidłowym.

Wyliczenie podinspektora do spraw wymiaru podatków Pani Anny Monety w sprawie wykazywania cmentarzy parafialnych w skutkach zwolnień w sprawozdaniu RB-27s stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Kontrolowana jednostka posiada dostęp do ewidencji gruntów.

W roku 2013 i w I połowie 2014 roku organ podatkowy nie przeprowadzał żadnych kontroli podatkowych wśród podatników podatku od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Na terenie Gminy Ręczno działalność gospodarczą prowadziło w 2013 roku 23 podatników, a na dzień 30 września 2014 roku 22 podmioty zaliczane do kategorii osób prawnych.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2013 rok	I półrocze 2014 roku
dochody planowane	129.000,00	146.000,00
dochody wykonane	141.531,00	72.714,00
Nadpłaty	0,00	0,00

Zaległości	432,00	0,00
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	31.558,82	29.887,27
skutki udzielonych ulg i zwolnień	19.267,06	20.342,03
umorzenie zaległości podatkowych	0,00	0,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Kontrolę terminowości składania deklaracji podatkowych oraz poprawności zastosowanych stawek i obliczenia należnego podatku przeprowadzono na podstawie próby wybranych do kontroli podatników opisanych w poniższym zestawieniu:

(...)¹.

W wyniku kontroli ustalono, że w przypadku podatników (...) ² nie dokonano zapisu księgowego na analitycznych kartach podatkowych podatników. Z wyjaśnienia udzielonego przez podinspektora do spraw księgowości podatkowej i ścigalności Pani Agnieszki Kobędza wynikało, że nie uzgadniała na bieżąco sald kont analitycznych z kontem syntetycznym. Z § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208 poz. 1375) wynikało, że zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Z treści art. 16 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz. 330 ze zm.) wynikało, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Wyjaśnienie w sprawie uzgadniania sald ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Na terenie Gminy Ręczno obowiązek z tytułu podatku od nieruchomości (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych) ciążył na dzień 31 grudnia 2013 roku na 111 podatnikach – osobach fizycznych, na dzień 30 września 2014 roku na 113 podatnikach. Ponadto podatek od nieruchomości opłacany w formie łącznego zobowiązania ciążył na 1425 podatnikach w 2013 roku i na 1448 podatnikach w 2014 roku (III kwartały). Dochody z tytułu podatku od nieruchomości kształtowały się następująco:

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyszczególnienie	2013 rok	I półrocze 2014 roku
dochody planowane	160.000,00	165.000,00
dochody wykonane	170.471,95	101.408,70
nadpłaty	838,58	0,00
zaległości	8.080,99	15.693,09
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	103.199,00	102.286,00
skutki udzielonych ulg i zwolnień	498,00	580,50
umorzenie zaległości podatkowych	4.237,00	1.763,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	95,00	1.985,80

Powyższe dane ustalono na podstawie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2013 i I półrocze 2014 rok.

Kontrolą objęto podatników o numerach kont podatkowych: (...) ³ opłacających podatek od nieruchomości na podstawie decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości lub w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Zestawienie tabelaryczne podatników podatku od nieruchomości – osób fizycznych stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, że wszystkie decyzje, postanowienia wydawane w latach 2013 - 2014 zawierały stosownie do wymogów art. 210 §1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa oznaczenie organu podatkowego „Urzędu Gminy Ręczno”. Zauważyć należy, że z treści art. 1c ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych organem podatkowym właściwym w sprawach podatków i opłat unormowanych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych jest wójt (burmistrz, prezydent miasta). Urząd Gminy jest jednostką budżetową przy pomocy której organ podatkowy, w tym przypadku Wójt przeprowadza postępowania podatkowe i dokonuje wymiaru podatków.

W wyniku kontroli stwierdzono, że numer konta podatkowego 100286 przypisano w 2013 i 2014 roku innym podatnikom. (...) ⁴

Stwierdzono przypadki braku informacji stanowiących podstawę wymiaru podatku rolnego i od nieruchomości (...) ⁵. Organ podatkowy nie wzywał podatników do uzupełnienia powyższych braków czym naruszył art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, z którego wynikało, że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Z treści art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że przez deklarację rozumie się przez to również zeznania, wykazy oraz informacje, do których składania obowiązani są, na

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy, płatnicy i inkasenci. Ujawniono przypadki złożonych informacji podatkowych, które nie posiadały daty wpływu bądź posiadały datę wpływu, lecz nie zostały ujęte w dzienniku korespondencji. Brak objęcia składanych przez podatników informacji stanowi naruszenie przyjętej instrukcji kancelaryjnej, z której wynika, że wszelka korespondencja kierowana do Urzędu jest ewidencjonowana w dzienniku kancelaryjnym.

W wyniku kontroli ustalono, że w przypadku zmiany wymiaru podatków lokalnych organ podatkowy nie wszczywał postępowania na podstawie art. 165 ustawy z dnia 29 września 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że postępowanie podatkowe wszczywa się na żądanie strony lub z urzędu, wszczęcie postępowania z urzędu następuje w formie postanowienia. Stwierdzono również, że organ podatkowy przed wydaniem decyzji nie informował podatnika o zebranych materiale dowodowym, co stanowiło naruszenie art. 200 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że przed wydaniem decyzji organ podatkowy wyznacza stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego.

Stwierdzono, że organ podatkowy podejmował z dużym opóźnieniem czynności windykacyjne. (...)⁶. Zauważyć należy, że powyższe zaniechanie stanowiło naruszenie §2 i §3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541), z którego wynika, że wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Rozporządzenie powyższe zostało uchylone z dniem 22 maja 2014 roku i zastąpione rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. poz. 656). Z treści rozporządzenia z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych z § 1 również wynika obowiązek wierzyciela do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Natomiast z treści § 6 rozporządzenia z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wynika, że wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

W przypadku podatnika (...)⁷ organ podatkowy wpłatę z dnia 15 marca 2014 roku zaliczył na zaległości z 1998 roku oraz 2003 roku. Zaległości powyższe nie były objęte postępowaniem egzekucyjnym, a zatem uległy przedawnieniu na podstawie art. 70. § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Z wyjaśnienia udzielonego przez podinspektora do spraw księgowości podatkowej pani Agnieszki Kobędza wynikało, że w dniu 19 listopada 2014 roku na podstawie polecenia odpisu odpisano zaległości, które uległy przedawnieniu w kwocie 71,10 zł.

W wyniku kontroli ujawniono przypadek zaliczenia powstałej nadpłaty w 2012 roku w kwocie 17 zł na poczet zobowiązań nabywcy nieruchomości. Nieprawidłowość dotyczy podatnika (...) ⁸

W toku kontroli ujawniono niepobieranie przez organ podatkowy odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat. Nieprawidłowość dotyczyła podatnika (...) ⁹. Zauważyć należy, że z treści art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa wynika, że jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2013 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	5	3.135,80
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0
Odroczenie terminu płatności podatku	0	0
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	0
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	0	0

I półrocze 2014 roku

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
----------------	------------------------	-----------------------------

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	0	0
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0
Odroczenie terminu płatności podatku	0	0
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	0
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	1	1.985,80

Kontrolą objęto następujące decyzje w sprawie zastosowania ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych:

1. Decyzja nr 3123.35.14 z dnia 10 października 2014 roku w sprawie umorzenia II i III raty 2014 roku podatku opłacanego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego: (...) ¹⁰ z tytułu podatku od nieruchomości. W wyniku kontroli stwierdzono, że organ podatkowy nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 200 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Ponadto stwierdzono, że na dzień złożenia wniosku tj. 15 września 2014 roku zobowiązanie podatkowe z tytułu III raty podatku opłacanego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego nie jeszcze zaległością podatkową, a zatem zobowiązanie podatkowe z tytułu III raty nie mogło zostać umorzone na podstawie art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Z przepisu powyższego wynika, że Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.
2. Decyzja z dnia 28 lutego 2014 nr 3123.10.14 w sprawie umorzenia odsetek w kwocie 162 zł (...) ¹¹ na wniosek z dnia 18 lutego 2014 roku. Stwierdzono, że na karcie kontowej nie zaksięgowano udzielenia ulgi w spłacie (nie zmieniono terminu płatności zaległości podatkowych na 18 lutego 2014 roku).
3. Decyzja nr 3123.7.14 z dnia 28 lutego 2014 roku w sprawie:
 - umorzenia zaległości w podatku rolnym za 2011 w kwocie 70,00 zł, 2012- 184,00 zł, 2013 – 149,00 zł,
 - odmowy: umorzenia podatku leśnego w kwocie 107,00 zł oraz podatku od nieruchomości w kwocie 26 zł za 2011 rok, podatku leśnego w kwocie 171,00 zł i podatku od nieruchomości w kwocie 35,00 zł za 2012 rok, podatku leśnego w kwocie 171,00 zł i podatku od nieruchomości w kwocie 35 zł za 2013 rok.W wyniku kontroli stwierdzono, że organ podatkowy nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 200 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
4. Postanowienie w sprawie odmowy wszczęcia postępowania z dnia 18 kwietnia 2014 roku nr 3123.11.2014 wydane na wniosek z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie umorzenia płatności II, III, IV raty 2014 roku.
5. Postanowienie z dnia 05 marca 2013 roku nr 3123.8.2013 w sprawie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie umorzenia podatku za 2013 rok. Wniosek złożono w dniu 27 luty 2013 roku.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

6. Decyzja z dnia 23 grudnia 2013 nr 3123.46.13 w sprawie umorzenia zaległości III raty 2013 w kwocie 156 zł (8,00 zł podatek od nieruchomości 148,00 zł podatek rolny) oraz odmowy umorzenia IV raty zaległości za 2013 w kwocie 158,00 zł. Stwierdzono, że podatkowy nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 200 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

4) Podatek od środków transportowych

Uchwałą z dnia 7 grudnia 2012 roku Rada Gminy określiła wysokość stawek podatku od środków transportowych. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 13 grudnia 2012 roku pod pozycją 4443. Uchwałą z dnia 30 października 2013 roku Rada Gminy określiła wysokość stawek podatku od środków transportowych. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 13 listopada 2013 roku pod pozycją 4802.

Uchwałą z dnia 27 listopada 2007 roku nr VIII/55/07 rada Gminy Ręczno zwolniła z podatku od środków transportowych:

- autobusy wykorzystywane w celu dowozu dzieci do szkół prowadzonych przez Gminę Ręczno,
- środki transportowe wykorzystywane w celach ochrony przeciwpożarowej z wyjątkiem pojazdów, o których mowa w ust. 8 pkt 2, 4 i 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.

Zauważyć należy, że z treści art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych wynika zwolnienie z podatku od środków transportowych pojazdy specjalne oraz pojazdy używane do celów specjalnych w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym. Z art. 2 pkt 36 i 37 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity z 2012 roku Dz. U. poz. 1137 ze zm.) wynika, że pojazd specjalny - pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji, pojazd używany do celów specjalnych - pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczną, kontrolę skarbową, Służbę Celną, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną. Zatem pojazdy używane do celów ochrony pożarowej zwolnione z podatku od środków transportowych zostały ustawą.

Zestawienie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2013 i 2014 roku stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Na terenie Gminy Ręczno na dzień 31 grudnia 2013 roku było 10 osób fizycznych, posiadających 37 pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych. Na dzień 30 września 2014 roku opodatkowanych podatkiem od środków transportowych było 34 pojazdy należące do 9 podatników.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych kształtowały się w kwotach:

Wyszczególnienie	2013 rok	I półrocze 2014 roku
dochody planowane	31.000,00	37.000,00
dochody wykonane	33.827,00	18.029,00
Nadpłaty	1,00	0,00
Zaległości	882,00	395,00
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	32.731,64	34.245,88
skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
umorzenie zaległości podatkowych	1.875,00	0,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Kontrolę terminowości składania deklaracji podatkowych oraz poprawności zastosowanych stawek i obliczenia należnego podatku przeprowadzono na podstawie próby wybranych do kontroli podatników.

Zestawienie podatników wybranych do kontroli stanowi załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

Kontrolą objęto podatników o numerach kont podatkowych: (...) ¹².

W wyniku kontroli stwierdzono przypadki złożonych przez podatników deklaracji wypełnionych w sposób nietrwały tj. ołówkiem jak również deklaracje, w których nie wskazano należnego podatku do zapłaty. Organ podatkowy nie wzywał podatników na podstawie art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa do uzupełnienia deklaracji czym naruszył art. 272 powyższej ustawy, który stanowił, że organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu między innymi stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Z wyjaśnienia udzielonego przez podinspektora do spraw wymiaru podatków Panią Annę Monetę wynikało, że deklaracje nie zawierają wskazania kwot podatków, bowiem niektórzy podatnicy składają niewypełnione deklaracje a pracownik zajmujący się wymiarem podatków uzupełnia kwoty. Powyższe działanie jest nieprawidłowe, bowiem z treści art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych wynikało, że właściciele środków transportowych zobowiązani są do złożenia w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracje na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku, odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności oraz wpłacać obliczony w deklaracji podatek od środków transportowych - bez wezwania - na rachunek budżetu właściwej gminy. Z treści art. 21 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa wynika natomiast, że jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, a zobowiązanie podatkowe powstaje w związku z zaistnieniem zdarzenia, z którym ustawa wiąże powstanie takiego obowiązku podatkowego podatek wykazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty. Zgodnie z ustawą z dnia 12 stycznia 1991 roku podatki i opłaty lokalne obowiązek w podatku od środków transportowych powstaje od następnego miesiąca po miesiącu zakupu środka transportowego. Zatem **to**

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

na podatniku ciąży złożenie deklaracji podatkowej, z której wynikał będzie należny podatek. Ponadto zauważyć należy, że deklaracje złożone przez podatników o numerach 2 i 9 nie stanowiły dokumentu będącego podstawą przypisu na kartach kontowych, bowiem nie wskazano w nich kwot zobowiązań podatkowych. Zauważyć należy, że z treści § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego wynika, że do udokumentowania przypisów lub odpisów służą między innymi deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe.

W wyniku kontroli ustalono błędnie zastosowane stawki podatku od środków transportowych wobec następujących pojazdów: (...) ¹³. Powyższe świadczy o braku przeprowadzania składanych weryfikacji, co stanowi naruszenie art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych przez podatników deklaracji. W powyższej sytuacji organ podatkowy winien wezwać podatnika na podstawie art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa do złożenia deklaracji z poprawną kwotą podatku. W razie niezłożenia przez podatnika korekty deklaracji organ podatkowy winien na podstawie art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa określić wysokość zobowiązania podatkowego w drodze decyzji.

W wyniku kontroli ustalono również, że podatnicy nie wypełniali wszystkich danych niezbędnych do prawidłowego wymiaru podatku od środków transportowych (...) ¹⁴ lub też wskazywali w deklaracji inne dane niż wynikały z informacji otrzymywanych przez organ podatkowy ze Starostwa Powiatowego lub też dowodów rejestracyjnych (...) ¹⁵. Brak podjętych działań w celu ustalenia danych niezbędnych do prawidłowego opodatkowania lub też wyjaśnienia rozbieżności stanowi o naruszeniu art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowił, że organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że używano jednego numeru w różnych latach dla dwóch podatników. W 2013 roku numer 6 był przypisany innemu podatnikowi niż w 2014 roku. W przypadku wystąpienia nadpłaty lub zaległości powyższy sposób prowadzenia kont księgowych obciążał by saldą nowego podatnika, któremu przypisano konto księgowe. Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu § 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

U. nr 208 poz. 1375), który stanowił, że księgowani dotyczących rozrachunków z poszczególnymi podatnikami z tytułu należnych i wpłacanych przez nich podatków podlegających przypisaniu na ich kontach dokonuje się na kontach szczegółowych prowadzonych do kont analitycznych w ramach syntetycznego konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Ponadto stwierdzono, organ podatkowy nie korygował błędnie wyliczonych przez podatników rat podatku od środków transportowych. (...) ¹⁶.

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Na terenie Gminy Ręczno w 2013 opodatkowanych było 6 pojazdów należących do osób prawnych. Natomiast na dzień 31 września 2014 roku była jedna osoba prawna, która posiadała 2 pojazdy. W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2013 rok	I półrocze 2014 roku
dochody planowane	1.500,00	0,00
dochody wykonane	0,00	0,00
Nadpłaty	0,00	0,00
Zaległości	0,00	0,00
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	7.184,22	1.631,68
skutki udzielonych ulg i zwolnień	7.938,00	3.200,00
umorzenie zaległości podatkowych	904,00	0,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Z uwagi na wielkość uzyskiwanych dochodów odstąpiono od przeprowadzania kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, że organ podatkowy w 2013 roku wydał dwie decyzje w sprawie zastosowania ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych z tytułu zaległości w podatku od środków transportowych na kwotę 904,00 zł należności głównej wobec osoby prawnej oraz na kwotę 1.875,00 zł należności głównej wobec osoby fizycznej. Kontrolą objęto decyzję z dnia 2 października 2013 roku nr 3123.24.13 w sprawie umorzenia kwoty 1.875,00 zł zaległości w podatku od środków transportowych z tytułu II rata 2013 roku wydanej na wniosek z dnia 27 września 2013 roku. Nieprawidłowości w powyższej decyzji ulgowej nie stwierdzono.

5) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Kontrolą objęto podejmowane czynności windykacyjne wobec podatników o najwyższych zaległościach na dzień 31 grudnia 2013 roku w następujących podatkach:

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatek od nieruchomości od osób fizycznych - czynności podejmowane wobec zaległości z tytułu II raty 2013 roku oraz II raty 2014 roku – stwierdzono, że organ podatkowy nie wystawiał bądź wystawiał upomnienia ze znacznym opóźnieniem (...) ¹⁷,
- podatek od nieruchomości od osób prawnych – odstąpiono od czynności kontrolnych z uwagi na wielkość zaległości w 2013 roku (432,00 zł),
- podatek od środków transportowych osoby fizyczne - odstąpiono od czynności kontrolnych z uwagi na wielkość zaległości w 2013 roku (881,00 zł),
- podatek od środków transportowych osoby prawne - odstąpiono od czynności kontrolnych z uwagi na brak zaległości w 2013 roku,
- podatek rolny od osób prawnych - odstąpiono od czynności kontrolnych z uwagi na wielkość zaległości w 2013 roku (60,00 zł)
- podatek rolny od osób fizycznych - czynności podejmowane wobec zaległości z tytułu III raty 2013 roku oraz II raty 2014 roku – stwierdzono, że organ podatkowy nie wystawiał bądź wystawiał upomnienia ze znacznym opóźnieniem (...) ¹⁸.

Zauważyć należy, że zaniechanie w zakresie wystawiania upomnień stanowiło naruszenie §2 i §3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541), z którego wynika, że wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Rozporządzenie powyższe zostało uchylone z dniem 22 maja 2014 roku i zastąpione rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. poz. 656). Z treści rozporządzenia z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych z § 1 również wynika obowiązek wierzyciela do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Natomiast z treści § 6 rozporządzenia z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wynika, że wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zestawienia podatników objętych kontrolą w zakresie terminowości podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych stanowi załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

DOCHODY Z MAJĄTKU

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

W latach 2013/2014 Gmina Ręczno nie uzyskała dochodów ze sprzedaży nieruchomości.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Gmina Ręczno nie uzyskuje dochodów w tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2013 rok			2014 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
87.083,60	89.871,40	89.976,74	93.990,30	96.819,90	71.572,82

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

W toku kontroli stwierdzono, że jednostka w 2013 roku zorganizowała jedno postępowanie na wynajem pomieszczeń z przeznaczeniem na świadczenie opieki medycznej. Przy wyłanianiu najemcy pominięto przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2014 roku Dz. U. poz. 518 ze zm.). Z uzasadnienia radcy prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy Ręczno wynika, że wszystkie lokale, które gmina wynajmowała są częścią budynków, która nie jest wyodrębniona i nie posiada własnej księgi wieczystej. Z definicji zawartej w art. 46 § 1 Kodeksu Cywilnego wynika, że nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności. Zdaniem radcy prawnego Rada Gminy nie jest władna do podejmowania uchwał w sprawie wynajęcia bądź wydzierżawienia lokali, które nie stanowią odrębnej własności. W celu potwierdzenia swojego stanowiska przytoczono wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2010 roku sygn. Akt I OSK 1752/10. Zauważyć należy, że z wyroku WSA w Gliwicach z dnia 7 czerwca 2013 roku sygn. akt II/SA/GI 791/13 wynika, że kompetencja Rady Gminy do podjęcia uchwały w przedmiocie zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu, obejmuje sytuacje najmu zarówno odrębnych nieruchomości w rozumieniu art. 46§ 1 Kodeksu Cywilnego jak i pomieszczeń będących częściami składowymi budynku będącego nieruchomością, albo częściami składowymi gruntu zabudowanego budynkiem niebędącym odrębną własnością, w którym nie wydzielono samodzielnych lokali, uznawanych za odrębne nieruchomości. Zatem Rada gminy w każdym przypadku przedłużenia umowy na okres powyżej 3 lat lub też zawarcia umowy na okres bezterminowy winna podejmować uchwałę. **Stanowisko powyższe zawarte było w protokole z kontroli Regionalnej Izby**

Obrachunkowej w Łodzi w 2010 roku oraz zaleceniach do protokołu kontroli. Jednostka nie dostosowała się jednak do wydanych przez RIO w Łodzi zaleceń.

Wyjaśnienie z dnia 27 listopada 2014 roku radcy prawnego Pani Anny Nowak stanowi załącznik nr 23 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, że z pominięciem ustawy o gospodarce nieruchomościami zawarto między innymi następujące umowy najmu i dzierżawy:

- 1) umowa z dnia 23 lipca 2013 roku w sprawie najmu 22 pomieszczeń o łącznej powierzchni 295m² z przeznaczeniem na świadczenie usług medycznych,
- 2) umowa najmu garażu z dnia 15 września 2014 roku o pow. 16,30m²,
- 3) umowa najmu garażu z dnia 31 grudnia 2013 roku o pow. 27,6m²,

W wyniku kontroli ustalono, że jednostka nie prowadziła analityki do dochodów z tytułu najmów i dzierżaw. Kart kontowe zostały założone podczas trwania czynności kontrolnych. W wyniku kontroli stwierdzono, że na koncie syntetycznym 221 należności z tytułu dochodów budżetowych księgowano na początku roku przypisując należność za cały rok. Stwierdzono, że w przypadku części umów jednostka comiesięcznie wystawia fakturę VAT za wydzierżawianie majątku. Zatem podstawą zapisów księgowych w urządzeniach księgowych winna być faktura VAT jako dokument będący podstawą do obciążenia dzierżawcy.

Wyjaśnienie podinspektora ds. dochodów i rozliczeń podatku VAT Pani Iwony Tręda w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji należności stanowi załącznik nr 24 do protokołu kontroli.

Dzierżawa gruntów rolnych

W dniu 2 lutego 2009 roku Wójt Gminy Ręczno wydał zarządzenie nr 5/2009 w sprawie określenia stawki szacunkowej gruntu stanowiącego własność gminy, przeznaczonego w planie zagospodarowania przestrzennego oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ręczno na cele rolne lub produkcji rolnej, celem ustalenia czynszu dzierżawnego.

Przedmiotowym zarządzeniem w celu ustalenia czynszu dzierżawnego określono stawkę szacunkową w q pszenicy za 1 ha gruntów ornych i dla użytków zielonych, stanowiących własność gminy, przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ręczno, na cele rolne produkcji rolnej.

Stawkę szacunkową w q pszenicy za 1 ha określono dla gruntów ornych zaliczonych do klasy IVa 0 2,0; IVb – 1,8, V – 1,7, VI – 1,6 i dla VI_z oraz gruntów zakrzewionych i nieużytków – 0,2; dla użytków zielonych ustalono stawki dla klas: III-2,0; IV-1,9; V-1,7; VI-1,6; VI_z-0,2.

Decyzją nr 1/2013 z dnia 4 marca 2013 roku Wójt Gminy Ręczno powołał Komisję przetargową na okoliczność dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Ręczno. Powyższą decyzją ustalony został również „Regulamin przetargów na dzierżawę nieruchomości”.

W badanym okresie obowiązywały cztery umowy dzierżawy gruntów gminnych, z czego 1 umowa wygasła z dniem 28 lutego 2014 roku. Kontrolą objęto prawidłowość oddania w dzierżawę poniżej wymienionych gruntów:

Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym działki 440/2 położona w obrębie Dęba

Na okoliczność przeznaczenia do oddania w dzierżawę na okres do 3 lat 5/6 nieruchomości gruntowej oznaczonej nr ewidencyjnym 440/2 o pow. 1.8798 ha, położonej w obrębie Dęba Wójt Gminy Ręczno wydał zarządzenie nr 15/2013 z dnia 4 lutego 2013 roku. Przedmiotowym zarządzeniem Wójt Gminy podał również do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w dzierżawę. Wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy, w sołectwie Dęba oraz zamieścił na stronie internetowej Urzędu Gminy.

W dniu 4 marca 2013 roku Wójt Gminy ogłosił przetarg ustny ograniczony na wydzierżawienie działki nr 440/2 o pow. 5/6 części z 1.8798 ha położonej w obrębie Dęba. Wysokość wadium określono na 50,00 zł płatne do dnia 2 kwietnia 2013 roku. Cena wywoławcza czynszu dzierżawnego wynosi 5/6 części 3,24 dt pszenicy rocznie według ceny pszenicy. Termin przetargu wyznaczono na dzień 5 kwietnia 2013 roku. Ogłoszenie zamieszczono w BIP w dniu 4 marca 2013 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w okresie od 4 marca do 5 kwietnia 2013 roku.

Członkowie Komisji przetargowej złożyli w dniu 5 kwietnia 2013 roku oświadczenia, że nie biorą udziału w przetargu, że w przetargu nie biorą udziału osoby im bliskie oraz nie pozostają z uczestnikami przetargu w takim stosunku prawnym lub faktycznym, co mogłoby budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono protokół, według którego wadium wpłacił jeden zainteresowany uczestnik. Uzyskane w przetargu postąpienie wynosiło 0,3 q pszenicy, w związku z czym wylicytowana kwota czynszu dzierżawnego wynosiła 5/6 części z 3,54 dt. Protokół podpisali członkowie Komisji przetargowej i dzierżawca.

Przekazanie 5/6 części nieruchomości gruntowej oznaczonej nr działki 440/2 położonej w obrębie Dęba nastąpiło protokołem zdawczo-odbiorczym w dniu 12 kwietnia 2013 roku.

Na okoliczność wydzierżawienia powyższej nieruchomości zawarta została w dniu 12 kwietnia 2013 roku umowa nr 8/04/2013. Zgodnie z umową Gmina wydzierżawiła 5/6 działki nr 440/2 o pow. 1,8798 ha położonej w obrębie Dęba. Umowę zawarto na okres 3 lat, licząc od dnia 12 kwietnia 2013 roku do dnia 11 kwietnia 2016 roku. Dzierżawca zobowiązany został do płacenia wydzierżawiającemu rocznego całkowitego czynszu dzierżawnego w wysokości równoważności 3,54 q pszenicy. Cenę pszenicy przyjmuje się na podstawie średniej krajowej ceny skupu pszenicy publikowanej przez GUS za każde półrocze roku kalendarzowego. Czynsz płatny jest w dwóch ratach w wysokości wynikającej z przemnożenia połowy ilości pszenicy przez cenę pszenicy. Rata czynszu za II półrocze jest płatna w terminie do 28 lutego następnego roku wg cen pszenicy w tym półroczu i do 30 września za I półrocze wg cen pszenicy w tym półroczu. Wpłacone przez dzierżawcę wadium zalicza się na poczet czynszu dzierżawnego za działkę, w rozliczeniu w 2013 roku. Poza tym dzierżawca ponosi, oprócz czynszu dzierżawnego, wszelkie obciążenia publiczno-prawne związane z przedmiotem dzierżawy, w tym z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz innych obciążeń związanych z jego posiadaniem, w tym kosztów ubezpieczenia obowiązkowego.

Tytułem I raty czynszu na 2013 rok (należny czynsz stanowił kwotę - 72,13 zł) dzierżawca uiszczył w dniu 21 października 2013 roku kwotę 22,13 zł; poza tym na poczet I raty czynszu zaliczono wpłacone przez dzierżawcę wadium w kwocie 50,00 zł; II rata czynszu za 2013 rok w kwocie 105,05 zł uiszczona została przez dzierżawcę w dniu 25 lipca 2014 roku; od nieterminowej zapłaty czynszu pobrano odsetki w kwocie 5,46 zł. Czynsz za I ratę 2014 roku w kwocie 141,79 zł dzierżawca uiszczył w dniu 25 września 2014 roku.

Nieruchomość rolna oznaczona nr ewidencyjnymi działek 755, 1427, 1439, 1444, 1445 i 55 o łącznej powierzchni 1,73 ha położona w obrębie Paskrzyn

W dniu 29 sierpnia 2013 roku Wójt Gminy Ręczno wydał zarządzenie nr 73/2013 w sprawie przeznaczenia do oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Ręczno – na czas oznaczony do 3 lat, z przeznaczeniem na cele upraw rolnych oraz ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Zgodnie z wykazem nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy stanowiącym załącznik nr 1 do w/w zarządzenia przedmiotem dzierżawy jest nieruchomość rolna położona w obrębie Paskrzyn w skład której wchodzi działki oznaczone numerami ewidencyjnymi: 755, 1427, 1439, 1444, 1445 i 55 o łącznej powierzchni 1,73 ha. Wysokość rocznego czynszu będącego równowartością pieniężną ilości pszenicy – określono na 2,95 q. Zarządzenie Wójta Gminy wraz z wykazem zamieszczono w BIP w dniu 29 sierpnia 2013 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Ręczno i w miejscowości Paskrzyn w dniach od 29 sierpnia do 19 września 2013 roku.

W dniu 26 września 2013 roku zawarto umowę dzierżawy nr 6/09/2013 z Panią Dorotą Piątek zam. w Paskrzynie; umowę zawarto na okres 3 lat, tj. od dnia 1 października 2013 roku do dnia 30 września 2016 roku.

Dzierżawca zobowiązany został do płacenia wydzierżawiającemu rocznego całkowitego czynszu dzierżawnego w wysokości równowartości 2,95 q pszenicy. Czynsz płatny jest w dwóch ratach w wysokości wynikającej z przemnożenia połowy ilości pszenicy przez cenę pszenicy. Rata czynszu za II półrocze jest płatna w terminie do 28 lutego następnego roku wg cen pszenicy w tym półroczu i do 30 września za I półrocze wg cen pszenicy w tym półroczu. Czynsz dzierżawny za okres od 1 października 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku jest płatny w terminie do dnia 28 lutego 2014 roku, a czynsz za okres od 1 lipca 2016 roku do dnia 30 września 2016 roku – do dnia 28 lutego 2017 roku.

Poza tym dzierżawca ponosi, oprócz czynszu dzierżawnego, wszelkie obciążenia publiczno-prawne związane z przedmiotem dzierżawy, w tym podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz innych obciążeń związanych z jego posiadaniem, w tym kosztów ubezpieczenia obowiązkowego.

W opisanych powyżej przypadkach w prasie lokalnej nie zamieszczano informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – co stanowi naruszenie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2014 roku, poz. 518 ze zm.) – zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Zapłaty II raty czynszu za 2013 rok w kwocie 52,53 zł dzierżawca dokonał w dniu 4 lutego 2014 roku; za I półrocze 2014 roku dzierżawca dokonał zapłaty czynszu w kwocie 112,29 zł w dniu 28 sierpnia 2014 roku.

W toku kontroli stwierdzono, że nie prowadzono ewidencji księgowej analitycznej czynszów z tytułu dzierżawy gruntów stanowiących mienie Gminy Ręczno. Wpłaty dzierżawców objęte były ewidencją konta syntetycznego 221, natomiast dla poszczególnych dzierżawców nie założono kont pomocniczych, co uniemożliwia bieżącą kontrolę terminowości wpłaty czynszu przez dzierżawców. Brak ewidencji analitycznej czynszów dzierżawnych narusza przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie zapisano, że ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona m.in. według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej. Działanie to narusza również unormowania obowiązujące w kontrolowanej jednostce, określone w zakładowym planie kont; z opisu funkcjonowania konta 221 wynika, że ewidencja szczegółowa do konta prowadzona jest według dłużników.

Test dotyczący dochodów z tytułu dzierżawy majątku Gminy stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2013 ROK

1.1. Informacje ogólne

Zadania z zakresu opieki społecznej na terenie Gminy Wielgomłyny realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. GOPS realizuje zadania własne gminy w zakresie między innymi przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, przyznawania pomocy rzeczowej, przyznawania i wypłacania zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Krawczyk Elżbieta. Analiza akt osobowych wykazała, że Pani Krawczyk Elżbieta posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, która wymagana jest przez art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. z 2013 roku, Dz. U. Nr 182).

1.2 Wykonanie zadań finansowych w 2013/2014 roku

Wyszczególnienie	2013	2014
Dział 852 Rozdział 85195 (Pozostała działalność)	52,00	
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy Pomocy Społecznej)	112.083,20	85.433,18
Dział 852 Rozdział 85205 (Przemoc w rodzinie)	344,83	120,00
Dział 852 Rozdział 85206 (Wspieranie rodziny)	782,00	1.287,95
Dział 852 Rozdział 85212 (Świadczenia rodzinne)	1.062.443,30	768.219,34
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	11.027,58	9.389,80
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki	101.702,07	69.479,67

na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)		
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	10.986,94	8.497,86
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki stałe)	138.852,53	126.327,00
Dział 852 Rozdział 85218 (Koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	0,00	0,00
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	210.908,14	184.268,29
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi opiekuńcze).	3.346,64	2.130,08
Dział 852 Rozdział 85278 (Usuwanie skutków klęsk żywiołowych).	0,00	0,00
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	186.499,34	37.302,25

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2013 ROK

W wyniku kontroli stwierdzono, że Rada Gminy Ręczno w dniu 28 listopada 2012 roku podjęła uchwałę nr XX/124/2012 w sprawie uchwalenia programu współpracy Gminy Ręczno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2013 rok. Z uchwały wynika, że na realizację programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w budżecie Gminy Ręczno na 2013 rok przewidziano kwotę 85.000,00 zł.

Zarządzeniem nr 16/2013 z dnia 4 lutego 2013 roku Wójt Gminy Ręczno powołał komisje konkursową do opiniowania ofert w otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu nauki i edukacji w 2013 roku w Gminie Ręczno. Komisja składała się z czterech osób tj. trzech przedstawicieli Gminy Ręczno i jeden przedstawiciel organizacji pozarządowych. Na przewodniczącego komisji konkursowej powołano Sekretarza Gminy Panią Marię Lesiakowską. W dniu 4 lutego 2013 roku Zarządzeniem nr 17/2013 z dnia 4 lutego 2013 roku Wójt Gminy Ręczno ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu nauki i edukacji w 2013 roku w Gminie Ręczno.

Zadanie zostało ujęte w budżecie gminy w dziale 801 oświata i wychowanie w rozdz. 80195 Pozostała działalność w paragrafie 2820 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom.

Termin realizacji zadania przewidziano od dnia podpisania umowy do dnia 31 sierpnia 2013 roku. Planowane środki na realizację zadania w okresie od dnia podpisania umowy do dnia 31 sierpnia 2013 roku wynosiły 24.000,00 zł, przy założeniu, że zajęcia będą realizowane dla minimum 15 osób. Z ogłoszenia wynikało, że oferty należy składać do 25 lutego 2013 roku. Ogłoszenie o konkursie zamieszczono w BIP w dniu 4 lutego 2013 roku.

Zgodnie z protokołem komisji konkursowej z posiedzenia odbytego w dniu 6 marca 2013 roku w wyznaczonym terminie w konkursie na realizację zadania „*Wspomaganie rozwoju i uzdolnień dzieci i młodzieży*” wpłynęła jedna oferta złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Bąkowej Górze. Według złożonej oferty koszty związane z realizacją zadania obejmują: 1) wynagrodzenia i opłaty – 25.350,- zł 2) koszty administracyjne 3.400,00 zł, 3) inne koszty, pomoce naukowe 650,00 zł. Całkowity koszt za okres 6 miesięcy ustalony został w wysokości – 29.400,00 zł.

Oferta złożona przez w/w Stowarzyszenie uznana została przez Komisję konkursową za ważną. Komisja konkursowa zbadała czy spełnione są kryteria opisane w ogłoszeniu o konkursie na realizację zadania publicznego.

W dniu 6 marca 2013 roku Wójt Gminy Ręczno poinformował o rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert poprzez wywieszenie wyników na tablicy ogłoszeń. Wyniki otwartego konkursu ofert zostały również zamieszczone w BIP w dniu 6 marca 2013 roku. Umowa ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Szkoły w Bakowej Górze została zawarta w dniu 7 marca 2013 roku. Przedmiotowa umowa jest w rozumieniu art. 16 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – umową o wsparcie zadania. Gmina Ręczno zobowiązała się do przekazania na realizację zadania od 7 marca do 31 sierpnia 2013 roku dotację w kwocie -24.000,00 zł w dwóch transzach (pierwsza transza w wysokości 12.000,00 zł w terminie do 25 marca 2013 roku, II transza w terminie 30 dni licząc od dnia przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania częściowego). Procentowy udział dotacji w koszcie całkowitym zadania wynosi nie więcej niż 82%. Z umowy wynikało, że sprawozdanie zleceńobiorca składa w terminie do 10 czerwca 2013 roku. Sprawozdanie częściowe zostało złożone w dniu 10 czerwca 2013 roku a sprawozdanie końcowe w dniu 25 września 2013 roku. Dotację zlecający przekazał w dniach: 22 marca 2013 roku – kwota 12.000,00 zł oraz 12 lipca 2013 roku – kwota 12.000 zł. Zleceniodawca przeprowadził kontrole realizacji dotowanego zadania. W wyniku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie rozliczyło w ramach zadania dokonane po dniu 31 sierpnia 2013 roku wydatki w kwocie 2.434,09 zł. Z treści umowy wynikało, że zleceniobiorca ma zrealizować zadanie w terminie do dnia 31 sierpnia 2013 roku oraz, że udział procentowy dotacji w kosztach całkowitych zadania będzie wynosił nie więcej niż 82%. Zatem według zlecającego koszt całkowity realizacji zadania wyniósł 22.955,04 zł, dotacja stanowi nie więcej niż 82% tj. 18.823,13 zł. Zleceniodawca uznał kwotę **5.176,87 zł** jako kwotę dotacji podlegającą zwrotowi.

W dniu 20 listopada 2013 roku Stowarzyszenie złożyło korektę sprawozdania. W dniu 19 grudnia 2013 roku Wójt Gminy określił Stowarzyszeniu kwotę dotacji podlegającą zwrotowi. Od powyższej decyzji Stowarzyszenie wniosło odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Decyzją SKO z dnia 20 lutego 2014 roku uchylono w całości decyzję Wójta Gminy Ręczno i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Decyzją Wójta Gminy z dnia 10 lipca 2014 roku została ponownie określona wielkość dotacji podlegająca zwrotowi. Stowarzyszenie w dniu 25 lipca 2014 roku wniosło odwołanie od powyższej decyzji. Decyzją z dnia 20 października 2014 roku SKO uchyliło w całości zaskarżoną decyzję i określiło Stowarzyszeniu wysokość dotacji podlegającą zwrotowi. Przelewów zwrotu dotacji dokonano w następujących kwotach: w dniu 25 października 2013 roku 2.800,00 zł (2.745,00 należność główna, 55 zł odsetki), dnia 11 grudnia 2013 roku 1.209,87 zł (1.178,87 zł należność główna i 31 zł odsetki).

Test dotyczący udzielenia dotacji organizacji pożytku publicznego stanowi załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2013 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W sprawozdaniu z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego Rb-28s za 2012 rok wykazano, że jednostka wykazała planowane i wykonane wydatki w dziale 750- Administracja publiczna rozdziale 75023 Urzędy gmin w paragrafie 401 – wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 868.153,56 zł, w paragrafie 404 dodatkowe wynagrodzenie roczne wykonanie 65.876,05 zł. Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2013 roku w Urzędzie Gminy Ręczno zatrudnionych było na czas nieokreślony

25 osób na pełny etat, 1 osoba na 1/2 etatu, 2 osoby na 2/5 etatu. Na czas określony 7 osób, w tym w ramach prac interwencyjnych 2 osoby.

Zarządzeniem nr 18/2009 z dnia 4 maja 2009 roku Wójt Gminy Ręczno wprowadził regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Ręczno. Zarządzeniami nr 34a z dnia 14 czerwca 2010 roku, nr 47/2011 z dnia 5 lipca 2011 roku, nr 98/2013 z dnia 15 listopada 2013 roku Wójt gminy Ręczno wprowadził zmiany do regulaminu wynagrodzenia. Zmiany dotyczyły utworzenia funduszu premiewego dla pracowników pomocniczych i obsługi oraz utworzenia stanowisk pracy dla robotnika gospodarczego, elektryka, rzemieślnika specjalisty, konserwatora i palacza c.o. Zarządzeniem nr 101/2013 z dnia 21 listopada 2013 roku Wójt Gminy Ręczno przyjął tekst jednolity regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Ręczno. Z regulaminu wynagradzania wynikają wymagania kwalifikacyjne i szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania i sposób wypłacania dodatków funkcyjnego i specjalnego, premii i nagród. Z wprowadzonego zarządzeniem nr 16/2014 z dnia 15 lutego 2014 roku zakładowego planu kont wynikało, że na koncie 231 rozrachunki z tytułu wynagrodzeń ujmowane są rozliczenia z tytułu umów o pracę, umów zlecenia i o dzieło. Stwierdzono, że wynagrodzenia ewidencjonowane są na koncie 231 rozrachunki z tytułu wynagrodzeń. Po stronie Wn konta księgowane są wypłaty wynagrodzeń, naliczenie potrąceń dokonanych na liście płac, wypłatę zasiłków chorobowych. Po stronie Ma konta ujmowane jest naliczenie wynagrodzeń, zasiłków i innych świadczeń pokrywanych przez ZUS. W wyniku kontroli stwierdzono, że naliczenie wynagrodzeń następowało po wypłacie wynagrodzeń (np. w grudniu 2013 roku wynagrodzenia naliczono w dniu 31 grudnia 2013 roku a wypłacono 23 grudnia 2013 roku). Zauważyć należy, że przed wypłatą wynagrodzeń na koncie 231 rozrachunki z tytułu wynagrodzeń powinno zostać ujęte zobowiązanie wobec pracowników (naliczenie wynagrodzenia), bowiem przelew wynagrodzenia stanowi zapłatę zobowiązania.

W wyniku kontroli ustalono, że prowadzenie akt osobowych oraz obowiązki w zakresie naliczania wynagrodzeń oraz sporządzania list plac powierzono na podstawie zakresów czynności z dnia 20 marca 2013 roku oraz 30 czerwca 2014 roku podinspektorowi ds. kadr i wynagrodzeń Pani Zofii Kusa. Powyższe obowiązki powierzono również referentowi do spraw kadr i wynagrodzeń Katarzynie Cichosz.

Kontrola objęto następujące akta osobowe:

- Wójta Gminy Ręczno Piotra Łysoń,
- Skarbnika Bożeny Jarosińskiej,
- Sekretarza Marii Lesiakowskiej,
- kierowcy (...) ¹⁹
- podinspektora do spraw kadr i wynagrodzeń Pani Zofii Kusy,
- kierownika Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej Krawczyk Elżbiety,
- podinspektora do spraw dochodów i rozliczeń VAT Iwony Trędy,
- inspektora do spraw gospodarki komunalnej Pana Marcina Kusy,

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzeń za IV kwartał 2013 roku oraz I kwartał 2014 roku wyżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy Ręczno.

W wyniku kontroli stwierdzono błędne naliczenie dodatku za wysługę lat kierowcy (...) ²⁰. Stwierdzono, że pracownik nabywa prawo do wyższego dodatku za wysługę lat od

¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

lutego danego roku, natomiast zmiany wysokości dodatku za wieloletnią pracę dokonywano z początkiem miesiąca stycznia. Z wyjaśnienia referenta do spraw kadr i wynagrodzeń pani Katarzyny Cichosz wynika, że do systemu pomyłkowo wprowadzono datę 1 stycznia 2005 roku jako datę początku zatrudnienia.

Wyjaśnienie referenta Pani Katarzyny Cichosz z dnia 9 grudnia 2014 roku w sprawie dodatku stażowego kierowcy (...) ²¹ stanowi załącznik nr 27 do protokołu kontroli.

Ponadto stwierdzono, że inspektorowi Panu Marcinowi Kusa wypłacano dodatek specjalny między innymi za: za dodatkowe prace związane z nadzorowaniem robót w zakresie zimowego utrzymania dróg (...) ²², za prace nad wnioskiem na drogi dojazdowe Łęki Królewskie (...) ²³, za prace związane ze złożeniem wniosku na remont Sali Wspólny Dom (...) ²⁴, za nadzorowanie remontu pozimowego dróg (...) ²⁵, dodatkowe prace związane z usuwaniem awarii przepompowni ścieków w Ręcznie (...) ²⁶, dodatkowe prace związane z usuwaniem awarii pompy głębinowej na hydroforni Bąkowa Góra (...) ²⁷, za dodatkowe prace związane z dostarczaniem kamienia – pozimowe remonty dróg (...) ²⁸,

²⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

za dodatkowe prace związane ze złożeniem wniosku na przebudowę drogi Stobnica Dolna Schetyńówka (...) ²⁹, za prace związane ze złożeniem wniosku dotyczącego drogi dojazdowej do pól Gościńiec Łęki Królewskie (...) ³⁰, za prace związane z budową oświetlenia ulicznego Paskrzyn (...) ³¹, za złożenie wniosku o płatność na remont Sali „Wspólny Dom” (...) ³², nadzorowanie utrzymania zimowego dróg (...) ³³, nadzorowanie utrzymania zimowego dróg, sporządzenie wniosku na drogi dojazdowe do pól Stobnica Dolna (...) ³⁴, nadzorowanie robót i pomoc w usuwaniu awarii pompy głębinowej w Bąkowej Górze (...) ³⁵, kompletowanie dokumentacji związanej z modernizacją drogi powiatowej w Ręcznie (...) ³⁶, za nadzorowanie robót dotyczących usuwania awarii na przepompowni ścieków (...) ³⁷, nadzorowanie robót dotyczących awarii falownika na stacji uzdatniania wody w Ręcznie (...) ³⁸, za nadzorowanie robót związanych z usuwaniem

²⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

szkód na drogach gminnych po nawalnym deszczu (...)³⁹, za nadzorowanie robót dotyczących bieżących remontów dróg gminnych (...)⁴⁰, za nadzorowanie robót dotyczących bieżących remontów dróg gminnych (...)⁴¹, za prace związane z usuwaniem awarii wodociągu w Bąkowej Gorze i Dębnie oraz kopaniem rowów melioracyjnych w łąkach królewskich (...)⁴², z tytułu załatwiania spraw związanych z: równaniem drogi w miejscowości Trzy Morgi, rozliczeniem wniosku o płatność dotyczącą przebudowy drogi Stobnica Dolna, zabezpieczeniem budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kolonia Ręczno (...)⁴³. Porównując zakresy czynności z dnia 2 lipca 2007 roku oraz 2 marca 2014 roku. Stwierdzono, że obowiązki w zakresie dbania o przejezdność dróg w okresie zimowym, współpraca z wykonawcą prac z zakresu remontów dróg gminnych, nadzór i prowadzenie spraw związanych ze sprawnym funkcjonowaniem urządzeń zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę i ścieki, nadzór merytoryczny pracy konserwatorów wodociągów, elektryka, pracowników gospodarczych, bieżące monitorowanie wykonywanie wszelkich czynności związanych z pozyskiwaniem i rozliczeniem środków finansowych z programów rządowych i pozarządowych, nadzór organizacyjno – administracyjny nad inwestycjami i remontami z zakresu spraw merytorycznych wynikają bezpośrednio z zakresu obowiązków inspektora do spraw gospodarki komunalnej. Z treści art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223 poz. 1458 ze zm.) wynikało, że pracownikowi samorządowemu **z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań** może zostać przyznany dodatek specjalny. W omawianym przypadku dodatek specjalny wypłacany był niezasadnie, bowiem przyznawany był za realizację obowiązków wynikających bezpośrednio z zakresu czynności. Z wyjaśnienia udzielonego przez Wójta Gminy Ręczno wynika, że dodatek specjalny dla pracownika przyznawany był za wykonywanie zadań ponad przeciętnie przyjęte dla nich normy, zwiększony zakres obowiązków służbowych i powierzenie dodatkowych zadań. Według wyjaśnienia Wójta dodatkowe prace związane z: zimowym utrzymaniem dróg gminnych polegały na wskazywaniu wykonawcy robót przebiegu dróg w terenie i bieżącym monitorowaniu nawierzchni, usuwaniem awarii sieci wodociągowych czy elektrycznej polegały na nadzorowaniu ich usunięcia a także

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

fizycznej pomocy przy ich usuwaniu. Z wyjaśnienia Wójta wynika również, że pracownik wykonywał dodatkowe prace związane z przygotowaniem wniosków o uzyskanie zewnętrznych środków finansowych. Argumenty Wójta zawarte w wyjaśnieniu nie zasługują na uwzględnienie bowiem obowiązki w zakresie zimowego utrzymania dróg, nadzór i prowadzenie spraw związanych ze sprawnym funkcjonowaniem urządzeń zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę i ścieki, bieżące monitorowanie wykonywanie wszelkich czynności związanych z pozyskiwaniem i rozliczeniem środków finansowych z programów rządowych i pozarządowych zawarte zostały w zakresach czynności pracownika.

Wyjaśnienie Wójta Gminy z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie dodatku specjalnego dla inspektora do spraw gospodarki komunalnej stanowi załącznik nr 28 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w aktach osobowych Skarbnika znajduje się świadectwo pracy za okres od 27 stycznia 2010 roku do 16 marca 2010 roku z Urzędu Gminy Ręczno podpisane przez Sekretarza w dniu 17 marca 2010 roku. Stwierdzono, że Wójt Gminy udzielił Sekretarzowi upoważnienia do podpisywania świadectw pracy wyłącznie w sytuacji swojej nieobecności. Zauważyć należy, że w dniu 17 marca 2010 roku Wójt potwierdził swoją obecność składając podpis na liście obecności. Z wyjaśnienia udzielonego przez Sekretarza wynika, że Wójt, z uwagi na swoją nieobecność wyraził zgodę na podpisanie świadectwa pracy.

Wyплата odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 2013 roku nie wypłacano odpraw z tytułu odejścia na emeryturę. W 2014 roku wypłacono jedną odprawę emerytalną w wysokości 21.168,00 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że odprawa emerytalna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia została naliczona listą płac z dnia 31 lipca 2014 roku. Nieprawidłowości przy wypłacie odprawy emerytalnej nie stwierdzono.

Stwierdzono, że w 2013 roku wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wysokości 2.432,00 zł w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. W 2014 roku wypłacono ekwiwalent za urlop wypoczynkowy w wysokości 2.879,80 zł. Stwierdzono, że ekwiwalent za urlop wypoczynkowy w 2014 roku wypłacono w związku z przejściem pracownika na emeryturę. Nieprawidłowości przy ustaleniu kwoty ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy wypłaconego w 2014 roku nie stwierdzono.

Kontrola objęto również wypłatę nagród jubileuszowych (...) ⁴⁴. Zauważyć należy, że z treści § 8 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. nr 1050 ze zm.) wynikało, że nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody. Zatem wypłacenie w marcu 2014 roku nagrody jubileuszowej, do której pracownik nabył prawo 26 stycznia 2014 roku było działaniem nieprawidłowym.

Wyjaśnienie Pani Katarzyny Cichosz w sprawie wypłaty nagrody jubileuszowej stanowi załącznik nr 29 do protokołu kontroli.

⁴⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2013 – 2014

Dział	Rozdział	Paragraf	2013 rok		30.09.2014 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
400	40002	6050	225.000,00	109.054,35	50.000,00	40.098,13
600	60016	6050	206.000,00	188.803,66	995.000,00	15.517,99
600	60017	6050	0,00	0,00	13.600,00	1.300,00
700	70005	6050	98.100,00	87.158,50	5.000,00	999,15
700	70005	6057	0,00	0,00	152.411,00	106.555,70
700	70005	6059	0,00	0,00	65.589,00	61.376,47
750	75023	6050	77.000,00	76.413,77	15.000,00	15.000,00
750	75095	6050	114.058,95	112.241,07	0,00	0,00
750	75095	6057	207.632,64	207.628,59	0,00	0,00
750	75095	6059	51.908,41	51.907,16	0,00	0,00
801	80101	6050	221.000,00	220.545,14	0,00	0,00
801	80195	6050	194.300,00	162.119,39	0,00	0,00
900	90015	6050	55.000,00	39.865,11	57.000,00	5.556,53
921	92109	6050	100.000,00	96.386,39	170.000,00	169.726,40
Razem	X	X	1.550.000,00	1.352.123,13	1.523.600,00	416.130,37
Wydatki budżetowe ogółem	X	X	11.123.443,41	10.399.140,25	11.417.460,64	7.995.761,37
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	X	X	13,93%	13,00%	13,34%	5,2%

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2013-2014

W okresie objętym kontrolą inwestycje Gminy Ręczno realizowane były przy udziale środków finansowych pochodzących ze źródeł:

- 1) środki własne z budżetu Gminy – 673.688,80 zł (2013 rok) i 309.574,67 zł (2014 rok);
- 2) dotacje z budżetu państwa – 80.871,98 zł (2013 rok);
- 3) dotacje z funduszy celowych – 29.950,00 zł (2013 rok);
- 4) pożyczki i kredyty – 567.612,35 zł – 2013 rok; 106.555,70 zł (2014 rok).

Szczegółowe zestawienie ilustrujące źródła finansowania inwestycji gminnych w latach 2013-2014 stanowi załącznik nr 30 do protokołu kontroli.

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce ewidencję kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenie kosztów na uzyskane efekty ujmuje się na koncie 080 – inwestycje środki trwałe w budowie. Stronę Wn konta 080 obciążają m.in. poniesione koszty inwestycyjne, koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, modernizacja), które powodują zwiększenie wartości uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności środków trwałych oraz pierwszego wyposażenia. Po stronie Ma konta 080 ujmuje się uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności środków trwałych, wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji. W zakresie robót, dostaw i usług związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji strona Wn konta 080 koresponduje ze stroną Ma konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Rozliczenie kosztów inwestycji – przyjęcie do używania środków trwałych księguje się po stronie Ma konta 080 w korespondencji ce stroną Wn konta 011.

Równowartość dokonanych wydatków własnych Urzędu na finansowanie zadań inwestycyjnych ujmuje się na kontach Wn 810/Ma 800. W końcu roku obrotowego saldo konta 810 przeksięguje się na stronę Wn konta 800.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania z zakresu organizacji procesu inwestycyjnego przypisane zostały do stanowiska pracy ds. zamówień publicznych, inwestycji i gospodarki ziemią. Do obowiązków na tym stanowisku pracy należy m.in. nadzór organizacyjno-administracyjny nad przygotowaniem i realizacją inwestycji gminnych, w tym współpraca z projektantami, inspektorami nadzoru, wykonawcami, uzyskiwanie opinii, pozwoleń na budowę, dokonywanie zgłoszeń, udział przy sporządzaniu wniosków na pozyskiwanie środków finansowych z programów rządowych i pozarządowych, prowadzenie spraw związanych z dokonywaniem zamówień publicznych.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Remont sali przy Urzędzie Gminy w Ręcznie „Wspólny dom” – postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego

1. Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji „Remont sali przy Urzędzie Gminy „Wspólny Dom” powierzono na podstawie umowy zlecenia nr 2/10/2012 z dnia 2 października 2012 roku firmie „ZIBI PROJEKT” Usługi Projektowe dla Budownictwa w Ręcznie. Przedmiotową umowę zlecono do wykonania kosztorysy inwestorskie i nakładcze (odrębnie dla części sali i odrębnie dla części użytkowanej przez OSP) oraz specyfikację techniczną odbioru i wykonania robót budowlanych. Termin wykonania dokumentacji wyznaczono do dnia 26 października 2012 roku za wynagrodzeniem 10.000,00 zł brutto. Dokumentacja obejmująca: projekt architektoniczny, kosztorys inwestorski, przedmiary, specyfikację techniczną przekazana została zamawiającemu protokołem zdawczo-odbiorczym w dniu 29 października 2012 roku. Za wykonanie dokumentacji wykonawca wystawił fakturę nr 1/10/2013 z dnia 26 października 2012 roku; data wpływu faktury - 29 październik

2012 roku; termin płatności – 14 dni; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 w dz. 750 rozdz. 75023 § 6050; zapłacono przelewem w dniu 9 listopada 2012 roku – WB nr 227.

Według kosztorysu inwestorskiego remontu sali z października 2012 roku wartość remontu w/w obiekcie oszacowana została na kwotę – 434.764,11 zł brutto (netto 353.466,76 zł); według kosztorysu remontu elewacji budynku z elewacją budynku OSP wartość robót określona została na kwotę 67.844,14 zł brutto (netto 55.157,84 zł).

W miesiącu maju 2013 roku firma projektowa wykonała projekt zamienny kolorystyki elewacji dla przebudowy sali „Wspólny Dom” przy Urzędzie Gminy.

2. Decyzję nr 1006/2012 znak: AB.6740.1.1084.2012.ZK o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu Gminie pozwolenia na budowę wydał Starosta Powiatu Piotrkowskiego w dniu 14 grudnia 2012 roku.
3. Ogłoszenie o zamówieniu na roboty budowlane zamieszczono: w BZP nr ogłoszenia 61150-2013, data zamieszczenia 14.02.2013 roku, w BIP w dniu 14 lutego 2013 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w okresie od 14 lutego do 4 marca 2013 roku. Według ogłoszenia przedmiotem zamówienia jest zakres robót: 1) budynek nr 1 – przebudowa budynku z salą Wspólny Dom w ramach której wykonane będą: roboty rozbiórkowe, pokrycie oraz konstrukcja dachu, roboty murowe zewnętrzne i wewnętrzne, roboty ciesielskie konstrukcji sceny, roboty wykończeniowe zewnętrzne i wewnętrzne, instalacje sanitarne, instalacje elektryczne; 2) remont elewacji budynku łącznika (...) wraz z elewacją budynku OSP (budynek nr 2) w ramach którego przewidziano do wykonania: pokrycie dachowe garażu (budynek nr 2) i łącznika (budynek nr 3), montaż okien, tynki zewnętrzne, roboty malarskie, remont schodów, instalację odgromową. Zamawiający nie przewidywał udzielenia zamówień uzupełniających, nie dopuszczał składania ofert częściowych i wariantowych, nie wymagał wniesienia przez wykonawców wadium. Termin wykonania robót ustalono do dnia 15 lipca 2013 roku. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 4 marca 2013 roku. Jako kryterium oceny ofert wskazano w 100 % najniższą cenę. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził w dniu 14 lutego 2013 roku Wójt Gminy Pan Piotr Łysoń. Specyfikacja dostępna była na stronie internetowej zamawiającego oraz w jego siedzibie.

Według ogłoszenia projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie.

4. Decyzją nr 1/2013 z dnia 14 lutego 2013 roku Wójt Gminy Ręczno powołał komisję przetargową w 4-ro osobowym składzie do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „*Remont sali przy Urzędzie Gminy – Wspólny Dom*”. Przedmiotową decyzją Wójt Gminy określił również regulamin pracy komisji przetargowej.

Członkowie komisji przetargowej oraz Wójt Gminy złożyli w dniu 4 marca 2013 roku oświadczenia o braku okoliczności wymienionych w art. 17 ust.1 pkt 1-5 ustawy Prawo zamówień publicznych, skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W wyznaczonym przez zamawiającego terminie oferty złożyli wykonawcy:

- 1) **nr 1** – Spółdzielnia Rzemieślnicza „BUDOWLANA” w Łodzi – cena oferty netto – 548.211,58 zł (brutto 674.300,24 zł);
- 2) **nr 2** – „TADOS” Sp. z o.o. w Radomsku – cena oferty netto 392.967,42 zł (brutto – 483.349,93 zł);
- 3) **nr 3** – Usługi Budowlane Jarosław Bebak w Sulejowie – cena oferty netto 366.021,10 zł (brutto 450.205,95 zł);
- 4) **nr 4** – Firma Usługowo-Budowlana Jacek Ciapała w Sulejowie – cena oferty netto 349.553,74 zł (cena brutto 429.951,10 zł);
- 5) **nr 5** – P.P.H.U. „MAG-TOM” Leopold Dobrakowski w Barkowicach k. Sulejowa – cena oferty netto – 324.279,03 zł (brutto 398.863,21 zł);
- 6) **nr 6** – Firma Ogólnobudowlana „FEBEX” w Kobielach Wielkich – cena oferty netto – 382.016,45 zł (brutto 469.880,23 zł);
- 7) **nr 7** – „BUDMAR” Marcin Stawiarski w Kawęczynie – cena oferty netto 297.273,61 zł (brutto 365.646,54 zł);
- 8) **nr 8** – Konsorcjum WarBud Sp. z o.o. i FHU WarBud w Piotrkowie Trybunalskim – cena oferty netto 374.985,44 zł (brutto 461.232,09 zł).

W dniu 5 marca 2013 roku zamawiający wezwał firmę „BUDMAR” Marcin Stawiarski z Kawęczyna do uzupełnienia dokumentów, a mianowicie do złożenia aktualnego odpisu z właściwego rejestru, w celu wskazania braku podstaw do wykluczenia w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, wystawionego nie wcześniej niż 6 m-cy przed upływem składania ofert, a w stosunku do osób fizycznych – oświadczenie w zakresie art. 24 ust.1 pkt 2 ustawy. Termin złożenia dokumentu wyznaczono na okres 3 dni od daty otrzymania wezwania, jednak nie później niż do dnia 11 marca 2013 roku. Nawiązując do powyższego wezwania wskazać należy, iż w wyniku analizy w/w oferty stwierdzono, że wykonawca przedłożył wymagany przez zamawiającego dokument z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wygenerowany w dniu 2 marca 2013 roku spełniający wymogi ustawowe, natomiast w ofercie brakowało oświadczenia wykonawcy dotyczącego spełnienia warunku wynikającego z art. 24 ust. pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, który doręczony został zamawiającemu w dniu 7 marca 2013 roku.

W toku kontroli stwierdzono, że wykonawca P.P.H.U. „MAG-TOM” Leopold Dobrakowski z Barkowic k. Sulejowa załączył do oferty informację o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej wygenerowaną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w dniu 26 stycznia 2012 roku. Wskazać należy, iż zgodnie z § 3 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich dokumenty te mogą być składane (Dz. U. z 2013 roku, poz. 231) – w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia wykonawcy w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w postępowaniach określonych w art. 26 ust.2 ustawy zamawiający może żądać aktualnego odpisu z właściwego rejestru lub centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (...) w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia w oparciu o art. 24 ust.1 pkt 2 ustawy, wystawionego nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem

313.621,78 zł netto, budynek nr 2 i budynek nr 3 – 52.024,76 zł. Zawiadomienie o wyborze oferty zamieszczono w BIP (strona internetowa Gminy Ręczno) w dniu 12 marca 2013 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń od dnia 12 marca do 2 kwietnia 2013 roku.

Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (ZP-PN) Wójt Gminy zatwierdził w dniu 4 kwietnia 2013 roku. Z protokołu wynika, że wartość zamówienia stanowi kwotę łączną 408.624,60 zł netto i ustalona została na podstawie kosztorysów inwestorskich. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć środki w wysokości 504.300,00 zł brutto.

Kontrola wykazała, że jedynym dokumentem potwierdzającym pracę komisji przetargowej na przedmiotowym zadaniu był Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (ZP-PN) zatwierdzony przez Wójta Gminy w dniu 4 kwietnia 2013 roku. Ustalono, iż zgodnie z *Regulaminem pracy komisji przetargowej* – do obowiązków członków komisji przetargowej należy m.in.:

- przedłożenie Wójtowi Gminy do zatwierdzenia projektów dokumentów przygotowanych przez komisję (§ 4 pkt 5 regulaminu – część regulująca prawa i obowiązki członków komisji);
- sporządzanie przez sekretarza komisji protokołu z jej posiedzenia zawierającego datę oraz wskazanie czynności i rozstrzygnięć podejmowanych przez komisję na posiedzeniu; obowiązek popisania protokołu z posiedzenia ciąży na członkach komisji uczestniczących w posiedzeniu (§ 5 pkt 1 i 2 regulaminu – część regulująca tryb pracy komisji przetargowej);
- przedstawienie Wójtowi Gminy odpowiednich projektów pism dotyczących propozycji wyboru najkorzystniejszej oferty, bądź wystąpienia o unieważnienie postępowania (§ 3 pkt 7 regulaminu – część określająca kolejne czynności komisji).

W świetle powyższego wskazać należy, że zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych komisja przetargowa jest zespołem pomocniczym kierownika zamawiającego powołanym do oceny spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz do badania o oceny ofert. Stosownie do art. 20 ust. 3 ustawy komisja przetargowa w szczególności przedstawia kierownikowi zamawiającego propozycje wykluczenia wykonawcy, odrzucenia oferty oraz wyboru najkorzystniejszej oferty (...). Ponieważ za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania odpowiada kierownik zamawiającego, on też zatwierdza propozycje komisji dotyczące m.in. wykluczenia wykonawcy, odrzucenia oferty oraz wyboru najkorzystniejszej oferty, a także unieważnienia postępowania. A zatem przebieg pracy komisji przetargowej winien być dokumentowany zgodnie z zasadami określonymi w *Regulaminie*.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w BZP w dniu 4 kwietnia 2013 roku nr ogłoszenia 130732-2013.

5. Z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 2 kwietnia umowy:

- 1) nr 01/04/2013 – przedmiotem tej umowy jest wykonanie robót budowlanych dotyczących zadania „*Remont sali przy Urzędzie Gminy – Wspólny Dom*”, w ramach którego będzie wykonywany „*Remont sali Wspólny Dom pełniący funkcje kulturalne*”. Zakres robót remontowych obejmuje przebudowę **budynku nr 1**, w

ramach których przewidziano: roboty rozbiórkowe, wykonanie pokryć oraz konstrukcji dachowych, wykonanie robót murowych, ciesielskich (konstrukcja sceny), roboty wykończeniowe zewnętrzne i wewnętrzne, wykonanie instalacji sanitarnej, wodociągowej i elektrycznej. Szczegółowy zakres i sposób wykonania przedmiotu zamówienia określają: umowa, oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawierająca dokumentację techniczną. Termin realizacji przedmiotu umowy wyznaczono do dnia 25 lipca 2013 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 254.977,06 zł netto + 23 % podatek VAT (brutto 313.621,78 zł. Zamawiający dopuścił możliwość fakturowania częściowego na podstawie faktur wykonawcy wystawianych w oparciu o protokoły odbioru częściowego, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym; termin płatności faktur ustalono na okres 30 dni. W przedmiotowej umowie uregulowano również zagadnienia w zakresie obowiązków zamawiającego i wykonawcy, nadzór inwestorski, zasady gwarancji i rękojmi, zmiany umowy, zasady odbioru robót, kary umowne.

W dniu podpisania umowy wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy na kwotę 15.681,09 zł w formie gwarancji należytego wykonania umowy i usunięcia wad lub usterek nr 903004839916 z dnia 27 marca 2013 roku udzielonej przez Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A. w Sopocie na okres od podpisania umowy do dnia 15 lipca 2013 roku – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy oraz w wysokości 4.704,33 zł od dnia dokonania odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru robót stwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy – do dnia 31 lipca 2017 roku – w zakresie roszczeń z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad lub usterek powstałych w przedmiocie umowy.

Aneksem nr 1 (bez daty) do w/w gwarancji wprowadzono zmiany dotyczące terminu jej ważności, który ustalono od dnia podpisania umowy do dnia dokonania odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru stwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 lipca 2013 roku – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy oraz od dnia odbioru przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru stwierdzającym należyte wykonanie przedmiotu umowy, do dnia 16 sierpnia 2017 roku – w zakresie roszczeń z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad lub usterek powstałych w przedmiocie umowy.

Aneksem nr 1/01/04/2013 z dnia 18 kwietnia 2013 roku do umowy nr 01/04/2013 wprowadzono zmiany dotyczące numeru bankowego wykonawcy, na które inwestor będzie dokonywał zapłaty za wykonanie przedmiotu umowy.

Aneksem nr 2/01/04/2013 z dnia 15 lipca 2013 roku do umowy nr 01/04/2013 wprowadzono zmiany polegające na ustaleniu nowego terminu zakończenia robót, który wyznaczono do dnia 31 lipca 2013 roku.

Kontrola wykazała, że pismem z dnia 29 maja 2013 roku (data wpływu 31 maj 2013 roku) wykonawca zwrócił się inwestora, iż z powodu prac dodatkowych i koniecznych do prawidłowego ukończenia zadania, tj. wyrównania i zagęszczenia podbudowy pod podkład betonowy, wykonania podkładu betonowego na całym obiekcie, wykonania wieńca na całym remontowanym budynku, wykonania wylewki betonowej na wieży oraz z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych prosi o przedłużenie terminu wykonania zadania – zgodnie z zapisem w umowie nr 01/04/2013 z dnia 2 kwietnia 2013 roku (§ 21 ust, 1 pkt 1

ppkt d) e)). Wykonawca oświadczył, iż z powodu w/w prac oraz niesprzyjających warunków atmosferycznych opóźnione są inne prace budowlane ze względu na czas, jaki potrzebny jest do procesu technologicznego i prawidłowego wykonania zadania, zgodnie ze sztuką budowlaną. Według kierownika budowy - konieczność wykonania robót dodatkowych, o których mowa w piśmie wykonawcy z dnia 29 maja 2013 roku opisanym powyżej zgodnie z polskimi normami technologicznymi i obowiązującymi przepisami - wymaga zmiany terminu zakończenia realizacji zadania (wykonawca załączył do pisma skierowanego do zamawiającego **informacje o opadach deszczu i warunkach atmosferycznych panujących w okresie realizacji zadania uzyskane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie**).

Inspektor nadzoru na przedmiotowym zadaniu Pan Włodzimierz Rak w piśmie z dnia 15 lipca 2013 roku potwierdził konieczność wykonania w/w robót dodatkowych, co jednak spowoduje opóźnienie w wykonywaniu prac wykończeniowych wewnątrz pomieszczeń. Ponadto z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne, tj. obfite opady deszczu spowodowały opóźnienie w wykonywaniu prac wykończeniowych zewnętrznych obiektu, bowiem nastąpiło nasiąknięcie ścian budynku i wykonywanych tynków zewnętrznych - opóźnienia mogą spowodować nie ukończenie zadania w umownym terminie. W związku z powyższym inspektor nadzoru wnioskuje o wydłużenie terminu wykonania zadania do końca miesiąca lipca 2013 roku umożliwiającego zakończenie prac zgodnie z zasadami i sztuką budowlaną, w odpowiednich warunkach atmosferycznych;

- 2) umowa nr 02/04/2013 - przedmiotem tej umowy jest wykonanie robót budowlanych dotyczących zadania „*Remont sali przy Urzędzie Gminy – Wspólny Dom*”, w ramach którego wykonywany będzie *remont elewacji budynku łącznika – budynek nr 3 wraz z elewacją budynku OSP – budynek nr 2*. Zakres robót remontowych obejmuje: wykonanie pokryć dachowych garażu (budynek nr 2) oraz łącznika (budynek nr 3), montaż okien, tynki zewnętrzne, roboty malarskie, remont schodów, instalację odgromową. Szczegółowy zakres i sposób wykonania przedmiotu zamówienia określają: umowa, oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawierająca dokumentację techniczną. Termin realizacji przedmiotu umowy wyznaczono do dnia 15 lipca 2013 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 42.296,55 zł netto + 23 % podatek VAT (brutto 52.024,76 zł. Zamawiający dopuścił możliwość fakturowania częściowego na podstawie faktur wykonawcy wystawianych w oparciu o protokoły odbioru częściowego, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym; termin płatności faktur ustalono na okres 30 dni. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustalone zostało na kwotę 2.601,24 zł wykonawca wniósł w gotówce w dniu 2 kwietnia 2014 roku.

Na okoliczność zawarcia z wykonawcą 2 umów wyjaśnienie do protokołu kontroli złożył Wójt Gminy Pan Piotr Łyson. Z wyjaśnienia wynika m.in., że zawarcie dwóch umów pozwoliło na mniej skomplikowane procedury rozliczenia dofinansowania inwestycji.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Pana Piotra Łysonia stanowi załącznik nr 31 do protokołu kontroli.

6. Rozliczenie finansowe z wykonawcą robót - za wykonanie przedmiotu zamówienia wykonawca wystawił faktury:

Lp.	Oznaczenie faktury	Kwota faktury	Data wpływu do Urzędu Gminy	Dekretacja/klasyfikacja	Umowny termin zapłaty	Faktyczny termin zapłaty	Uwagi (protokoły odbioru robót)
-----	--------------------	---------------	-----------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------------------	---------------------------------

UMOWA NR 01/04/2013 Z DNIA 2 KWIETNIA 2013 ROKU							
1.	2/06/13 z dnia 4.06.2013 r.	58.511,47	7.06.2013	080/201 poz. ks. 446	30 dni	8.07.2013 WB 136	Prot. odb. z 31.05.2013 r.
2.	1/07/2013 19.07.2013	10.208,94	22.07.2013	080/201 poz. ks. 553	30 dni	19.08.2013 WB 165	Prot. odb. z 19.07.2013
3.	1/09/2013 2.09.2013	255.110,31	2.09.2013	080/201 poz. ks. 651	30 dni	27.09.2013 BGK nr	Prot. odb. z 2.08.2013
UMOWA NR 02/04/2013 Z DNIA 2 KWIETNIA 2013 ROKU							
4.	1/06/2013 z 4.06.2013 r.	41.815,82	7.06.2013	080/201	30dni	8.07.2013 WB nr 135	Prot. odbioru z 31.05.2013 r.
OGÓŁEM UMOWA NR 1 I NR 2 – 365.646,54 ZŁ BRUTTO							

7. **Nadzór inwestorski** powierzono Panu Włodzimierzowi Rakowi działającemu w ramach Firmy Usługi Inwestycyjne „PROJEKT-BUD” z Włoszczowej na podstawie umów:

1) nr 03/04/2013 z dnia 2 kwietnia 2013 roku; przedmiotem umowy jest pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania inwestycyjnego pn. „remont sali przy Urzędzie Gminy Wspólny Dom” w ramach którego będzie wykonywany „remont sali Wspólny Dom pełniący funkcje kulturalne”. Zakres rzeczowy nadzoru inwestorskiego obejmował: roboty rozbiórkowe, wykonanie pokryć oraz konstrukcji dachowych, roboty murowe wewnętrzne i zewnętrzne, roboty ciesielskie konstrukcji sceny, roboty wykończeniowe zewnętrzne i wewnętrzne, instalacje sanitarne, wodociągowe i elektryczne. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 2.450,00 zł niezmiennie przez cały okres realizacji umowy. Podstawą wystawienia rachunku będzie bezusterkowy protokół odbioru końcowego robót budowlanych. Zapłata nastąpi w ciągu 14 dni od daty otrzymania rachunku.

Za wykonanie przedmiotu umowy inspektor nadzoru wystawił rachunek nr 12/2013 z dnia 6 września 2013 roku na kwotę 2.450,00 zł (data wpływu rachunku - 6.09.2013 r.); zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 46; zapłacono przelewem w dniu 17 września 2013 roku – WB 187; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 poz. księgową 194;

2) nr 04/04/2013 z dnia 2 kwietnia 2013 roku; przedmiotem umowy jest pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania inwestycyjnego pn. „remont sali przy Urzędzie Gminy Wspólny Dom” w ramach którego będzie wykonywany „remont elewacji budynku łącznika – Budynek nr 3 wraz z elewacją budynku OSP – Budynek nr 2”. Zakres rzeczowy nadzoru inwestorskiego obejmuje: wykonanie pokryć dachowych garażu (budynku nr 2) oraz łącznika (budynku nr 3), instalowanie okien, tynki zewnętrzne, roboty malarskie, remont schodów, instalację odgromową. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 450,00 zł niezmiennie przez cały okres realizacji umowy. Podstawą wystawienia rachunku będzie bezusterkowy protokół odbioru końcowego robót budowlanych. Zapłata nastąpi w ciągu 14 dni od daty otrzymania rachunku.

Za wykonanie przedmiotu umowy inspektor nadzoru wystawił rachunek nr 13/2013 z dnia 6 września 2013 roku na kwotę 450,00 zł (data wpływu rachunku - 6.09.2013 r.); zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 47; zapłacono przelewem w dniu 17 września 2013 roku – WB 187; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 poz. księgową 194.

Na okoliczność realizacji zadania prowadzono dziennik budowy nr 156/2013 wydany w dniu 3 kwietnia 2013 roku przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie pozwolenia na budowę nr 1006/2012 z dnia 11 grudnia

2012 roku. Według zapisów w dzienniku roboty rozpoczęto w dniu 17 kwietnia 2013 roku, a zakończono w dniu 31 lipca 2013 roku.

Decyzją nr 65/2013 z dnia 2 września 2013 roku znak PINB.7353/382/2013 Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Piotrkowie Trybunalskim udzielił Gminie Ręczno pozwolenia na użytkowanie przebudowanego budynku z salą „Wspólny Dom” przy Urzędzie Gminy w Ręcznie.

8. Zabezpieczenie środków w budżecie

Na wykonanie dokumentacji projektowej oraz na realizację zadania w budżecie Gminy zabezpieczono środki finansowe w dz. 921 rozdz. 92109 uchwałami Rady Gminy:

L.p.	Nr i data uchwały	Plan	Zamiany		Plan po zmianach	Przeznaczenie środków
			Zwiększenie	Zmniejszenie		
1.	XVII/113/2012 z 27.09.2012	0,00	§ 6050 – 10.000,00	0,00	10.000,00	Dokumentacja
2013 rok						
1.	XXII/139/2012 z 28.12.2012	6050 – 504.300,00	-	-	504.300,00	Roboty budowlane
2.	XXVI/186/2013 z 3.06.2013	504.300,00	-	§ 6050 135.300,0	369.000,00	
3.	XXVII/190/2013 z 26.06.2013	369.000,00	-	§ 6050 257.427,05	§ 6050 111.572,95	Roboty budowlane
			§ 6057 205.941,64	-	§ 6057 205.941,64	
			§ 6059 51.485,41	-	§ 6059 51.485,41	
4.	XXVIII/196/2013 z 15.07.2013	§ 6050 111.572,95	§ 6050 486,00	-	§ 6050 112.058,95	
		§ 6057 205.941,64	§ 6057 1.691,00	-	§ 6057 207.632,64	
		§ 6059 51.485,41	§ 6059 423,00	-	§ 6059 51.908,41	
5.	XXIX/198/2013 z 26.09.2013	§ 6050 112.058,95	-	§ 6050 2.000,00	§ 6050 114.058,95	
		§ 6057 207.632,64	-	-	§ 6057 207.632,64	
		§ 6059 51.908,41	-	-	§ 6059 51.908,41	

Protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 9 sierpnia 2013 roku. OT nr 22/2013 z dnia 4 października 2013 roku na kwotę 381.776,82 zł sporządzono na podstawie ogólnego rozliczenia kosztów zrealizowanego zadania inwestycyjnego. Zaksięgowano w dniu 4 października 2013 roku na kontach Wn 011/Ma 080 pod poz. księgową OT/22. **Kontrola wykazała, że do kosztów zadania inwestycyjnego ujęto koszty zakupu projektora OPTOMA W303 na kwotę brutto 2.593,69 zł. Z opisu faktury wynika, że projektor zakupiono na potrzeby „Remontu sali Wspólny Dom” pełniącej funkcje kulturalną, gdzie zostanie zamontowany. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej i inspektora Pana Marcina Kusa wynika, że podczas składania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla zadania inwestycyjnego „Remont sali Wspólny Dom pełniącej funkcje kulturalne” – do wniosku o uzyskanie pomocy konieczne było dołączenie uzasadnienia zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD – cel główny nr 2, cel szczegółowy nr 3. Powyższe spowodowało konieczność uwzględnienia we wniosku zakupu rzutnika multimedialnego, który dał dodatkową liczbę punktów w ocenie**

wniosku ze względu na cel szczegółowy nr 3 – „wnioskodawca wdraża operacje o innowacyjnym charakterze wcześniej nie stosowanym w obszarze LGD”. Ustalenia takie zapadły na spotkaniu z opiekunem wniosku Lokalnej Grupy Działania BUDUJ-RAZEM. Dzięki temu urządzeniu wniosek Gminy uzyskał dodatkową liczbę punktów i został uznany za zgodny z LSR i zajął 8 miejsce na liście ocenianych wniosków.

Wyjaśnienie Pani Bożeny Jarosińskiej – Skarbnika Gminy i Pana Marcina Kusa – inspektora Urzędu Gminy z dnia 11 grudnia 2014 roku w sprawie zakupu rzutnika multimedialnego stanowi załącznik nr 32 do protokołu kontroli.

Powyższe urządzenie zakupiono ze środków zaplanowanych w dz. 750 rozdz. 75095 § 6050 – 485,00 zł, § 6057 – 1.686,95 zł i § 6059 – 421,74 zł. Zapłacono w dniu 4 października 2013 roku – WB 158 – 1.686,95 zł i WB 213 – 906,74 zł.

Przedmiotowe zadanie współfinansowane było przez Unię Europejską w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W dniu 11 kwietnia 2013 roku Gmina Ręczno zawarła z Samorządem Województwa Łódzkiego umowę o przyznanie pomocy nr 00986-6930-UM0530126/12 w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadającym warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Gminie zostanie przyznana na podstawie złożonego wniosku pomoc w wysokości 287.773,00 zł; pomoc wypłacona zostanie do wysokości 80% kosztów kwalifikowalnych. Aneks nr 1 z dnia 20 sierpnia 2013 roku do w/w umowy wprowadzone zostały zmiany w zakresie wysokości przyznanej pomocy, którą obniżono do kwoty – 217.148,00 zł.

W dniu 8 lipca 2013 roku Gmina Ręczno zawarła **umowę pożyczki nr PROW 413.11.03669.10 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych** operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 – wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Zgodnie z umową Bank udziela Gminie Ręczno pożyczki z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie w wysokości do 287.773,00 zł, tj. kwoty wynikającej z umowy o przyznaniu pomocy. Pożyczka przeznaczona jest na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji *remont sali „Wspólny Dom” pełniące funkcje kulturalne*. Spłata wykorzystanej kwoty pożyczki jest dokonywana ze środków otrzymanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Przebudowa drogi Stobnica Dolna – zamówienie z trybie przetargu nieograniczonego

1. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej zlecono na podstawie umowy zlecenia nr 3/05/2013 z dnia 7 maja 2013 roku Przedsiębiorstwu Projektowo-Wykonawczemu „AL.-DROG” Albin Chomicki w Piotrkowie Trybunalskim. Przedmiot umowy obejmuje: projekt budowlany, kosztorys inwestorski i nakładczy, specyfikację techniczną. Termin wykonania w/w dokumentacji wyznaczono do dnia 31 lipca 2013 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie w kwocie brutto 8.610,00 zł. Przekazanie dokumentacji zamawiającemu nastąpi protokołem zdawczo – odbiorczym.

Protokół zdawczo – odbiorczy dokumentacji (bez daty) w postaci: projektu budowlanego, kosztorysów inwestorskiego i nakładczego oraz specyfikacji technicznej spisany między stronami wpłynął do zamawiającego w dniu 5 sierpnia 2013 roku.

Za wykonanie dokumentacji wykonawca wystawił fakturę nr 18/2013 z dnia 14 sierpnia 2013 roku na kwotę 8.610,00 zł; data wpływu faktury – 14 sierpnia 2013 roku; termin płatności – 14 dni; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 w dz. 600 rozdz. 60016 § 6050; zapłacono przelewem w dniu 29 sierpnia 2013 roku – WB 173, poz. księgowa 180.

Wartość kosztorysowa zadania inwestycyjnego wynikająca z kosztorysu inwestorskiego na dzień 10 lutego 2014 roku stanowiła kwotę netto – 929.478,65 zł (1.143.258,74 zł brutto), w tym:

- przebudowa drogi – 1.060.908,74 zł brutto (netto 862.527,43 zł);
- przebudowa drogi – chodniki – 82.350,00 zł (netto 66.951,22 zł).

2. Decyzją nr 652/2013 z dnia 3 września 2013 roku znak AB.6740.1.668.2013.ZK Starosta Powiatu Piotrkowskiego zatwierdził projekt budowlany i udzielił Gminie Ręczno pozwolenia na przebudowę drogi w miejscowości Stobnica Dolna – droga gminna nr 110302E na odcinku od km 0+000,00 do km 1+086,42 na działce o nr ewidencyjnym 553 obręb Stobnica gm. Ręczno.

Dziennik budowy nr 461/2014 z dnia 8 lipca 2014 roku wydany został przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim; wg zapisów dziennika rozpoczęcie robót nastąpiło w dniu 23 lipca 2014 roku a zakończenie potwierdzone przez inspektora nadzoru – 25 września 2014 roku.

3. Ogłoszenie o zamówieniu na roboty budowlane zamieszczono: w BZP nr ogłoszenia 195948-2014, data zamieszczenia 10 czerwca 2014 roku, w BIP w dniu 10 czerwca 2014 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w okresie od 10 czerwca do 26 czerwca 2014 roku. Zgodnie z ogłoszeniem przedmiotem zamówienia jest przebudowa drogi Stobnica Dolna. Zakres robót obejmuje m.in. budowę drogi o długości 1086,42 mb i szerokości 4,50 mb; szerokość pobocza 2x0,75 m; na odcinku o długości 495 mb chodnik jednostronny o zmiennej szerokości z kostki brukowej grubości 8 cm. Na istniejącej nawierzchni asfaltowej projektowanej jezdni przewidziano warstwy: wyrównawczą i wiążącą z betonu asfaltowego AC11S o grubości 4 cm oraz warstwę ścieralną z betonu asfaltowego AC 11W o grubości 4 cm; zjazdy do posesji o szerokości 4,5 m. Szczegółowy zakres robót określa dokumentacja techniczna – specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiary robót. Zamawiający przewidział udzielenie zamówień uzupełniających zgodnie z art. 67. Ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówienie uzupełniające dotyczy odcinka drogi gminnej o długości 350 mb na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 482 wraz z poboczami i odtworzeniem rowu odwodniającego na całym odcinku, w ramach inwestycji „Budowa drogi w miejscowości Dęba gm. Ręczno”. Roboty polegać będą na uzupełnieniu podbudowy i wykonaniu nawierzchni asfaltowej. Zamawiający nie dopuszczał składania ofert częściowych i wariantowych; wymagał natomiast wniesienia przez wykonawców wadium w wysokości 20.000,00 zł. Termin wykonania robót ustalono do dnia 15 września 2014 roku. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 27 czerwca 2014 roku. Jako kryterium oceny ofert wskazano w 100 % najniższą cenę. Zamawiający przewidział istotne zmiany postanowień umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy w zakresie: 1) terminu realizacji przedmiotu zamówienia (w oparciu o ustalone przez zamawiającego warunki); 2) wysokości ceny brutto w przypadku zmiany stawki podatku VAT dla robót objętych

przedmiotem umowy (na określonych warunkach); 3) formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy – zgodnie z art. 149 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych; 4) oznaczenia danych dotyczących zamawiającego bądź wykonawcy; 5) rozszerzenia odpowiedzialności z tytułu rękojmi oraz przedłużenia terminu udzielonej gwarancji. Termin związania ofertą wynosi 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził w dniu 10 czerwca 2014 roku Wójt Gminy Pan Piotr Łysoń. Specyfikacja dostępna była na stronie internetowej zamawiającego oraz w jego siedzibie.

Zapytanie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia złożyli wykonawcy:

- 1) „DROMOST” Sp.J. Lipie/Radomsko – pismem z dnia 17 czerwca 2014 roku wykonawca zapytał zamawiającego, czy dopuszcza się wykazanie robót polegających na remontach, przebudowie lub modernizacji dróg jako roboty potwierdzające spełnienie warunku dotyczącego wiedzy i doświadczenia. Odpowiedź do wykonawcy przekazana została również w dniu 17 czerwca 2014 roku oraz zamieszczona w BIP jako kolejny załącznik pod ogłoszeniem o przetargu;
 - 2) PRD-M Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim – pismem z dnia 18 czerwca 2014 roku wykonawca zwrócił się do zamawiającego o udzielenie wyjaśnień dotyczących przedmiotu zamówienia, w tym m.in. pozwolenia na budowę, kategorii drogi, wycinki drzew, przebudowy hydrantów, dodatkowych zjazdów, wykonania warstwy wiążącej oraz o uzupełnienie przedmiaru robót: o wykonanie rowu krytego na wysokości działki 182/2 i odtworzenie nawierzchni betonowej na wysokości posesji 26A; o wykonanie krawężnika na zjazdach z kostki betonowej; o wykonanie regulacji studzienek zasuw wodociągowych. Odpowiedź zamawiającego przesłana została do wykonawców: PRD-M Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim i do firmy „DROMOST” Sp.J. w Lipiu oraz zamieszczona w BIP w dniu 23 czerwca 2014 roku;
 - 3) STRABAG Sp. z o.o. Oddział Łódź – pismem z dnia 18 czerwca 2014 roku (nadane faksem w dniu 24 czerwca 2014 roku) wykonawca zwrócił się do zamawiającego o wyjaśnienie pozycji kosztorysu w zakresie parametrów barier ochronnych. Zamawiający udzielił odpowiedzi wszystkim wykonawcom w dniu 25 czerwca 2014 roku oraz zamieścił informację w BIP w dniu 25 czerwca 2014 roku.
4. Kontrola wykazała, że na okoliczność postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania *Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Stobnica Dolna* zamawiający nie powołał komisji przetargowej. W prowadzonym postępowaniu oświadczenia o braku okoliczności wymienionych w art. 17 ust.1 pkt 1-5 ustawy Prawo zamówień publicznych, skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego złożyli: Wójt Gminy Pan Piotr Łysoń – jako kierownik zamawiającego, Sekretarz Gminy Pani Maria Lesiakowska. Kontrola wykazała, że w dniu 27 czerwca 2014 Wójt Gminy powierzył Sekretarzowi Gminy Pani Marii Lesiakowskiej czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie inwestycji „Przebudowa drogi w Stobnicy Dolnej, tj. czynności wyboru oferty i udzielenie zamówienia w przetargu nieograniczonym. Według protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (ZP-PN) część A – osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w pkt 1 – kierownik zamawiającego, Wójta Gminy Pana Piotra Łysonia wpisano jako wykonującego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jak również jako niewykonującego czynności w postępowaniu, który przekazał pisemne upoważnienie do dokonania czynności otwarcia ofert Pani Marii Lesiakowskiej.

Z wyjaśnienia Wójta Gminy Pana Piotra Łysonia wynika, że Pani Maria Lesiakowska otrzymała pisemne powierzenie czynności (upoważnienie) w przedmiotowym postępowaniu, zastrzeżone dla Wójta Gminy, wykonywane w czasie nieobecności Wójta Gminy. W związku z upoważnieniem wykonała czynność otwarcia ofert, a fakt ten został odnotowany w Protokole czynności postępowania.

Ponadto, w przedmiotowym postępowaniu oświadczenia złożyli pracownicy zamawiającego w osobach: Pani Barbara Gołygowska – wg protokołu ZP-PN wykonująca czynności związane z przygotowaniem zamówienia publicznego, tj. w zakresie: SIWZ, publikacji ogłoszeń, otwarcia ofert, protokołu postępowania wraz z załącznikami, zawiadomienia o wyborze wykonawcy, terminu podpisania umowy, zawiadomienia o zawarciu umowy; Pan Marcin Kusa – wg protokołu ZP-PN przygotowuje opis przedmiotu zamówienia, udziela informacji wykonawcom; Pani Kinga Mirz – wskazana w protokole ZP-PN jako inna osoba wykonująca czynności w postępowaniu polegające na publikowaniu: ogłoszeń o zamówieniu, SIWZ wraz z załącznikami, zawiadomienia o wyborze oferty – na stronie BIP Urzędu Gminy Ręczno.

W odniesieniu do powyższego wskazać należy, iż zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych – za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego. Zgodnie z treścią ust. 2 – za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiadają także inne osoby w zakresie, w jakim powierzono im czynności w postępowaniu oraz czynności związane z przygotowaniem postępowania; kierownik zamawiającego może powierzyć pisemnie wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności pracownikom zamawiającego. Z powołanego przepisu wynika zatem, że powierzenie musi mieć postać upoważnienia indywidualnie adresowanego dla danego pracownika z wymienieniem czynności z zakresu postępowania przetargowego, które zostały mu powierzone.

Kontrola wykazała, że pracownicy zamawiającego wskazani w Protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego ZP-PN uczestniczący w postępowaniu o udzielenie zamówienia na zadanie „Przebudowa drogi Stobnica Dolna” nie posiadali imiennych upoważnień Wójta Gminy określających powierzone im do wykonania czynności w przedmiotowym postępowaniu. W związku z tym, że na okoliczność postępowania o udzielenie w/w zamówienia publicznego kierownik zamawiającego nie był zobowiązany do powołania komisji przetargowej, powierzenie w tym przypadku określonych obowiązków pracownikom powinno nastąpić zgodnie z wymogami art. 18 ustawy Prawo zamówień publicznych. Czynności wskazane w Protokole jako wykonywane przez pracowników zamawiającego przypisane zostały do obowiązków tychże pracowników poprzez powierzenie przez Wójta Gminy zakresami czynności, obowiązków i odpowiedzialności. Wskazać należy, że powierzenie pracownikowi jednostki określonych czynności i obowiązków przez Kierownika jednostki wynika z samego faktu zatrudnienia i zwierzchnictwa służbowego w stosunku do pracowników urzędu. Zatem w dyspozycji Wójta Gminy – jako pracodawcy i zwierzchnika służbowego było powierzenie określonych zadań swoim pracownikom.

Wyjaśnienie Wójta Gminy dotyczące zamówienia „Przebudowa drogi Stobnica Dolna” stanowi załącznik nr 33 do protokołu kontroli.

5. W wyznaczonym przez zamawiającego terminie oferty złożyli wykonawcy:

- 1) **nr 1** – Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. w Piotrkowie Trybunalskim – cena oferty netto – 719.587,34 zł (brutto – 885.092,43 zł);
- 2) **nr 2** – „DROMOST” Spółka Jawna J.Łaska, M.Łaska, M.Łaska-Maćkowiak w Lipiu k/Radomska – cena oferty netto – 677.397.57 zł (brutto – 833.199.01 zł);
- 3) **nr 3** – STRABAG Sp. z o.o. Pruszków Oddział w Łodzi – cena oferty netto – 855.389,08 zł (brutto – 1.052.128,57 zł).

Na podstawie przedstawionych do kontroli dokumentów z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Stobnica Dolna” stwierdzono, że w tymże postępowaniu wpłynęła również oferta firmy EURO-BRUK Kamila Żaka z Radomia. W związku z tym, że oferta wykonawcy wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 27 czerwca 2014 roku o godz. 9²⁰, natomiast ustalony termin składania ofert upływał w dniu 27 czerwca 2014 roku do godz. 9⁰⁰, zamawiający - działając na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz na podstawie warunków określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia – zwrócił ofertę wykonawcy, bowiem wpłynęła ona po wyznaczonym terminie do składania ofert.

6. W dniu 3 lipca 2014 roku zamawiający zawiadomił uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty. Zgodnie z zawiadomieniem najkorzystniejszą ofertę na wykonanie zadania pn. „przebudowa drogi Stobnica Dolna” złożyła firma „DROMOST” Sp.J. z Lipia. Zawiadomienie o wyborze oferty zamieszczono w BIP (strona internetowa Gminy Ręczno) w dniu 3 lipca 2014 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń od dnia 2 lipca do 11 lipca 2014 roku.

Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (ZP-PN) podpisał Wójt Gminy w dniu 11 lipca 2014 roku. Z ogłoszenia wynika, że wartość zamówienia określona została na kwotę 929.478,65 zł netto kosztorysem inwestorskim + 120.000,00 zł – na przewidywane zamówienie uzupełniające na przebudowę drogi w m. Dęba – ustalonej na podstawie planowanych kosztów. Z protokołu wynika również, że bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć środki w wysokości 1.190.000,00 zł brutto (droga Stobnica Dolna).

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w BZP w dniu 11 lipca 2014 roku nr ogłoszenia 233188-2014.

7. Z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 11 lipca 2014 roku umowę nr 4/07/2014, której przedmiotem jest wykonanie robót dotyczących zadania pn. *Przebudowa drogi Stobnica Dolna*. Zakres robót obejmuje przebudowę odcinka drogi o długości 1.086,42 mb. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia określa dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych oraz oferta wykonawcy. Termin realizacji zamówienia ustalono do dnia 15 września 2014 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie brutto 833.199,01 zł (netto 677.397,57 zł), w tym:
 - za przebudowę drogi (bez obiektu mostowego) – 741.700,66 zł brutto (netto 603.008,67 zł);
 - za obiekt mostowy – 27,232,20 zł brutto (netto 22.140,00 zł);
 - za budowę chodnika – 64.266,15 zł brutto (netto 52,248,90 zł).

Zamawiający dopuścił możliwość fakturowania częściowych wykonanych robót w oparciu o protokół odbioru częściowego, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym robót. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktur częściowych do wysokości 50% wynagrodzenia umownego, w terminie 30 dni od daty ich doręczenia wraz z protokołem odbioru wykonanych robót podpisanym przez inspektora nadzoru. Pozostałe 50 % wynagrodzenia umownego płatne będzie w ciągu 30 dni od daty odbioru końcowego przedmiotu umowy, uwzględniającego termin usunięcia usterek.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustalone przez zamawiającego w wysokości 41.659,95 zł wniesione zostało przez wykonawcę w dniu podpisania umowy w formie ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu nr 04GG13/077/14/0036 udzielonej przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w dniu 8 lipca 2014 roku. InterRisk udzielił gwarancji zapłaty bezspornych należności do kwoty 41.659,95 zł na okres od dnia 11 lipca do dnia 15 października 2014 roku – w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy.

Wykonawca przedłożył również ubezpieczeniową gwarancję usunięcia wad i usterek nr 06GG13/077/14/0044 udzieloną przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w dniu 22 września 2014 roku. InterRisk udzielił gwarancji zapłaty bezspornych należności do kwoty 12.497,99 zł na okres od dnia 19 września 2014 roku do dnia 4 października 2017 roku – w zakresie roszczeń z tytułu nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego.

W dniu 10 września 2014 roku strony spisały protokół wykonania robót dodatkowych, nie objętych zamówieniem, których wykonanie stało się konieczne, a polegających na wykonaniu 2 wjazdów z kruszywa wraz z przepustami pod wjazdami z rur żelbetowych oraz rów odkryty o długości 10 m wraz z wjazdem na posesję z przepustami – 6 m.

W wyniku powyższego w dniu 12 września 2014 roku z dotychczasowym wykonawcą zawarto umowę nr 2/09/2014, na podstawie której zlecono wykonanie wjazdów do furtek z kruszywa wraz z przepustami pod wjazdami z rur żelbetowych oraz rowu odkrytego o długości 10 m wraz z wjazdem na posesję z przepustami – 6 m. Termin wykonania umowy ustalono na dzień 30 września 2014 roku; za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie w kwocie 1.999,98 zł brutto (netto 1.626,00 zł). Zamówienia udzielono stosownie do art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Protokół odbioru końcowego robót spisano w dniu 7 października 2014 roku; według protokołu wartość wykonanych robót określona została na kwotę 1.626 zł netto (brutto 1.999,98 zł).

Za wykonanie przedmiotu umowy wykonawca wystawił faktury:

- nr 114/2014 zł dnia 19 września 2014 roku na kwotę 741.700,66 zł brutto za przebudowę drogi w Stobnicy Dolnej. Data wpływu do jednostki 19 września 2014 roku; termin płatności 19 października 2014 roku. Fakturę wystawiono na podstawie protokołu ostatecznego wykonania robót budowlanych z dnia 19 września 2014 roku polegających na przebudowie drogi (bez obiektu mostowego i chodnika). Operację zapisano na kontach Wn 080/ Ma 201 pod poz. księgową 665; zapłacono przelewem w dniu 14 października 2014 roku WB 202, poz. księgową 225; zaksięgowano na kontach Wn 201/Ma 130;
- nr 116/2014 zł dnia 19 września 2014 roku na kwotę 64.266,15 zł brutto za przebudowę drogi w Stobnicy Dolnej – chodnik. Data wpływu do jednostki 19 września 2014 roku; termin płatności 19 października 2014 roku. Fakturę

wystawiono na podstawie protokołu ostatecznego wykonania robót budowlanych z dnia 19 września 2014 roku polegających na budowie chodnika. Operację zapisano na kontach Wn 080/ Ma 201 pod poz. księgową 667; zapłacono przelewem w dniu 15 października 2014 roku WB 203, poz. księgową 227; zaksięgowano na kontach Wn 201/Ma 130;

- nr 115/2014 z dnia 19 września 2014 roku na kwotę 27.232,20 zł brutto za przebudowę drogi w Stobnicy Dolnej – obiekt mostowy. Data wpływu do jednostki 19 września 2014 roku; termin płatności 19 października 2014 roku. Fakturę wystawiono na podstawie protokołu ostatecznego wykonania robót budowlanych z dnia 19 września 2014 roku polegających na budowie obiektu mostowego. Operację zapisano na kontach Wn 080/ Ma 201 pod poz. księgową 666; zapłacono przelewem w dniu 15 października 2014 roku WB 203, poz. księgową 227; zaksięgowano na kontach Wn 201/Ma 130;
- za wykonanie przedmiotu umowy nr 2/09/2014 z dnia 12 września 2014 roku wykonawca wystawił w dniu 7 października 2014 roku fakturę nr 124/2014 (data wpływu do jednostki 11 października 2014 roku); termin płatności 21 października 2014 roku; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 921; zapłacono przelewem w dniu 15 października 2014 roku – WB 202, poz. księgową 225; zaksięgowano na kontach Wn 201/Ma 130.

8. **Nadzór inwestorski** powierzono firmie Zakład Usług Drogowych „DROG-BAL” Jolanta Balcer w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie umowy zlecenie nr 1/07/2014 z dnia 2 lipca 2014 roku za wynagrodzeniem 10.455,00 zł brutto. Okres objęty nadzorem ustalono od dnia podpisania umowy do całkowitego rozliczenia inwestycji, czyli do dnia 15 października 2014 roku oraz przez czas trwania gwarancji i rękojmi. Termin płatności – 14 dni od dnia wystawienia rachunku i protokolarnego odbioru końcowego inwestycji.

Za wykonanie przedmiotu umowy inspektor nadzoru wystawił fakturę nr 20/2014 z dnia 19 września 2014 roku na kwotę brutto 10.455,00 zł; data wpływu faktury 19 września 2014 roku; termin płatności – 14 dni. Operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 664. Zapłacono przelewem w dniu 2 października 2014 roku WB 194, poz. księgową 217; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130.

Na okoliczność realizacji zadania prowadzono dziennik budowy nr 461/2014 z dnia 8 lipca 2014 roku wydany przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim; według dziennika rozpoczęcie robót nastąpiło w dniu 23 lipca 2014 roku, a zakończenie potwierdzone przez inspektora nadzoru – 25 września 2014 roku.

9. Zabezpieczenie środków w budżecie

Na wykonanie dokumentacji projektowej oraz na realizację zadania w budżecie Gminy zabezpieczono środki finansowe w dz. 600 rozdz. 60016 § 6050 uchwałami Rady Gminy:

L.p.	Nr i data uchwały	Plan	Zamiany		Plan po zmianach	Przeznaczenie środków
			Zwiększenie	Zmniejszenie		
Plan na 2013 rok						
1.	XXII/139/2012 z 28.12.2012	6050 15.000,00				Dokumentacja
Plan na 2014 rok						
1.	XXXII/228/2013 z 30.12.2013	6050 1.190.000,00	-	-		Roboty budowlane
2.	XXXIX/261/2014 z 18.09.2014	6050 1.190.000,00	0,00	6050 345.000,00	6050 845.000,00	
3.	Zarządzenie nr 89/2014 Wójta	6050 845.000,00	6050 2.000,00		6050 847.000,00	

Gminy z 25.09. 2014					
------------------------	--	--	--	--	--

Uchwałą nr XXXII.228.2013 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok również na budowę drogi w miejscowości **Dęba** (przewidzianej w postępowaniu jako zamówienie uzupełniające) zaplanowano kwotę 120.000,00 zł

OT nr 6/2014 z dnia 15 października 2014 roku na kwotę 858.187,81 zł sporządzono na podstawie ogólnego rozliczenia kosztów zrealizowanego zadania inwestycyjnego. Operację zaksięgowano w dniu 15 października 2014 roku na kontach Wn 011/Ma 080 pod poz. księgową OT 6/1.

Kontrola wykazała, że do kosztów inwestycyjnych poniesionych na przebudowę drogi w miejscowości Stobnica Dolna ujęto również wydatki w kwocie 492,83 zł na zakup skrzynek do nawiertaki, które zaksięgowano na kontach Wn 080/Ma 201 i Wn 201/Ma 130. Z opisu faktury wynika, że w/w urządzenie zamontowano na przyłączy wodociągowym. Remontu i przeglądu sieci wodociągowej dokonano w ramach inwestycji *Przebudowa drogi w Stobnicy Dolnej*; roboty wykonano we własnym zakresie przez inwestora tj. Gminę Ręczno. W świetle powyższego wskazać należy, że wydatek w kwocie 492,83 zł poniesiony w związku z przeglądem i remontem sieci wodociągowej wykonanych przez inwestora we własnym zakresie przy okazji przebudowy drogi winien być ujęty **w dz. 400 rozdz. 40002 § 421** jako wydatek bieżący poniesiony na remont sieci wodociągowej; w księgach rachunkowych operację należało zapisać na kontach Wn 401/Ma 201 i Wn 201/Ma 130.

Zestawienia danych dotyczących badanych zadań inwestycyjnych pn. „Remont sali przy Urzędzie Gminy w Ręcznie „Wspólny Dom” oraz „Przebudowa drogi Stobnica Dolna” stanowią załącznik nr 34 do protokołu kontroli.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Do środków trwałych zalicza się w szczególności: nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budynki, budowle, maszyny, urządzenia, środki transportu, ulepszenia w obcych środkach trwałych. Zgodnie z przyjętymi w kontrolowanej jednostce zasadami rachunkowości - środki trwałe i pozostałe środki trwałe objęte są ewidencją ilościowo-wartościową. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości w dniu zakupu 3.500,00 zł i powyżej objęte są ewidencją ilościowo-wartościową prowadzoną z uwzględnieniem podziału na grupy, podgrupy i rodzaje. Zasada powyższa nie dotyczy komputerów, które – zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą od 1 stycznia 2014 roku – ewidencjonowane są na koncie 011 w wartości rzeczywistej zakupu (niższej niż 3.500,00 zł). Pozostałe środki trwałe o wartości nieprzekraczającej w dniu zakupu kwoty 3.500,00 zł i powyżej kwoty 350,00 zł objęte są ewidencją ilościowo-wartościową z uwzględnieniem podziału na jednorodne grupy składników i osób materialnie odpowiedzialnych i umarzone są jednorazowo w momencie oddania ich do używania. Do umorzenia środków trwałych stosuje się stawki określone w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy o rachunkowości. Wartości niematerialne i

prawne powyżej kwoty 3.500,00 zł umarza się wg stawek ustalonych przez Wójta Gminy.

Podstawę przyjęcia środka trwałego z zakupu stanowi faktura dostawcy; pochodzącego z procesu inwestycyjnego – rozliczenie inwestycji sporządzone przez pracownika merytorycznego na podstawie protokołów odbioru i faktur/rachunków. Na podstawie powyższych dokumentów sporządza się dowód przyjęcia środka trwałego OT lub dowód WT – zwiększenie wartości środka trwałego.

Pozostałe środki trwałe o niskiej wartości, nieprzekraczającej w dniu zakupu kwoty 350,00 zł objęte są ewidencją ilościową wg poszczególnych składników i osób odpowiedzialnych materialnie.

EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

Od 1 sierpnia 2013 roku ewidencja ilościowo-wartościowa środków trwałych prowadzona jest przy zastosowaniu programu komputerowego „*Środki trwałe*”. Do poszczególnych środków trwałych prowadzone są indywidualne karty środka trwałego uszczegóławiające zapisy ewidencji analitycznej. Ewidencja ilościowo-wartościowa środków trwałych prowadzona jest z uwzględnieniem grup rodzajowych poszczególnych środków trwałych.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych w użytkowaniu oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest ręcznie w księgach inwentarzowych.

Ewidencja ilościowo-wartościowa środków trwałych objętych ewidencją konta 011 prowadzona jest z uwzględnieniem grup rodzajowych środków trwałych. Szczegółowej kontroli poddano prawidłowość ewidencji gruntów stanowiących mienie gminy Ręczno. W toku kontroli ustalono, że do zasobów Gminy Ręczno należy 98.7002 ha + 3190/54335 z 0.3377 ha + 5/8 części z 0,04 ha gruntów, z czego powierzchnia 80.0790 ha zajęta jest pod drogi gminne, polne i drogi wewnętrzne (ulice).

Zestawienie gruntów nabytych przez Gminę Ręczno nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji komunalizacyjnych zajętych pod drogi na terenie Gminy Ręczno według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowi załącznik nr 35 do protokołu kontroli.

Kontrola wykazała, że ewidencją środków trwałych zaklasyfikowanych (zgodnie z KŚT) do grupy 0 – czyli do gruntów - objęto jedynie część gruntów pozostających w gminnym zasobie, tj. ok. **22.5822 ha** na ogólną kwotę 228.875,90 zł, **z czego powierzchnia gruntów zajętych pod drogi wynosi 2.2833 ha, a ich wartość stanowi kwotę – 28.463,39 zł.**

W przypadku pozostałych gruntów zajętych pod drogi gminne, polne i wewnętrzne (77.8003 ha) ustalono, że do ewidencji księgowej przyjęto grunty o wartości – 815.272,05 zł o powierzchni – 56.9957 ha, jednakże w ewidencji analitycznej (księga środków trwałych) grunty te ujęte zostały do 2 grupy środków trwałych, czyli – zgodnie z KŚT - do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Stwierdzono, że w sytuacji gdy Gmina ponosiła jakiegokolwiek nakłady na poszczególne drogi, wartość gruntów zajętych pod drogę zwiększa wartość danej drogi; natomiast w większości przypadków dróg oznaczonych jako „drogi polne**”, ich wartość ewidencyjna stanowi wyłącznie wartość gruntu. Stwierdzono, że z uwagi na zaklasyfikowanie w/w gruntów jako drogi i ujęcie ich do 2 grupy środków trwałych – wartość tychże gruntów umarza się na koniec każdego roku według stawki amortyzacyjnej 4,5%.**

Powyższe działanie narusza przepisy art. 16c pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 roku, Dz. U. nr 74, poz. 397 ze zm.) oraz art.28 ust.1 pkt 1a) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych **amortyzacji nie podlegają grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów.**

Przepisy ustawy o rachunkowości stanowią natomiast, że aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, z tym że nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji – według zasad stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych określonych w art. 28 pkt 1, w art. 31, w art. 32 ust. 1-5 i w art. 33 ust.1 lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej.

Poza tym sposób prowadzenia ewidencji księgowej gruntów gminnych narusza zasady rachunkowości obowiązujące w kontrolowanej jednostce. Z polityki rachunkowości wynika m.in., że księga inwentarzowa prowadzona jest w sposób chronologiczny dla wszystkich środków trwałych z podziałem na grupy odpowiadające KŚT; na dzień bilansowy środki trwałe (**z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza**) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.

Wskazać należy również, że umorzenie wartości początkowej gruntów narusza zasadę wyrażoną w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którą jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, **rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.** Przedstawione nieprawidłowości skutkują również wykazaniem nierzetelnych danych w zakresie aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym *bilans* sporządzanym na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Zestawienie gruntów ujętych w ewidencji księgowej w grupie 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej zajętych pod drogi na terenie Gminy Ręczno stanowi załącznik nr 36 do protokołu kontroli.

Kontrola wykazała, że ewidencją księgową nie objęto gruntów o pow. 20.8000 ha, zajętych pod drogi gminne, nabytych przez Gminę decyzjami Wojewody Łódzkiego, a mianowicie: SP.VII.7723/D/787/2003 z dnia 28 lipca 2003 roku (24 działki o pow. 16,26 ha), nr SP.VII.7723/D/2675/2005/ES z dnia 20 września 2006 roku (6 działek o pow. 3,09 ha) i nr SP.VII.7723/D/1575/2004/ES z dnia 21 lutego 2005 roku (3 działki o pow. 1,45 ha).

Zestawienie gruntów stanowiących mienie Gminy Ręczno zajętych pod drogi gminne nie ujęte w ewidencji księgowej stanowi załącznik nr 37 do protokołu kontroli.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2013 rok

Według ewidencji księgowej wartość środków trwałych objętych ewidencją konta 011 na w badanym okresie przedstawiała się następująco:

- stan na dzień 1 stycznia 2013 roku – **18.842.200,87 zł;**
- obroty w ciągu roku zwiększające wartość – 1.513.195,27 zł;
- obroty w ciągu roku zmniejszające wartość – 443.315,33 zł;
- stan na dzień 31 grudnia 2013 roku – **19.912.080,81 zł;**

- obroty za III kwartały 2014 roku zwiększające wartość – 581.317,50 zł;
- obroty za III kwartały 2014 roku zmniejszające wartość – 600,98 zł;
- stan na dzień 30 września 2014 roku – **20.492.797,33 zł.**

W 2013 roku zwiększenie wartości majątku Gminy Ręczno stanowiło kwotę 1.513.195,27 zł i wynikało:

- 1) z zakupu gotowych środków trwałych na łączną kwotę – 45.734,23 zł;
- 2) z przyjęcia nowych nieruchomości (7 działek) o łącznej wartości – 82.610,54 zł;
- 3) ze zwiększenia wartości już istniejących środków trwałych (w tym budynki i budowle) o łącznej wartości – 1.098.487,36 zł;
- 4) przyjęcia na majątek gminy zrealizowanych nowych inwestycji o łącznej wartości 286.363,14 zł.

Zmniejszenie stanu środków trwałych o kwotę 443.315,33 zł spowodowane było:

- sprzedażą środka trwałego (autobus szkolny) o wartości – 55.199,23 zł;
- przekazaniem wartości nakładów poniesionych na środki trwałe pozostające w trwałym zarządzie gminnych jednostek organizacyjnych o łącznej wartości 412.664,53 zł;
- przekazaniem środka trwałego (komputer) o wartości 5.451,57 zł.

W 2014 roku zwiększenie wartości majątku Gminy o kwotę 581.317,50 zł wynikało:

- 7) z zakupu gotowego środka trwałego (wiata przystankowa i komputer) o wartości 5.862,35 zł;
- 8) ze zwiększenia wartości już istniejących środków trwałych (świetlica wiejska i wodociąg) o łącznej wartości – 319.156,32 zł;
- 9) przyjęcia na majątek gminy zrealizowanej inwestycji o wartości 256.298,83 zł (zagospodarowanie terenu);

W okresie III kwartałów 2014 roku z majątku Gminy ubył środek trwały (przystanek autobusowy) o wartości 600,98 zł, który poddano likwidacji w dniu 18 czerwca 2014 roku.

Zestawienie ilustrujące obroty zwiększające i zmniejszające stan majątku Gminy Ręczno objęty ewidencją konta 011 – środki trwałe w okresie 2013/III kwartały 2014 roku stanowi załącznik nr 38 do protokołu kontroli.

2.3. Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2013 rok

Według polityki rachunkowości środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości przekraczającej kwotę 3.500,00 zł umarzone są przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisu dokonuje się jednorazowo za okres całego roku. Umorzenia dokonuje się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały przyjęto do użytkowania.

Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, których wartość przewyższa kwotę 350,00 zł i nie przekracza kwoty – 3.500,00 zł umarza się jednorazowo w 100% w miesiącu oddania do używania.

Zestawienie ilustrujące prawidłowość stosowanych stawek amortyzacyjnych i umorzenia środków trwałych stanowi załącznik nr 39 do protokołu kontroli.

Testy dotyczące ewidencji majątku gminy stanowią załącznik nr 40 do protokołu kontroli.

INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Obowiązująca w kontrolowanej jednostce instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona została zarządzeniem nr 16/2003 Wójta Gminy Ręczno z dnia 30 czerwca 2003 roku. Instrukcja określa m.in. zasady przeprowadzania spisu z natury rzeczywistego stanu wszystkich składników podlegających ewidencji księgowej, ustalenie różnic pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem księgowym składników majątkowych oraz rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone mienie.

Kontrola wykazała, że w w/w instrukcji opisano jedynie sposób i zasady przeprowadzania inwentaryzacji majątku w drodze spisu z natury oraz rozliczania wyników inwentaryzacji. Natomiast nie uregulowano terminów i częstotliwości inwentaryzacji, a także zasad dotyczących przeprowadzania inwentaryzacji aktywów finansowych, należności i zobowiązań, środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości i innych – jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury nie jest możliwe.

3.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Inwentaryzację na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzono na podstawie zarządzenia nr 108/2013 Wójta Gminy Ręczno z dnia 6 grudnia 2013 roku. Według powyższego zarządzenia inwentaryzację należy przeprowadzić od dnia 10 grudnia 2013 roku do dnia 15 stycznia 2014 roku; inwentaryzacją należy objąć składniki majątkowe takie jak: materiały i towary, środki trwałe, środki trwałe w użytkowaniu, środki pieniężne, środki trwałe w budowie, druki ścisłego zarachowania, wartości niematerialne i prawne, należności i zobowiązania.

Zgodnie z § 6 zarządzenia, składniki majątkowe takie jak:

- materiały i towary, środki trwałe, środki trwałe w użytkowaniu i środki trwałe w budowie należy zinwentaryzować drogą spisu z natury, z tym, że środki trudno dostępne i niemierzalne należy zinwentaryzować **drogą porównań stanu faktycznego z zapisami w księgach, na protokołach weryfikacyjnych;**
- środki pieniężne, druki ścisłego zarachowania oraz wartości niematerialne i prawne należy zinwentaryzować **drogą porównania z księgami rachunkowymi;**
- należności i zobowiązania – winny być zinwentaryzowane w drodze uzyskania potwierdzenia sald od kontrahentów.

Według protokołu Komisji inwentaryzacyjnej z dnia 31 stycznia 2014 roku spisu z natury dokonano w arkuszach spisowych o numerach od 1 do 40/2013 oraz w protokołach weryfikacyjnych o numerach od 1 do 13. Wykazane ilości w w/w arkuszach i protokołach są zgodne ze stanem faktycznym. Różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono. Protokół zatwierdził w dniu 31 stycznia 2014 roku Wójt Gminy Pan Piotr Łysoń.

Według arkuszy spisu z natury wartość spisanych składników majątkowych na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiała się następująco:

- 1) środki trwałe – 6.551.771,17 zł (011);

2) pozostałe środki trwałe – 259.606,68 zł (013);

Według protokołów z przeprowadzonej weryfikacji wartość majątku objętego ewidencją konta 011 stanowiła kwotę ogółem – 13.360.309,64 zł, w tym wartość poszczególnych grup inwentaryzowanych składników majątkowych przedstawiała się następująco:

- 1) **konto 011** - działki (protokół o numerach stron 1-2) – wartość ustalona w wyniku weryfikacji – 228.875,90 zł;
- 2) **konto 011** - drogi (protokół weryfikacji o numerze stron 3-5) – wartość ustalona w wyniku weryfikacji – 8.805.366,92 zł;
- 3) **konto 011** - sieci kanalizacyjne, studnie głębinowe, pompy do studni głębinowych, sieć wodociągowa (protokół weryfikacji o numerach stron 6-8) – wartość ustalona w drodze weryfikacji – 4.326.066,82 zł;

Poza tym metodą weryfikacji poprzez porównanie danych ksiąg rachunkowych z dokumentami – na dzień 31 grudnia 2013 roku zinwentaryzowano:

- programy komputerowe – **konto 020** (protokół weryfikacji o numerze stron 9-11) – wartość ustalona w drodze weryfikacji – 88.261,23 zł;
- inwestycje rozpoczęte – **konto 080** (protokół weryfikacji o numerze strony 12) – wartość ustalona w drodze weryfikacji – 221.521,13 zł.

Wartość majątku zinwentaryzowanego na dzień 31 grudnia 2013 roku w drodze spisu z natury oraz w wyniku przeprowadzonej weryfikacji była zgodna z saldami kont ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej.

W zakresie inwentaryzacji środków trwałych takich jak: grunty, drogi, sieci wodociągowe i kanalizacyjne, pompy głębinowe, wartości niematerialne i prawne, środki trwałe w budowie – wyjaśnienia do protokołu kontroli złożyła Skarbnik Gminy Pani Bożena Jarosińska oraz podinspektor Iwona Tręda. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że „komisja weryfikacyjna dokonuje porównania ewidencji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie – uzgadnia poszczególne środki trwałe. Uzgodnienia dokonywane są również z ewidencją prowadzoną przez pracowników merytorycznych np. 011-10 grunty z rejestrem gruntów stanowiących własność gminy oraz z rejestrem gruntów w trwałym zarządzie. Uzgodnienia inwestycji rozpoczętych dokonywane są z pracownikiem merytorycznym. Jeżeli występują różnice inwentaryzacyjne komisja sporządza protokół”. Z wyjaśnienia podinspektora Pani Iwony Tręda prowadzącej ewidencję księgową analityczną majątku Gminy wynika, że „inwentaryzacja gruntów przeprowadzona drogą weryfikacji sald na dzień 31 grudnia 2013 roku polegała na porównaniu ewidencji ilościowo-wartościowej księgi inwentaryzacyjnej (księga środków trwałych prowadzona przez Panią Iwonę Tręda) z rejestrami gruntów stanowiących własność i gruntów będących w trwałym zarządzie gminy (prowadzonymi przez Panią Barbarę Gołygowską) oraz z kontem syntetycznym 011-10. Inwentaryzacja dróg przeprowadzona drogą weryfikacji sald na dzień 31 grudnia 2013 roku polegała na porównaniu ewidencji ilościowo-wartościowej księgi inwentaryzacyjnej z dokumentacją dróg prowadzoną przez pracownika merytorycznego oraz z wykazem gruntów stanowiących własność i gruntów będących w trwałym zarządzie gminy. Z wyjaśnienia wynika ponadto, że środki trwałe takie jak drogi, grunty i wartości niematerialne i prawne ujmowane są w protokołach weryfikacyjnych przez zespoły spisowe na podstawie dokumentów prowadzonych przez pracowników merytorycznych i zapisów w księgach inwentaryzacyjnych.

Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej i podinspektora Urzędu Gminy Pani Iwony Tręda w sprawie inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowią załącznik nr 41 do protokołu kontroli.

Zarówno z ustaleń kontroli w zakresie ewidencji księgowej majątku Gminy (w szczególności gruntów) jak i z powyższych wyjaśnień wynika, że inwentaryzacja składników majątku Gminy (grunty, drogi, sieci wodociągowe i kanalizacyjne, wartości niematerialne i prawne) na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzona była nierzetelnie i z naruszeniem przepisów określonych w art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zatem skoro inwentaryzacja gruntów oraz innych środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, zgodnie z powołanym przepisem, może być przeprowadzona poprzez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, to dokumenty, z którymi powinna być porównana ewidencja księgowa muszą być dokumentami źródłowymi, stwierdzającymi istnienie gruntów, wskazującymi źródło ich pochodzenia i potwierdzającymi tytuł prawny do gruntów o danej powierzchni i lokalizacji. Odpowiednie dokumenty to takie, które pozwolą osiągnąć cel inwentaryzacji, a więc umowy, odpisy aktów notarialnych, wyciągi z ksiąg wieczystych, decyzje administracyjne. Nie może być uznana za odpowiedni dokument jedynie ewidencja sporządzona przez pracowników jednostki, gdyż dane zawarte w takiej ewidencji mają charakter wtórny. Porównanie ewidencji księgowej z ewidencją prowadzoną przez innego pracownika nie może być wystarczające i uznane za prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji, gdyż dokumenty z którymi porównano ewidencję księgową nie mają cech odpowiednich dokumentów.

W przypadku inwentaryzacji gruntów przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2013 roku wskazać należy również na brak rzetelności przy uzgadnianiu ewidencji księgowej gruntów i ewidencji gruntów prowadzonej przez innego pracownika Urzędu Gminy. Pomijając fakt błędnego zaklasyfikowania gruntów w ewidencji księgowej do niewłaściwej grupy rodzajowej środków trwałych, to stwierdzono, że ewidencja księgowa nie obejmuje gruntów o pow. ok. 20,8 ha zajętych pod drogi gminne, natomiast w ewidencja gruntów gminnych prowadzona przez pracownika na innym stanowisku (z którą według wyjaśnienia Skarbnika Gminy i podinspektora prowadzącego księgi inwentarzowe porównywana była ewidencja księgowa) obejmuje powyższe działki. Zważywszy, że działki, które nie zostały objęte ewidencją księgową Gmina Ręczno nabywała decyzjami w latach 2003, 2005 i 2006 – każda inwentaryzacja gruntów od daty ich nabycia przeprowadzona była nierzetelnie i niezgodnie z przepisami art. 26 ustawy o rachunkowości.

Pomimo, że inwentaryzacja gruntów na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzona była nierzetelnie i niegodnie z przepisami ustawy o rachunkowości komisja inwentaryzacyjna nie stwierdziła nieprawidłowości potwierdzając, że ilości wykazane w arkuszach i protokołach są zgodne ze stanem faktycznym.

Akta kontroli: *protokół inwentaryzacji gruntów - pozycje 1-52, protokół inwentaryzacji dróg gminnych - pozycje 1-20, protokół inwentaryzacji dróg wewnętrznych - pozycje 1-6, protokół inwentaryzacji dróg polnych - pozycje 1-13, wyciąg z ewidencji analitycznej środków trwałych obejmujący: grupę 0 - grunty - pozycja 1 - 45, grupę 2 - drogi - pozycje od 126 do 275, kserokopie decyzji Wojewody Łódzkiego nr SP.VII.7723/D/787/2003 z dnia 28 lipca 2003 roku, nr SP.VII.7723/D/1575/2004/ES z dnia 21 lutego 2005 roku i nr SP.VII.7723/D/2675/2005/ES z dnia 20 września 2006 roku, kserokopie protokołów komisji inwentaryzacyjnej - strony od numeru 95 do 127.*

Ponadto inwentaryzacją na 31 grudnia 2013 roku objęto:

potwierdzenia sald na rachunkach bankowych prowadzonych przez:

- 1) Bank Spółdzielczy w Przedborzu O/Ręczno obsługujący rachunki bankowe kontrolowanej jednostki;
- 2) Bank Spółdzielczy w Przedborzu O/Ręczno z tytułu udzielonych Gminie Ręczno kredytów (saldo 1.000.000,00 zł);
- 3) Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej O/Paradyż z tytułu zaciągniętego przez Gminę Ręczno kredytu (saldo 380.000,00 zł);
- 4) Bank Gospodarstwa Krajowego z tytułu udzielonej Gminie Ręczno pożyczki (saldo w kwocie 167.612,35 zł);
- 5) WFOŚiGW w Łodzi z tytułu zaciągniętej przez Gminę pożyczki nr 612/GW/P/2012 (saldo 72.662,00 zł);

Inne należności i zobowiązania zinwentaryzowane drogą weryfikacji sald, obejmowały wartości wynikające z poniżej wymienionych kont księgowych:

- 1) konto 224 (organ) strona Wn - 37.144,00 zł;
- 2) konto 240 (organ) strona Ma - 3.478,82 zł;
- 3) konto 221 (jednostka - nadpłaty) strona Ma - 2.587,50 zł;
- 4) konto 221 (jednostka - zaległości) strona Wn - 323.991,78 zł;
- 5) konto 201 (jednostka - zobowiązania) strona Ma - 745,66 zł;
- 6) konto 225 (jednostka - należności) strona Wn - 25.412,32 zł;
- 7) konto 229 (jednostka - zobowiązania) strona Ma - 17.943,25 zł;
- 8) konto 231 (jednostka - zobowiązania) strona Ma - 94.468,14 zł.

Weryfikacji w/w sald dokonali pracownicy pionu finansowego, którym powierzono prowadzenie ewidencji księgowej poszczególnych kont i rachunków.

X. INNE USTALENIA

Jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego wykazano następujące dane dotyczące nauczycieli stażystów oraz kontraktowych:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania kwot bazowych		Suma iloczynów średniej liczby etatów i średniej liczby wynagrodzeń	Wydatki poniesione na wynagrodzenia	Kwota różnicy
	Od 1.01. do 31.08.	Od 1.09. do 31.12.	Od 1.01. do 31.08.	Od 1.09. do 31.12.			
Nauczyciel stażysta	2.717,59	2.717,59	-----	0,5	5.435,20	4.841,36	593,82
Nauczyciel kontraktowy	3016,52	3016,52	1,56	0,56	44.403,17	44.388,60	14,57

W wyniku kontroli stwierdzono, że wskaźnik średniorocznej struktury zatrudnienia został ustalony w sposób prawidłowy. W wyniku kontroli ustalono, że jednorazowy dodatek uzupełniający wypłacono w dniu 30 stycznia 2014 roku. Stwierdzono, że sprawozdanie zostało przedstawione ZNP Ogniska nr 42 w dniu 8 lutego 2014 roku, dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Stobnicy w dniu 7 lutego 2014 roku, dyrektorowi Publicznego Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w dniu 7 lutego 2014 roku, przewodniczącemu Rady Gminy w dniu 8 lutego 2014 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, że księgowy oświaty ustalając jednorazowy dodatek uzupełniający dla danego nauczyciela podzielił sumę średniego zasadniczego wynagrodzenia nauczyciela przez sumę wszystkich zasadniczych nauczycieli z danego stopnia awansu zawodowego nauczyciela. Uzyskany wynik przemnożyła przez kwotę różnicy. Powyższy sposób obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli niezgodny jest z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35).

Wyjaśnienie z dnia 28 listopada 2014 roku Głównego Księgowego Pani Katarzyny Skrobek stanowi załącznik nr 42 do protokołu kontroli.

Zestawienia dotyczące wyliczeń średniorocznego wskaźnika struktury, osobistych stawek wynagrodzeń oraz wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego stanowią załącznik nr 43 do protokołu kontroli.

Zestawienie akt kontroli od numeru 1 do numeru 127 stanowi załącznik nr 44 do protokołu kontroli.

XI. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 106 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Ręcznie pod pozycją 4/2014.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Piotr Łysoń – Wójt Gminy Ręczno
2. Maria Lesiakowska – Sekretarz Gminy
3. Bożena Jarosińska – Skarbnik Gminy
4. Barbara Gołygowska – inspektor
5. Iwona Tręda – podinspektor
6. Marcin Kusa – inspektor
7. Anna Moneta – podinspektor
8. Agnieszka Kobędza – podinspektor
9. Małgorzata Żak – podinspektor
10. Anna Nowak – radca prawny

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Zestawienie dowodów księgowych ujętych w dziennikach w latach 2013-2014 podanych kontroli na okoliczność przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej oraz prawidłowości dokonywania zapisów księgowych w dniach: 3-7 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 4656-4807); 27-28 czerwca 2013 roku (liczba dziennika 5269-5364); 2-5 września 2013 roku (liczba dziennika 7156-7332); 18-19 marca 2014 roku (liczba dziennika 1780-1863); 25-26 marca 2014 roku (liczba dziennika 1912-1953).*
2. *Test dotyczący kontroli wewnętrznej.*
3. *Zestawienia ilustrujące oznaczenie tytułu dłużnego, datę i kwotę zaciągniętego zobowiązania, okres spłaty zobowiązania oraz kwoty pozostałe do spłaty na dzień 31 grudnia 2013 roku i 30 września 2014 roku.*
4. *Zestawienie zaciągniętych przez Gminę Ręczno kredytów i pożyczek, uwzględniające umowny termin zapłaty rat i odsetek oraz datę faktycznej ich zapłaty wraz z ich wysokością.*
5. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej z dnia 10 grudnia 2014 roku w sprawie zakładowego planu kont.*
6. *Test dotyczący zapisów w ewidencji księgowej.*

7. Wyjaśnienie Skarbnika Pani Bożeny Jarosińskiej dotyczące ewidencji księgowej na koncie 130 w dniu 31 października 2013 roku.
8. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej w sprawie ewidencji na koncie 130 w dniu 31 grudnia 2013 roku.
9. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej w sprawie ewidencji depozytów.
10. Test dotyczący zapisów na koncie 201.
11. Protokół kontroli kasy.
12. Wyjaśnienie z dnia 2 grudnia 2014 roku osoby obsługującej kasę Pani Małgorzaty Żak.
13. Wyjaśnienie z dnia 19 grudnia 2014 roku w sprawie kwoty długu ujętej w uchwale z dnia 30 grudnia 2013 roku nr XXXII/227/2013.
14. Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Ręczno w sprawie ujmowania podatku VAT w dochodach wykonanych urzędu oraz dokonanych rozliczeń z tytułu zwrotów podatku VAT.
15. Zestawienie prawidłowości rozliczenia inkasentów, naliczenia i wypłaty prowizji dla inkasentów sołectwa Łęg Ręczyński oraz Zbyłowice za inkaso III i IV raty za 2013 oraz I i II raty za 2014 rok.
16. Zestawienie stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Ręczno w latach 2013-2014.
17. Wyliczenie podinspektora do spraw wymiaru podatków Pani Anny Monety w sprawie wykazywania cmentarzy parafialnych w skutkach zwolnień w sprawozdaniu RB-27S.
18. Wyjaśnienie w sprawie uzgadniania sald ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną.
19. Zestawienie tabelaryczne podatników podatku od nieruchomości – osób fizycznych.
20. Zestawienie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2013 i 2014 roku.
21. Zestawienie podatników wybranych do kontroli.
22. Zestawienia podatników objętych kontrolą w zakresie terminowości podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych.
23. Wyjaśnienie z dnia 27 listopada 2014 roku radcy prawnego Pani Anny Nowak.
24. Wyjaśnienie podinspektora ds. dochodów i rozliczeń podatku VAT Pani Iwony Tręda w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji należności.
25. Test dotyczący dochodów z tytułu dzierżawy majątku Gminy.

26. *Test dotyczący udzielenia dotacji organizacji pożytku publicznego.*
27. *Wyjaśnienie referenta Pani Katarzyny Cichosz z dnia 9 grudnia 2014 roku w sprawie dodatku stażowego kierowcy (...)⁴⁵.*
28. *Wyjaśnienie Wójta Gminy z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie dodatku specjalnego dla inspektora do spraw gospodarki komunalnej.*
29. *Wyjaśnienie Pani Katarzyny Cichosz w sprawie wypłaty nagrody jubileuszowej.*
30. *Szczegółowe zestawienie ilustrujące źródła finansowania inwestycji gminnych w latach 2013-2014.*
31. *Wyjaśnienie Wójta Gminy Pana Piotra Łysonia.*
32. *Wyjaśnienie Pani Bożeny Jarosińskiej – Skarbnika Gminy i Pana Marcina Kusa – inspektora Urzędu Gminy z dnia 11 grudnia 2014 roku w sprawie zakupu rzutnika multimedialnego.*
33. *Wyjaśnienie Wójta Gminy dotyczące zamówienia „Przebudowa drogi Stobnica Dolna”.*
34. *Zestawienia danych dotyczących badanych zadań inwestycyjnych pn. „Remont sali przy Urzędzie Gminy w Ręcznie „Wspólny dom” oraz „Przebudowa drogi Stobnica Dolna”.*
35. *Zestawienie gruntów nabytych przez Gminę Ręczno nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji komunalizacyjnych zajętych pod drogi na terenie Gminy Ręczno według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.*
36. *Zestawienie gruntów ujętych w ewidencji księgowej w grupie 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej zajętych pod drogi na terenie Gminy Ręczno.*
37. *Zestawienie gruntów stanowiących mienie Gminy Ręczno zajętych pod drogi gminne nie ujęte w ewidencji księgowej.*
38. *Zestawienie ilustrujące obroty zwiększające i zmniejszające stan majątku Gminy Ręczno objęty ewidencją konta 011 – środki trwałe w okresie 2013/III kwartały 2014 roku.*
39. *Zestawienie ilustrujące prawidłowość stosowanych stawek amortyzacyjnych i umorzenia środków trwałych.*
40. *Testy dotyczące ewidencji majątku gminy.*

⁴⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

41. Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Bożeny Jarosińskiej i podinspektora Urzędu Gminy Pani Iwony Tręda w sprawie inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji na dzień 31 grudnia 2013 roku.
42. Wyjaśnienie z dnia 28 listopada 2014 roku Głównego Księgowego Pani Katarzyny Skrobek.
43. Zestawienia dotyczące wyliczeń średniorocznego wskaźnika struktury, osobistych stawek wynagrodzeń oraz wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego.
44. Zestawienie akt kontroli od numeru 1 do numeru 127.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 5 marca 2015 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Ręcznie.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Bożena Wojnarowska)

.....
(Małgorzata Łągiewska)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

